

Sdružení SPLAV, z.s.

Místní akční plán rozvoje vzdělávání v území ORP Rychnov nad Kněžnou (MAP)

B. Strategická část, Akční plán a Implementační část

Zpracování podpořeno z projektu:

Registrační číslo projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/15_005/0000331

Registrační číslo projektu CZ.02.3.68/0.0/0.0/17_047/0008600

Verze:

Listopad 2020

Obsah

3. Strategická část	5
3.1 Vize	5
3.2 Zapojení aktérů	5
3.3 Priority a cíle SR MAP Rychnov n. K.	7
3.3.1 Seznam priorit a cílů	7
3.3.2 Popis priorit a cílů	8
3.3.3 Vazby cílů na jednotlivá opatření	11
3.3.4 Popis priorit, cílů a opatření	13
Priorita 1. Vzdělávání přinášející lidem motivaci, rozvoj a kompetence k životu	13
Cíl 1.1. Mladí lidé opouštějí povinné vzdělávání s kompetencemi, jak se celoživotně vzdělávat, kriticky přemýšlet a orientovat se ve světě	13
Opatření 1.1.1 : Rozvíjení čtenářské a matematické gramotnosti v základním vzdělávání	13
Opatření 1.1.2 : Rozvíjení čtenářské a matematické gramotnosti v zájmové a neformální výchově a vzdělávání	15
Opatření 1.1.3 : Rozvíjení kompetencí žáků pro aktivní využívání cizích jazyků v základním vzdělávání	16
Opatření 1.1.4 : Rozvíjení kompetencí žáků pro aktivní využívání cizích jazyků v zájmové a neformální výchově a vzdělávání	18
Opatření 1.1.5 : Rozvíjení digitálních kompetencí žáků v základním vzdělávání	19
Cíl 1.2. Mladí lidé opouštějí povinné vzdělávání s kompetencemi se iniciativně uplatnit v životě a přizpůsobovat se změnám	20
Opatření 1.2.1 : Rozvíjení kompetencí dětí v polytechnickém vzdělávání v předškolní výchově a vzdělávání	20
Opatření 1.2.2 : Rozvíjení kompetencí žáků v polytechnickém vzdělávání v základním vzdělávání	21
Opatření 1.2.3 : Rozvíjení podnikavosti a iniciativy dětí v předškolní výchově a vzdělávání	23
Opatření 1.2.4 : Rozvíjení podnikavosti a iniciativy žáků v základním vzdělávání	24
Opatření 1.2.5 : Rozvíjení podnikavosti a iniciativy žáků v zájmové a neformální výchově a vzdělávání	25
Opatření 1.2.6 : Kariérové poradenství v základních školách	26
Opatření 1.2.7 : Rozvíjení kompetencí žáků v přípravě na pracovní uplatnění	27
Opatření 1.2.8 : Rozvíjení zdravého a aktivního životního stylu žáků základních škol	28
Opatření 1.2.9 : Rozvíjení zdravého a aktivního životního stylu v zájmové a neformální výchově a vzdělávání	30
Cíl 1.3. Mladí lidé opouštějí povinné vzdělávání jako samostatně se rozhodující osobnosti s občanskými a sociálními kompetencemi a kulturním povědomím	31
Opatření 1.3.1 : Rozvíjení sociálních a občanských kompetencí dětí v předškolní výchově a vzdělávání	31
Opatření 1.3.2 : Rozvíjení sociálních a občanských kompetencí žáků v základním vzdělávání	32
Opatření 1.3.3 : Rozvíjení sociálních a občanských kompetencí žáků v zájmové a neformální výchově a vzdělávání	33
Opatření 1.3.4 : Rozvíjení kulturního povědomí a vyjádření dětí v předškolní výchově a vzdělávání	34
Opatření 1.3.5 : Rozvíjení kulturního povědomí a vyjádření žáků v základním vzdělávání	35
Opatření 1.3.6 : Rozvíjení kulturního povědomí a vyjádření žáků v zájmové a neformální výchově a vzdělávání	36
Cíl 1.4. Pedagogický tým působí pod dobrým vedením a strategií školy za podpory zřizovatele	37
Opatření 1.4.1 : Dostatečný počet pedagogů umožňující individuální přístup k dětem v předškolním vzdělávání	37

Opatření 1.4.2 : Dostatečná kapacita a odborné personální pedagogické a výchovné zajištění individuálního přístupu k žákům v základním vzdělávání	38
Opatření 1.4.3 : Dostatečná kapacita pedagogického a výchovného personálu umožňující individuální přístup k dětem a žákům v zájmovém a neformálním vzdělávání	39
Cíl 1.5. Lidé a učitelé ve vzdělávacích institucích jsou otevření změnám, spolupráci a jsou osobnostmi a vzory	40
Opatření 1.5.1 : Systematické vzdělávání pedagogických a výchovných pracovníků v předškolní výchově a vzdělávání	40
Opatření 1.5.2 : Systematické vzdělávání pedagogických a výchovných pracovníků v základním vzdělávání	41
Opatření 1.5.3 : Systematické vzdělávání pedagogických a výchovných pracovníků zájmového a neformálního vzdělávání.....	42
Opatření 1.5.4 : Spolupráce škol, rodičů a dalších aktérů předškolní výchovy a vzdělávání	43
Opatření 1.5.5 : Spolupráce škol, rodičů a dalších aktérů základní školní výchovy a vzdělávání	44
Opatření 1.5.6 : Spolupráce pracovníků zařízení zájmového a neformálního vzdělávání, rodičů a dalších aktérů zájmové a neformální výchovy a vzdělávání	45
Priorita 2. Smysluplný, spolupracující a funkční systém vzdělávání s moderním obsahem	46
Cíl 2.1: Procesy a nastavení systému vzdělávání podporují změny, odpovědný a tvůrčí přístup k dětem, spolupráci a rozvoj metod vzdělávání.....	47
Opatření 2.1.1 : Zavádění alternativních a individuálně zacílených metod výuky v základním vzdělávání	47
Opatření 2.1.2 : Zavádění alternativních a individuálně zacílených metod výuky v zájmovém a neformálním vzdělávání	48
Cíl 2.2: Prostředí vzdělávání se zázemím a vybavením je oporou jeho procesů a změn v kreativité, kapacitě a kvalitě ...	49
Opatření 2.2.1 : Dostatečná kapacita a variabilita mateřských škol a dalších předškolních zařízení ve spádovém území bydliště.....	49
Opatření 2.2.2 : Dostatečná kapacita a variabilita základních škol a souvisejících služeb pro žáky dětí a rodiče v základním vzdělávání	50
Opatření 2.2.3 : Dostatečná kapacita a variabilita zařízení zájmového a neformálního vzdělávání a souvisejících služeb pro děti a rodiče	52
Opatření 2.2.4 : Nákup vybavení a pomůcek pro zařízení zájmového a neformálního vzdělávání	53
Opatření 2.2.5 : Modernizace zařízení zájmového a neformálního vzdělávání	53
Opatření 2.2.6: Modernizace škol a školských zařízení v základním vzdělávání	54
Opatření 2.2.7 : Nákup vybavení a pomůcek pro školy a školská zařízení v základním vzdělávání	55
Opatření 2.2.8 : Nákup vybavení a pomůcek pro mateřské školy a další předškolní zařízení	55
Opatření 2.2.9 : Modernizace mateřských škol a dalších předškolních zařízení	56
Cíl 2.3: Systém vzdělávání podporuje inkluzivní vzdělávání a potřeby každého žáka	57
Opatření 2.3.1 : Podpora žáků ohrožených školním neúspěchem v základním vzdělávání.....	57
Opatření 2.3.2 : Podpora žáků mimořádně nadaných a talentovaných v základním vzdělávání	58
Opatření 2.3.3 : Pedagogicko-psychologické poradenství pro žáky, rodiče a základní školy.....	60
Opatření 2.3.4 : Speciálně pedagogické poradenství pro žáky, rodiče a základní školy	61
Cíl 2.4: Finančně stabilní a optimalizovaná síť škol	62
Opatření 2.4.1 : Optimalizace provozu mateřských škol a dalších předškolních zařízení	62
Opatření 2.4.2 : Finanční stabilizace a udržitelnost mateřských škol a dalších předškolních zařízení	63

Opatření 2.4.3 : Finanční stabilizace a udržitelnost zařízení v základním vzdělávání.....	65
Opatření 2.4.4 : Finanční stabilizace a udržitelnost zařízení zájmové a neformální výchovy a vzdělávání	66
4. Akční plán MAP a roční akční plány.....	67
4.1. Prioritizace témat při posouzení souladu pro intervence z IROP a OP VVV	67
5. Implementační část	67
5.1 Principy MAP.....	67
5.1.1 Princip spolupráce	67
5.1.2 Princip zapojení dotčené veřejnosti do plánovacích procesů	68
5.1.3 Princip dohody.....	68
5.1.4 Princip otevřenosti	68
5.1.5 Princip SMART	68
5.1.6 Princip udržitelnosti	69
5.1.7 Princip partnerství.....	69
5.2 Organizační struktura MAP	69
5.2.1 Realizační tým	70
5.2.2 Řídící výbor	70
5.2.3 Pracovní skupiny	72
5.2.4 Partnerství	75
5.3 Rozvoj a aktualizace MAP	75
5.4 Monitoring a vyhodnocení realizace MAP	77
5.5 Popis způsobů a procesů zapojení dotčené veřejnosti do MAP	77
6. Roční akční plán MAP Rychnovsko na rok 2020/21	77
7. Návaznost místního akčního plánování	77

3. Strategická část

3.1 Vize

Původní vize v roce 2017: Všechny děti i mládež v obcích Rychnovska mají dobrý přístup ke kvalitnímu a přínosnému předškolnímu, základnímu i zájmovému a neformálnímu vzdělávání. Vize byla upravena na trojím setkání zástupců pracovních skupin a potvrzena Řídícím výborem MAP.

Vzdělávání na Rychnovsku probíhá v malých skupinách v otevřených a spolupracujících školách s důrazem na individuální přístup a potřeby dětí i míst a s podporou růstu jejich osobní odpovědnosti, prakticky a neselektivně. Přehledný a jasný systém vzdělávání iniciuje podnětné působení rodičů a podporuje přátelské a moderní prostředí ve školách, kde působí dostatek schopných, spokojených a motivujících pedagogů.

3.2 Zapojení aktérů

Zpracování Strategického rámce MAP probíhalo v souladu s platnými metodickými postupy MŠMT. Při jeho tvorbě byla využita kombinace expertní a komunitní metody, přičemž velký důraz byl kladen zejména na komunitní složku zpracování (zapojení široké veřejnosti do tvorby Strategického rámce i celého MAPu).

Na zpracování strategického rámce se podíleli následující aktéři:

Realizační tým (zaměstnanci Sdružení SPLAV, z.s.) – organizoval tvorbu MAP a Strategického rámce, práci pracovních skupin, řídicího výboru a dříve i expertních skupin, připravoval podklady, prezentace, zápisy, dokumenty k projednání a administrativně řídil projekt MAP.

Realizační tým se scházel pravidelně, zpravidla 2x měsíčně, dále vždy před jednáním ŘV a PS. K listopadu 2020 měl 5 členů (včetně 3 pracovníků odborného týmu).

Řídící výbor – byl vytvořen již před začátkem realizace projektu. Členy řídicího výboru jsou zástupci mateřských, základních i středních škol v území, zástupci zřizovatelů škol, zástupci Krajského akčního plánu KHK, zástupci DSO, významných zaměstnavatelů v území, základní umělecké školy, neziskových společností a zájmových organizací. Zasedání Řídící výboru jednalo o strategickém dokumentu vždy v souvislosti s projednáním závazného kroku při přípravě dokumentu a při jeho schválení. K listopadu 2020 měl 21 členů.

Pracovní skupiny – celkem 11 pracovních skupin (PS) za dvě období projektu.

V MAP 1 to byly (2016 – 2017):

- PS Mateřské školy (9 členů)
- PS Základní školy – I. stupeň (10 členů)
- PS Základní školy – II. stupeň (9 členů)
- PS Zájmové činnosti (8 členů)

V MAP 2 to jsou (2018 – 2022):

- PS Vzdělávání pro život - rozvoj potenciálu dětí a žáků pro život v moderním světě (6 členů)
- PS Školy a učitelé - rozvoj potenciálu škol a zájmových organizací (7 členů)
- PS Spolupráce a otevřenost - rozvoj spolupráce škol a otevřenosti k regionu a komunitě (5 členů)
- PS pro rovné příležitosti (6 členů)

PS pro financování (4 členové)

PS pro rozvoj matematické gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka (5 členů)

PS pro rozvoj čtenářské gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka (5 členů)

Podrobněji viz kapitola 5.2.3 Pracovní skupiny.

Expertní skupiny – v MAP 1 zpracovávalo odborná doporučení v dokumentu 15 expertů v 6 expertních skupinách (Předškolní výchova, Inkluze, Matematická gramotnost, Čtenářská gramotnost, Technické kompetence a Sociální a občanské kompetence). Experti se zapojili do zpracování specifické části analýzy a strategické části dokumentu – návrh a popis cílů a opatření MAP.

Vedoucí pracovníci škol a školských zařízení – účastnili se dotazníkového šetření MŠMT, do kterého se zapojily všechny mateřské i základní školy v území; vybraní pracovníci se zapojili do Řídícího výboru i pracovních skupin, vedení škol bylo nápomocno při propagaci a zveřejnění dotazníku pro veřejnost.

Ostatní pedagogičtí pracovníci – zapojili se do dotazníkového šetření MŠMT; vybraní pedagogové působili v pracovních skupinách; účastnili se dotazníkového šetření pro základní a mateřské školy.

Veřejná správa – vybraní zřizovatelé škol se zapojili do pracovních skupin, pomáhali při propagaci dotazníku pro veřejnost, účastnili se vzdělávacích akcí, dávali podněty.

Veřejnost – byla zapojena do pracovních skupin; do on-line dotazníkového šetření pro rodiče dětí školou povinných a ostatní veřejnost (přes 170 odpovědí), účastnila se vzdělávacích aktivit MAP, návrh podnětů pro rozvoj vzdělávání v území.

3.3 Priority a cíle SR MAP Rychnov n. K.

3.3.1 Seznam priorit a cílů

V roce 2018 byly schváleny priority a cíle ovlivněné systémem povinných témat a opatření v postupech MAP. Jednalo se o první strategii MAP. Po dalším vyhodnocení SWOT, revizi vize a otevřené debatě v PS a ŘV jsme v MAP 2 definovali nové uspořádání tak, abychom mohli sledovat podstatné směry změn.

Původní struktura:

Priorita 1	ROZVOJ PŘEDŠKOLNÍ VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ
Cíl 1.1	Dostupná společná předškolní výchova a vzdělávání dětí.
Cíl 1.2	Kvalitní společná předškolní výchova a vzdělání dětí.
Cíl 1.3	Přínosná společná předškolní výchova a vzdělání dětí.
Priorita 2	ROZVOJ ZÁKLADNÍ VÝCHOVY A VZDĚLÁVÁNÍ
Cíl 2.1.	Dostupná společná základní výchova a vzdělávání žáků
Cíl 2.2	Kvalitní společná základní výchova a vzdělání žáků
Cíl 2.3.	Přínosná společná základní výchova a vzdělávání žáků
Priorita 3	ROZVOJ ZÁJMOVÉHO A NEFORMÁLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ
Cíl 3.1	Dostupná společná zájmová a neformální výchova a vzdělávání dětí a mládeže
Cíl 3.2	Kvalitní společná zájmová a neformální výchova a vzdělávání dětí a mládeže
Cíl 3.3	Přínosná společná zájmová a neformální výchova a vzdělávání dětí a mládeže

Nová struktura:

Priorita 1	VZDĚLÁVÁNÍ PŘINÁŠEJÍCÍ LIDEM MOTIVACI, ROZVOJ A KOMPETENCE K ŽIVOTU
Cíl 1.1	Mladí lidé opouštějí povinné vzdělávání s kompetencemi, jak se celoživotně vzdělávat, kriticky přemýšlet a orientovat se ve světě
Cíl 1.2	Mladí lidé opouštějí povinné vzdělávání s kompetencemi se iniciativně uplatnit v životě a přizpůsobovat se změnám
Cíl 1.3	Mladí lidé opouštějí povinné vzdělávání jako samostatně se rozhodující osobnosti s občanskými a sociálními kompetencemi a kulturním povědomím
Cíl 1.4	Pedagogický tým působí pod dobrým vedením a strategií školy za podpory zřizovatele
Cíl 1.5	Lidé a učitelé ve vzdělávacích institucích jsou otevření změnám, spolupráci a jsou osobnostmi a vzory
Priorita 2	SMYSLUPLNÝ, SPOLUPRACUJÍCÍ A FUNKČNÍ SYSTÉM VZDĚLÁVÁNÍ S MODERNÍM OBSAHEM
Cíl 2.1	Procesy a nastavení systému vzdělávání podporují změny, odpovědný a tvůrčí přístup k dětem, spolupráci a rozvoj metod vzdělávání
Cíl 2.2	Prostředí vzdělávání je jeho oporou v kreativité, kapacitě a zázemí a vybavením
Cíl 2.3	Systém vzdělávání podporuje inkluzivní vzdělávání a potřeby každého žáka
Cíl 2.4	Finančně stabilní a optimalizovaná síť škol

3.3.2 Popis priorit a cílů

Priorita 1	VZDĚLÁVÁNÍ PŘINÁŠEJÍCÍ LIDEM MOTIVACI, ROZVOJ A KOMPETENCE K ŽIVOTU
CÍL	1.1 Mladí lidé opouštějí povinné vzdělávání s kompetencemi, jak se celoživotně vzdělávat, kriticky přemýšlet a orientovat se ve světě.
Popis cíle	Cíle bude dosaženo prostřednictvím těchto opatření: 1.1.1 Rozvíjení čtenářské a matematické gramotnosti v základním vzdělávání 1.1.2 Rozvíjení čtenářské a matematické gramotnosti v zájmové a neformální výchově a vzdělávání 1.1.3 Rozvíjení kompetencí žáků pro aktivní využívání cizích jazyků v základním vzdělávání 1.1.4 Rozvíjení kompetencí žáků pro aktivní využívání cizích jazyků v zájmové a neformální výchově a vzdělávání 1.1.5 Rozvíjení digitálních kompetencí žáků v základním vzdělávání
CÍL	1.2 Mladí lidé opouštějí povinné vzdělávání s kompetencemi se iniciativně uplatnit v životě a přizpůsobovat se změnám.
Popis cíle	Cíle bude dosaženo prostřednictvím těchto opatření: 1.2.1 Rozvíjení kompetencí dětí v polytechnickém vzdělávání v předškolní výchově a vzdělávání 1.2.2 Rozvíjení kompetencí žáků v polytechnickém vzdělávání v základním vzdělávání 1.2.3 Rozvíjení podnikavosti a iniciativy dětí v předškolní výchově a vzdělávání 1.2.4 Rozvíjení podnikavosti a iniciativy žáků v základním vzdělávání 1.2.5 Rozvíjení podnikavosti a iniciativy žáků v zájmové a neformální výchově a vzdělávání 1.2.6 Kariérové poradenství v základních školách 1.2.7 Rozvíjení kompetencí žáků v přípravě na pracovní uplatnění 1.2.8 Rozvíjení zdravého a aktivního životního stylu žáků základních škol 1.2.9 Rozvíjení zdravého a aktivního životního stylu v zájmové a neformální výchově a vzdělávání
CÍL	1.3 Mladí lidé opouštějí povinné vzdělávání jako samostatně se rozhodující osobnosti s občanskými a sociálními kompetencemi a kulturním povědomím.
Popis cíle	Cíle bude dosaženo prostřednictvím těchto opatření: 1.3.1 Rozvíjení sociálních a občanských kompetencí dětí v předškolní výchově a vzdělávání 1.3.2 Rozvíjení sociálních a občanských kompetencí žáků v základním vzdělávání

	<p>1.3.3 Rozvíjení sociálních a občanských kompetencí žáků v zájmové a neformální výchově a vzdělávání</p> <p>1.3.4 Rozvíjení kulturního povědomí a vyjádření dětí v předškolní výchově a vzdělávání</p> <p>1.3.5 Rozvíjení kulturního povědomí a vyjádření žáků v základním vzdělávání</p> <p>1.3.6 Rozvíjení kulturního povědomí a vyjádření žáků v zájmové a neformální výchově a vzdělávání</p>
CÍL	1.4 Pedagogický tým působí pod dobrým vedením a strategií školy za podpory zřizovatele.
Popis cíle	<p>Cíle bude dosaženo prostřednictvím těchto opatření:</p> <p>1.4.1 Dostatečný počet pedagogů umožňující individuální přístup k dětem v předškolním vzdělávání</p> <p>1.4.2 Dostatečná kapacita a odborné personální pedagogické a výchovné zajištění individuálního přístupu k žákům v základním vzdělávání</p> <p>1.4.3 Dostatečná kapacita pedagogického a výchovného personálu umožňující individuální přístup k dětem a žákům v zájmovém a neformálním vzdělávání</p>
CÍL	1.3 Lidé a učitelé ve vzdělávacích institucích jsou otevření změnám, spoluprací a jsou osobnostmi a vzory.
Popis cíle	<p>Cíle bude dosaženo prostřednictvím těchto opatření:</p> <p>1.5.1 Systematické vzdělávání pedagogických a výchovných pracovníků v předškolní výchově a vzdělávání</p> <p>1.5.2 Systematické vzdělávání pedagogických a výchovných pracovníků v základním vzdělávání</p> <p>1.5.3 Systematické vzdělávání pedagogických a výchovných pracovníků zájmového a neformálního vzdělávání</p> <p>1.5.4 Spolupráce škol, rodičů a dalších aktérů předškolní výchovy a vzdělávání</p> <p>1.5.5 Spolupráce škol, rodičů a dalších aktérů základní školní výchovy a vzdělávání</p> <p>1.5.6 Spolupráce pracovníků zařízení zájmového a neformálního vzdělávání, rodičů a dalších aktérů zájmové a neformální výchovy a vzdělávání</p>

Priorita 2	SMYSLUPLNÝ, SPOLUPRACUJÍCÍ A FUNKČNÍ SYSTÉM VZDĚLÁVÁNÍ S MODERNÍM OBSAHEM
CÍL	2.1 Procesy a nastavení systému vzdělávání podporují změny, odpovědný a tvůrčí přístup k dětem, spoluprací a rozvoj metod vzdělávání.
Popis cíle	<p>Cíle bude dosaženo prostřednictvím těchto opatření:</p> <p>2.1.1 Zavádění alternativních a individuálně zacílených metod výuky v základním vzdělávání</p> <p>2.1.2 Zavádění alternativních a individuálně zacílených metod výuky v zájmovém a neformálním vzdělávání</p>

CÍL	2.2 Prostředí vzdělávání se zázemím a vybavením je oporou jeho procesů a změn v kreativité, kapacitě a kvalitě.
Popis cíle	<p>Cíle bude dosaženo prostřednictvím těchto opatření:</p> <p>2.2.1 Dostatečná kapacita a variabilita mateřských škol a dalších předškolních zařízení ve spádovém území bydliště</p> <p>2.2.2 Dostatečná kapacita a variabilita základních škol a souvisejících služeb pro žáky dětí a rodiče v základním vzdělávání</p> <p>2.2.3 Dostatečná kapacita a variabilita zařízení zájmového a neformálního vzdělávání a souvisejících služeb pro děti a rodiče</p> <p>2.2.4 Nákup vybavení a pomůcek pro zařízení zájmového a neformálního vzdělávání</p> <p>2.2.5 Modernizace zařízení zájmového a neformálního vzdělávání</p> <p>2.2.5 Modernizace škol a školských zařízení v základním vzdělávání</p> <p>2.2.5 Nákup vybavení a pomůcek pro školy a školská zařízení v základním vzdělávání</p> <p>2.2.5 Nákup vybavení a pomůcek pro mateřské školy a další předškolní zařízení</p> <p>2.2.5 Modernizace mateřských škol a dalších předškolních zařízení</p>
CÍL	2.3 Systém vzdělávání podporuje inkluzivní vzdělávání a potřeby každého žáka.
Popis cíle	<p>Cíle bude dosaženo prostřednictvím těchto opatření:</p> <p>2.3.1 Podpora žáků ohrožených školním neúspěchem v základním vzdělávání</p> <p>2.3.2 Podpora žáků mimořádně nadaných a talentovaných v základním vzdělávání</p> <p>2.3.3 Pedagogicko-psychologické poradenství pro žáky, rodiče a základní školy</p> <p>2.3.4 Speciálně pedagogické poradenství pro žáky, rodiče a základní školy</p>
CÍL	2.4 Finančně stabilní a optimalizovaná síť škol
Popis cíle	<p>Cíle bude dosaženo prostřednictvím těchto opatření:</p> <p>2.4.1 Optimalizace provozu mateřských škol a dalších předškolních zařízení</p> <p>2.4.2 Finanční stabilizace a udržitelnost mateřských škol a dalších předškolních zařízení</p> <p>2.4.3 Finanční stabilizace a udržitelnost zařízení v základním vzdělávání</p> <p>2.4.4 Finanční stabilizace a udržitelnost zařízení zájmové a neformální výchovy a vzdělávání</p>

Podrobný popis opatření, která byla v rámci aktualizace zatím jen korigována a přiřazena novým prioritám, následuje v dalším oddíle.

3.3.3 Vazby cílů na jednotlivá opatření

Cíle SR MAP Rychnov n. K vs. povinná, doporučená a volitelná opatření (témata) dle Postupů MAP se 3 úrovněmi vazby (X - slabá, XX – střední, XXX - silná). Tabulka je nadále nerelevantní a cíle jsou nyní stanoveny odlišně a povinnost již netrvá.

		Cíl 1.1.	Cíl 1.2.	Cíl 1.3.	Cíl 1.4.	Cíl 1.5.	Cíl 2.1.	Cíl 2.2.	Cíl 2.3.	Cíl 2.4.
Povinné opatření 1	Předškolní vzdělávání a péče – dostupnost, inkluze, kvalita	X	XX	XX	X	XX	X	XX	XX	XX
Povinné opatření 2	Čtenářská a matematická gramotnost v základním vzdělávání	X			X	XX	X	X	XX	X
Povinné opatření 3	Inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených škol. neúspěchem	XX	XX	XX	XXX	XXX	XXX	XXX	XXX	X
Doporučené opatření 1	Rozvoj podnikavosti a iniciativy dětí a žáků	X	XXX	XXX	XX	XX	XXX	XX	XX	X
Doporučené opatření 2	Rozvoj kompetencí dětí a žáků v polytechnickém vzdělávání	X	XX	XXX	X	XX	XXX	X	XX	X
Doporučené opatření 3	Kariérové poradenství v základních školách	XXX	XX	XX	XX	XX	XXX	XX	XX	X
Volitelné opatření 1	Rozvoj digitálních kompetencí dětí a žáků	XX	XX	X	X	XX	XXX	X	XX	X
Volitelné opatření 2	Rozvoj kompetencí dětí a žáků pro aktivní používání cizího jazyka	XX	XX	XX	XX	XX	XXX	X	XX	X
Volitelné opatření 3	Rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků	XXX	XXX	XXX	X	XX	XXX	X	XX	X
Volitelné opatření 4	Rozvoj kulturního povědomí a vyjádření dětí a žáků	XX	XX	XXX	XX	XX	XXX	X	X	X

Volitelné opatření 5	Investice do rozvoje kapacit základních škol	X	X	X	XXX	X	X	XXX	XXX	XXX
Volitelné opatření 6	Aktivity související se vzděláváním mimo OP VVV, IROP a OP PPR	XX	X	X	XX	XX	XX	XX	XX	X
Volitelné opatření 7	Investice do mateřských škol	XX	XX	X			X	XXX	XXX	XXX
Volitelné opatření 8	Rozvoj kompetencí učitelů	XX	X	XX	XXX	XXX	XXX	XX	X	X
Volitelné opatření 9	Finanční dostupnost vzdělávání	XX	XX	XX	X	XX	XX	XXX	XXX	XXX

3.3.4 Popis priorit, cílů a opatření

Následuje popis priorit a opatření. Po evaluaci indikátorů bude též revidován obsah opatření a eventuelně stanovena nová. V té chvíli na konci roku 2023 nejpozději bude schválena nová struktura a popisy cílů vycházející ze shrnutí opatření.

Priorita 1. **Vzdělávání přinášející lidem motivaci, rozvoj a kompetence k životu**

Priorita směřuje k naplnění vyšší motivace žáků i dospělých, k dosažení prostoru pro pozitivní emoce posilující efekty vzdělávání a udržení vnitřní motivace, podpoře přijetí osobní odpovědnosti a samostatnosti rozhodování, posílení svobody ve vzdělávání ve smyslu možnosti volby, zdokonalování potenciálních stránek dítěte, většímu důrazu na socializaci a větší bezpečí školního prostředí. Ve školách a vzdělávacím prostředí by po dosažení vize měli působit více se vzdělávající učitelé s vlastní odpovědností, jejich podpora by měla směřovat na profesní posun a metodické kompetence a jejich spokojenost by měly být založena na podpoře profese, prostoru pro realizaci, zvýšení prestiže pedagogických povolání. Do vzdělávání je k dosažení vize nutno zapojit více rodiče po stránce jejich odpovědnosti, motivace dětí a komunikace se školou a pedagogy.

Cílem priority je samostatně rozhodující se motivovaný žák odpovědný za sebe a vnímající okolí. Ve školách působí vzdělávající se, spokojení učitelé, kteří jsou motivujícím vzorem pro žáky i rodiče.

Cíl 1.1. Mladí lidé opouštějí povinné vzdělávání s kompetencemi, jak se celoživotně vzdělávat, kriticky přemýšlet a orientovat se ve světě

Opatření 1.1.1 : Rozvíjení čtenářské a matematické gramotnosti v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Čtenářská gramotnost je schopnost porozumět psanému textu, přemýšlet o něm a používat jej k dosahování určitých cílů, k rozvoji vlastních schopností a vědomostí a k aktivnímu začlenění do života společnosti. Základními pilíři čtenářské gramotnosti jsou schopnosti dekodovat text a vztah ke čtení (vnitřní potřeba číst).

Podpora čtenářské gramotnosti by měla směřovat k rozvoji schopnosti stát se angažovanými a přemýšlivými čtenáři, naučit se číst pro radost, ukázat, jak překročit hranici od prostého zapamatování si informací k opravdovému pochopení textu. Vysoká úroveň čtenářské gramotnosti je jednou z záruk celoživotního osobního rozvoje.

Dosažení vysoké úrovně čtenářské gramotnosti pro každého žáka, kterou bude celý život rozvíjet, je vysokou, ale smysluplnou metou vzdělávacího procesu od raného dětství do dospělosti, týká se též dětí se specifickými vzdělávacími potřebami. Právě pro ně je získání kvalitních čtenářských dovedností zárukou bezpečného orientování se v informační společnosti. Často se jeví, že děti nemají o četbu zájem, ale jejich čtení se přesouvá na jiná média, která odpovídají moderním požadavkům společnosti.

Na území MAP se všechny školky a školy čtenářstvím a rozvojem čtenářské gramotnosti zabývají, každá však na jiné úrovni. Většina škol disponuje vlastním knižním fondem, který doplňuje a chybí finanční prostředky na nákup nových knih. Učitelé si potřebují osvojit aktivní metody pro práci s textem. Většina škol pravidelně spolupracuje s místními a okresními knihovnami. Velký vliv na čtenářství dětí má rodina, která potřebuje být informována, ale i podporována a motivována.

„Matematická gramotnost je schopnost jedince poznat a pochopit roli, kterou hraje matematika ve světě, dělat dobře podložené úsudky a proniknout do matematiky tak, aby splňovala jeho životní potřeby jako tvořivého, zainteresovaného a přemýšlivého občana.“

Pedagog potřebuje mít k dispozici soubor materiálů, se kterými může tvořit hodiny matematiky vyplňující všechna témata v daném ročníku. Úlohy by měly mít různé stupně obtížnosti tak, aby respektovaly různorodost třídy. Úlohy

by měly korespondovat s každodenním životem, s tématem blízkým žákovi, a aby získané schopnosti je řešit byly využitelné i v běžném životě.

Jedním z nejproblematictějších okruhů ve vzdělávání žáků v matematice jsou slovní úlohy. Žákům chybí představivost, schopnost třídít informace a aplikovat poznatky z matematiky. Ve výuce je třeba klást důraz na příklady z praktického života nebo regionální příklady. Neschopnost některých žáků řešit slovní úlohy je dána nedostatečnou čtenářskou gramotností. Důležitým tématem v matematice je finanční matematika. Místo počítání složeného úrokování je potřeba, aby žák řešil příčiny zadlužení domácnosti, uměl sestavovat domácí rozpočet, aby rozpoznal nevhodné zadlužování nebo uměl vyhledávat na internetu druhy půjček a kolik přeplatí bankám.

Cíle opatření

➤ Zajištění vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti čtenářské a matematické gramotnosti

K naplnění tohoto cíle je potřeba vytvořit takovou vzdělávací nabídku, které pokryje potřeby posunu jednotlivých pedagogických pracovníků v celém spektru vzdělávacího systému. Učitelé by měli mít možnost osvojit si nejen nástroje (metody a formy) rozvoje čtenářské a matematické gramotnosti, ale i setkat se s moderními trendy ve výuce. Zásadní je přijetí odpovědnosti všech pedagogů pracujících s dětmi od 3 do 15 let za rozvoj čtenářské a matematické gramotnosti.

➤ Vytvoření podmínek pro sdílení dobré pedagogické praxe mezi pedagogy regionálních škol

K efektivnímu posunu v této oblasti by prospělo vytvoření prostoru pro sdílení zkušeností mezi učiteli v regionu. Učíci se komunita rychle aplikuje dobré ověřené postupy, inspiruje a motivuje ostatní a je prevencí proti syndromu vyhoření. Tento způsob spolupráce by vedl k posílení vzájemných pozitivních vztahů mezi jednotlivými školami v regionu.

➤ Zajištění finančních prostředků pro nákup materiálů na podporu čtenářské a matematické gramotnosti

S moderními trendy v rozvoji čtenářství a matematiky souvisí práce se současnou nabídkou knih a učebnic pro děti a mládež, obnova nižšího fondu školních knihoven, zavedení třídních knihovniček a průběžná obnova učebnic matematických oborů. Ve čtenářství je možné využít digitálních technologií, které umožňují různou variabilitu v závislosti na úrovni jednotlivých čtenářů. Učitelé by měli mít možnost ve výuce využívat moderních pomůcek, baterií a materiálů.

➤ Podpora spolupráci s knihovnami a rodiči.

K podpoře čtenářství je třeba využít odborníků v této oblasti mimo školu, a to v obecních a okresních knihovnách. Inspirativní prostředí knihovny s nabídkou knih a připravených programů je silným motivačním prvkem. Pracovníci knihovny jsou cenným informačním zdrojem pro učitele a rodiče v oblasti knižního trhu. V motivaci ke čtení hraje hlavní roli rodina. Škola by měla rodinu v tomto směru podporovat, mnohým rodičům chybí informace a často i představy o tom, jak děti v této oblasti rozvíjet a motivovat.

➤ Zvýšení úrovně čtenářské a matematické gramotnosti u všech dětí bez rozdílu.

Výuka čtení a rozvoj čtenářských dovedností podle čtenářského kompendia s individuálním přístupem ke každému žákovi musí být cílem každého učitele vzdělávajícího všechny děti od mateřské školy, až po ukončení povinné školní docházky. Děti by se měly setkávat s texty v různých formách, které odpovídají jejich možnostem a čtenářským dovednostem. S texty a informacemi by měli žáci s podporou učitele pracovat aktivně, tvořivě, samostatně a v neposlední řadě kriticky.

Podobně by se měla zvyšovat i úroveň matematických dovedností. Pro zvýšení zájmu o matematiku je potřeba žákům nabídnout úlohy, které pocházejí z jejich známého prostředí. Učitel by měl žákům nabídnout úlohy, u kterých

žák projeví zájem už při jejich zadání. V učebnicích matematiky by se měly objevovat nestandardní (neklasické) matematické úlohy (např. sudoku, logické hříčky apod.).

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Vzdělávání pedagogů
- Dny v knihovně: beseda s autorem a autorské čtení, seznámení se s knihovnou, programy zaměřené na významná výročí, výroba vlastní knihy, části těla knihy, zážitkové čtení, dramatizace textů, noc v knihovně, burza knih
- Projekt s knihovnou – knižní novinky (informace pro učitele, rodiče, děti)
- Motivační akce „čteme doma spolu“, „naši doma čtou“, čtenářská noc, oblíbená dětská kniha mých rodičů Workshop pro rodiče na podporu čtenářství a matematických dovedností, čtenářská dílna pro rodiče
- Akce „vezměte knihu domů“, „daruj knihu“, burzy knih, společné čtenářské chvíle,...
- Výukové příležitosti – čtenářské dílny, literární kluby, dílny tvůrčího čtení a psaní
- Otevřené hodiny ve třídách
- Praktické matematické úlohy ze života, z regionu

Infrastruktura:

- Investice do nákupu knih vč. učebnic na finanční gramotnost
- Nákup čteček, počítačových programů primárně pro děti s SVP
- Nákup tabletů, notebooků pro kritickou práci s informacemi
- Nákup pomůcek a metodických materiálů

Aktivity spolupráce:

- Vzájemná výměna zkušeností učitelů, sdílení nápadů mezi školami
- Setkání učitelů a rodičů nad knižními novinkami
- Sdílení knižního fondu mezi školami

Indikátory opatření:

- Počet aktivit na zvýšení matematické a čtenářské gramotnosti
- Počet škol, ve kterých dojde k nákupu pomůcek v souvislosti s matematickou a čtenářskou gramotností
- Počet podpořených školních knihoven nákupem nových knih
- Počet akcí uspořádaných knihovnami

Opatření 1.1.2 : Rozvíjení čtenářské a matematické gramotnosti v zájmové a neformální výchově a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Na území MAP je mnoho organizací zabývajících se rozvojem gramotností mimo školy. Nakonec je to i prostředí rodin. Jedním z největších podporovatelů čtenářské gramotnosti jsou knihovny. Nabízejí zajímavé aktivity, ve kterých se snaží dětem i veřejnosti zpřístupnit a zatraktivnit četbu knih, pořádají besedy s autory, autorská čtení,

výtvarné a literární soutěže. Čtenářskou gramotnost podporují i dramatické obory v ZUŠ a DDM.

Tyto nabídky však využívají pouze děti a mládež, kteří již zájem o knihy a literaturu mají. Je potřeba oslovit i ostatní mládež např. formou filmových a divadelních představení a veřejných čtení v rámci povinné školní výuky.

Rozvoj matematické gramotnosti u dětí a mládeže je ještě složitějším úkolem, protože matematika získala pověst náročného oboru pochopitelného jen pro nejnadanější žáky. Je to pravděpodobně způsobeno zejména nevhodnými způsoby výuky využívajícími závazné teoretické postupy výpočtů bez dostatečného vysvětlení v logických a praktických souvislostech a také přemírou vyučovaných matematických úkonů. Přitom většina mládeže ve volném čase řeší formou počítačových her a v kroužcích strategických a deskových her náročné logické úkoly. Úkolem pedagogů i matematických nadšenců je tedy provázat upotřebením matematických postupů s praxí a zábavou.

Cíle opatření

- Zajištění vzdělávání pracovníků v metodách neformálního vzdělávání čtenářské a matematické gramotnosti
- Rozšíření nabídky zájmových kroužků zaměřených na využití matematických metod v praxi a hře
- Propagace literatury atraktivními formami

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Individuální aktivity

- Vzdělávání vedoucích kroužků v soudobých metodách výuky
- Zakládání zájmových kroužků zaměřených na literaturu, film a divadlo
- Zakládání zájmových kroužků zaměřených na logické a strategické hry

Infrastruktura

- Investice do materiálního vybavení, nákup pomůcek

Aktivity spolupráce

- Vzájemná výměna zkušeností a informací mezi vedoucími kroužků, stáže
- Organizace soutěží, turnajů, filmových přehlídek, divadelních představení

Indikátory opatření

- Počet dětí a žáků využívajících knihovny
- Počet dětí a mládeže v dramatických, literárních a filmových oborech zájmových organizací
- Počet dětí a žáků navštěvujících kroužky her a logiky

Opatření 1.1.3 : Rozvíjení kompetencí žáků pro aktivní využívání cizích jazyků v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Zvyšování jazykových kompetencí žáků a jejich schopnost aktivně využívat cizí jazyk ve škole i mimo ni, má velký význam při profesní přípravě, uplatnění na pracovním trhu i v osobním a společenském životě. Žáky je třeba motivovat k učení se cizím jazykům a k vnímání jazykového vzdělávání jako dlouhodobého celoživotního procesu. Aktivní osvojování a bezprostřední užívání cizího jazyka na jakékoliv úrovni od raného dětství je cestou k sebevědomým a jazykově zdatným Evropanům.

Ve školách našeho území MAP převažuje výuka anglického jazyka, jako prvnímu vyučovanému cizímu jazyku. Po ní následuje německý jazyk a ruský jazyk. Školy, především základní, se potýkají s nedostatkem kvalitních

kvalifikovaných učitelů cizích jazyků. Výuka probíhá v návaznosti na tento fakt tradičním způsobem, dle vybrané učebnicové řady v izolovaných hodinách výuky cizího jazyka. Ve výjimečných případech školy využívají rodilých mluvčích, metody CLIL, mezinárodních aktivit a projektů, ve kterých žáci uplatní své znalosti cizího jazyka aktivně. Podporování jsou prostřednictvím soutěží a výjezdových zahraničních pobytů především úspěšnější žáci. Školy příležitostně spolupracují v této oblasti navzájem. V omezené míře využívají nabídky od organizací neformálního vzdělávání, hlavně ve spolupráci se zahraničními dobrovolníky.

Cíle opatření

- Zajištění vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti zvyšování jazykových kompetencí učitelů směřujících k aktivní podpoře vzdělávaných žáků v praktickém užívání cizího jazyka

K naplnění tohoto cíle je potřeba vytvořit takovou vzdělávací nabídku, která pokryje potřeby posunu jednotlivých pedagogických pracovníků v celém spektru vzdělávacího systému. Učitelé by měli mít možnost získat nové pohledy na implementaci výuky cizímu jazyku do celého vzdělávacího procesu ve škole, tak aby se cizí jazyk stal přirozenou součástí života žáků tak, jak to znají z digitálního světa. Dovednosti v metodě CLIL jsou jednou z možností. Interaktivní metody učení, motivační formy hodnocení, které podporují každého žáka, vedou k velkému posunu v osvojení si cizího jazyka. Výuka využívající digitální prostor, hudbu, film a knihy přináší velký efekt.

- Vytvoření podmínek pro sdílení dobré pedagogické praxe mezi pedagogy regionálních škol a organizacemi neformálního vzdělávání

K efektivnímu posunu v této oblasti by napomohlo vytvoření prostoru a příležitostí pro sdílení zkušeností mezi učiteli, ale i společně s pracovníky organizací neformálního vzdělávání zabývajícími se výukou cizích jazyků, nebo zahraniční spoluprací v regionu.

- Zajištění podpory škol v mezinárodních projektech a partnerstvích

Otevření se škol aktivní spolupráci se zahraničními školami, mezinárodním projektům, ať již postaveným na vzájemné výměně pobytů, digitální komunikaci, dobrovolnické službě, stážím vyučujících, přivádí živý cizí jazyk do školního prostředí.

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Vzdělávání pedagogů v metodě CLIL, za cílem prohloubení jazykových dovedností
- Dobrovolnická služba ve škole
- Práce s učebním prostředím školy – cizí jazyk všude
- Motivační akce pro rodiče, zájmové aktivity ve škole, burza knih v cizím jazyce
- Projektové dny, přestávky v cizím jazyce,
- Akce „vezměte knihu domů“, „daruj knihu“, burzy knih, společné čtenářské chvíle v cizím jazyce
- Výukové příležitosti – čtenářské dílny, literární kluby, dílny tvůrčího čtení a psaní

Infrastruktura

- Nákup digitálních technologií
- Nákup pomůcek a metodických materiálů
- Investice do nákupu knih v cizím jazyce

Aktivity spolupráce

- Vzájemná výměna zkušeností
- Sdílení rodilých mluvčích mezi školami
- Sdílení zkušeností s dobrovolnickou službou
- Partnerství v mezinárodních projektech

Indikátory opatření

- Počet rodilých mluvčích ve školách regionu, dobrovolníků
- Počet akcí uspořádaných na podporu aktivního užívání cizího jazyka
- Počet škol zapojených do spolupráce se zahraničními školami, projekty

Opatření 1.1.4 : Rozvíjení kompetencí žáků pro aktivní využívání cizích jazyků v zájmové a neformální výchově a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Stále se zvyšující vliv neformálního vzdělávání na děti i dospělé je nezvratitelným faktem. Jazykové dovednosti, které děti získávají ve virtuálním prostoru, sledováním digitálních médií mnohdy předběhnou školní výuku, jsou atraktivnější a více se dotýkají jejich životní reality. Motivace rodičů v podpoře jazykového vzdělávání mimo školu s cílem dosáhnout co nejlepšího efektu pro dítě je vedena životní zkušeností a požadavkem dnešní doby na jazykové kompetence všech obyvatel. Škola není jediným prostorem, kde dochází ke kvalitnímu vzdělávání.

Na území MAP působí mnoho organizací nabízejících jazykové vzdělávání. Působí zde aktivní organizace využívající dobrovolnickou službu a nabízejících interakci s cizinci pro uživatele svých služeb, nacházejí se zde i soukromé jazykové školy běžného typu. Jazykovou výuku různých stupňů obtížnosti nabízí i DDM. I další zájmová sdružení umožňují dětem setkání se zahraničními partnerskými organizacemi, s průmyslovým rozvojem regionu se výrazně zvýšil počet zahraničních pracovníků a jejich rodin na našem území. To vše přispívá k chápání potřebnosti jazykového vzdělávání i ze strany dětí.

Moment dobrovolnosti a vnitřní motivace často dělá mimoškolní jazykovou výuku mnohem atraktivnější než ve škole.

Cíle opatření

- Zajištění vzdělávání pracovníků v oblasti neformálního jazykového vzdělávání
- Zlepšení propagace zájmových organizací nabízejících zahraniční kontakty a jazykové vzdělávání
- Finanční podpora materiálního vybavení a působení zahraničních lektorů v organizacích neformálního vzdělávání
- Síťování a propojování se zahraničními zkušenostmi

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Individuální aktivity

- Vzdělávání pracovníků v pedagogických a psychologických dovednostech pro výuku cizích jazyků
- Vzdělávání pracovníků pro prohloubení jazykových dovedností
- Pořádání akcí a aktivit podporujících aktivní užívání cizího jazyka

Infrastruktura

- Investice do materiálního vybavení

Aktivita spolupráce

- Sdílení expertů, známých osobností, zahraničních lektorů a dobrovolníků pro zpestření výuky cizích jazyků
- Společné exkurze, workshopy, soutěže
- Sdílení zkušeností

Indikátory opatření:

- Počet dětí a žáků navštěvujících zájmové jazykové vzdělávání
- Počet akcí směřujících k propagaci cizích jazyků

Opatření 1.1.5 : Rozvíjení digitálních kompetencí žáků v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Výuka vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie je na základní škole upravena povinnou dotací 1 hodiny týdně na 1. stupni a 1 hodiny týdně na 2. stupni. Práce s digitálními technologiemi vede žáky také k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce a zodpovědnému přístupu při posuzování informací dostupných na internetu. S tím, na druhou stranu, souvisí také hrozby a nebezpečí, se kterými se žáci v prostředí internetu mohou setkat.

Pro většinu žáků dnes není problémem naučit se ovládat digitální zařízení a používat software. Nedostatky se objevují právě ve schopnostech využívat dostupné prostředky a informace pro učení a zpracování zadaných úkolů a prezentaci výsledků práce. Situace se však značně mění v souvislosti s přechodem na distanční výuku. Dostupnost základního hardwarového a softwarového vybavení a připojení k internetu ve školách by již neměla být problémem a schopnosti žáků i pedagogů se díky pandemii Covid 19 rozvíjejí.

Cíle opatření

- Lepší využívání digitálních technologií

Obsahem tohoto cíle je např. zpracování a prezentace informací pomocí dostupného softwaru, ale také využívání digitální techniky pro záznam a přenos informací – používání záznamových zařízení (mobilní telefony, videokamery, digitální fotoaparáty) k záznamu postupu měření, provedení pokusu atd. a přenos záznamu k dalšímu zpracování v počítači.

- Utváření zodpovědného postoje žáků k internetu a službám, které poskytuje.

Žáci si často neuvědomují rizika aktivity na sociálních sítích, neznají právní předpoklady a důsledky využívání služeb internetu. Cílem je tak naučit žáky zodpovědnějšímu přístupu

- Další vzdělávání pedagogů v oblasti digitálních kompetencí

Rychlý rozvoj digitálních technologií a rozvoj digitálních kompetencí žáků vyžaduje přiměřené kompetence také na straně pedagogů (žáci bývají často „o krok napřed“ a ve škole většinou nepůsobí dostatek aprobovaných učitelů informatiky).

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Mezipředmětové projekty – projektové dny zaměřené na určité téma s využitím informací z různých oborů, zvýšené finanční prostředky se projeví v nutnosti úpravy rozvrhu výuky (skupinová výuka - více odučených hodin)

- Školení pedagogů – využití nabídky institucí dalšího vzdělávání a možnost spolupráce mezi školami (pořádání školení zkušenými pedagogy na půdě školy, výměna zkušeností, využití metodiků ICT)
- Zřízení samostatného předmětu geometrie na 2. stupni ZŠ

Infrastruktura

- Nákup potřebného vybavení – sběr, zpracování prezentace digitálních dat předpokládá využívání různých hardwarových a softwarových prostředků (např. fotoaparáty, skenery, tiskárny, mobilní zařízení – tablety, kancelářské či grafické programy, multimediální encyklopedie, zařízení pro bezdrátový přenos apod.)

Aktivity spolupráce

- Besedy na téma rizika internetu – např. ochrana osobních údajů, nebezpečí kybergroomingu, nelegální stahování a sdílení dat, kyberšikana, závislosti apod. Besedy by bylo vhodné nabízet i rodičům a veřejnosti. Nabízí se spolupráce s organizacemi zabývajícími se těmito tématy (např. E-Bezpečí) či policií. Existují projekty, které využívají internetové prostředí (a školy nabídky na zapojení dostávají). Důležité je však také sdílení osobních zkušeností, aby měli žáci možnost poznat životní příběhy a zkušenosti (ať už pozitivní či negativní) konkrétních lidí.
- Exkurze do místních podniků
- Výukové hodiny ve speciálních digitalizovaných dílnách, odborných učebnách středních škol, firem

Indikátory opatření

- Počet aktivit, které směřují k rozvoji digitálních kompetencí
- Podíl žáků, využívajících při výuce digitální technologie

Cíl 1.2. Mladí lidé opouštějí povinné vzdělávání s kompetencemi se iniciativně uplatnit v životě a přizpůsobovat se změnám

Opatření 1.2.1 : Rozvíjení kompetencí dětí v polytechnickém vzdělávání v předškolní výchově a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Podpora zájmu dětí o technické, přírodovědné obory, o tradiční řemesla apod. se stala v posledních letech celospolečenským tématem s ohledem na to, že právě tato témata se vyzdvihují jako skutečné potřeby společnosti.

Děti mají k pomůckám např. různé typy stavebnic pro rozvoj technických kompetencí, denní přístup a využívají hru s těmito pomůckami. Množství stavebnic je však ve srovnání s počtem dětí malé a je potřeba jich zakoupit více, aby je využívalo více dětí najednou. V některých mateřských školkách byly zařízeny tvořivé koutky, kde je nářadí, které je kopií skutečného nářadí. Tvořivé koutky však naráží na problém bezpečnosti, kdy ve většině mateřských škol není dostatek pedagogických pracovníků na množství dětí, aby zajistili dohled (většinou 1 až 2 učitelky na celou třídu během dne). Předškolní zařízení potřebují vyšší počet pedagogických pracovníků, kteří zajistí individuální přístup ve vzdělávání dětí a také bezpečnost při aktivitách.

MŠ využívají venkovní prostory pro rozvoj svých znalostí o přírodních vědách - využívají zahradu. Příležitostí pořádit tvořivé koutky pro děti pro rozvoj jejich dalších kompetencí je zobrazen v široké nabídce na trhu, předškolním zařízením však chybí finance, aby tyto koutky zřídily.

Mateřské školy rády využívají k prohloubení nejen klíčových kompetencí exkurze do malých firem technického zaměření, různých technických center, interaktivních muzeí, škol apod., často však nemají finanční prostředky na dopravu. Tyto aktivity pak platí rodiče nebo škola těchto aktivit nevyužije.

Cíle opatření

➤ Zajištění dostatečného počtu stavebnic, tvořivých koutků a materiálu pro polytechnické vzdělávání
Cílem je rozvíjet nejrůznější pracovní dovednosti (stříhání, trhání, lepení, lámání, motání, řezání, skládání, tvarování, modelování apod.) a tím vzbudit a podpořit u dětí zájem o polytechniku.

➤ Zajištění profesního rozvoje učitelů předškolních zařízení v oblasti polytechnického vzdělávání
Jelikož je v polytechnické oblasti jen velmi malá nabídka kurzů pro vzdělávání učitelů, nabízí se pro naplnění tohoto cíle vzájemná výměna zkušeností mezi jednotlivými mateřskými školami v rámci různých setkávání. Tato setkávání mohou probíhat i s odbornou veřejností a učiteli technických předmětů na základních či středních školách. Další možností jsou webináře či odborná literatura.

➤ Zajištění finančních prostředků na dopravu do různých technických center, exkurzí technického směru apod.

Zajištění finančních prostředků na dopravu dětí do různých technických center pro děti apod. Naskytla by se tím příležitost především pro malé vesnické mateřské školy, které musí za jakýmkoliv programem dojíždět do vzdálenějších měst, což je pro rodiče finančně náročné.

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Projekt „tvořivé koutky“
- Školní výlety, exkurze s technickým zaměřením
- Exkurze za rodiči, kteří pracují v polytechnice

Infrastruktura

- Nákup materiálů (papír, textil, modelovací hmoty, plastové hmoty, dřevo,...).
- Nákup stavebnic, skládanek, mozaiky pro rozvoj tvořivosti a představivosti, nákup pomůcek, náradí, materiálů pro vytvoření tzv. tvořivých koutků.

Aktivity spolupráce

- Spolupráce se základními a středními školami, s místními firmami – využívání díle, exkurze, besedy
- Vzájemná výměna zkušeností
- Pořádání akcí pro rodiče s dětmi

Indikátory opatření

- Počet exkurzí předškolních zařízení pořádaných v souvislosti s rozvojem technických kompetencí
- Počet dětí, účastnících se exkurzí v souvislosti s rozvojem technických kompetencí

Opatření 1.2.2 : Rozvíjení kompetencí žáků v polytechnickém vzdělávání v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Polytechnické vzdělávání můžeme chápat jako propojování poznatků z přírodovědných oborů, technických oborů a oborů zabývajících se studiem životního prostředí. Ke vzdělávání a výchově žáků na základních školách slouží předměty vycházející ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda (fyzika, chemie, přírodopis) a Člověk a svět práce (pracovní činnosti). Z dosavadního šetření vyplývá, že oslovené školy rozvíjí polytechnické kompetence právě ve výše uvedených předmětech. Jako pomůcky jsou často využívány různé stavebnice, modely strojů či přístrojů, různé druhy měřidel a měřících přístrojů, ve školních dílnách nástroje a nářadí.

Velmi malá hodinová dotace světa práce (technické výchovy) vede k nedostatečné průpravě a zdokonalování žáka v technické výchově. Na některých školách se "dílny" nevyučují vůbec, na území ORP Rychnov nad Kněžnou se většinou dílny vyučují.

V současné době se školy potýkají se snižující se manuální zručností žáků a nízkým zájmem o obory technického zaměření. Dalším problémem je nedostatečné či zastaralé vybavení odborných učeben, kdy chybí finanční prostředky na modernizaci pomůcek a nářadí. Všechny uvedené potíže se negativně odráží v motivaci žáků. Abychom mohli vytvářet a rozvíjet pozitivní vztah žáků k fyzické práci, je nezbytné využívat vhodné vybavení. Moderní zařízení školních dílen či odborných učeben podpoří u žáků zájem o prováděné činnosti.

Na základních školách se žáci povinně učí cizí druhý jazyk. Tato povinnost nekoresponduje s navazujícím vzděláním na středních školách (učiliště, SPŠ). Pro žáky se slabým prospěchem nebo nedostačenou jazykovou vybaveností nemá druhý cizí jazyk žádný přínos. Žák na základní škole by měl ve svém vzdělávání věnovat daleko větší čas k získání manuálních dovedností a technického vzdělání.

➤ Zajištění finančních prostředků na nákup materiálu, pomůcek a dalšího vybavení odborných učeben

➤ Zajištění finančních prostředků na individualizaci výuky

Zabezpečení individuálního přístupu k žákům při provádění pokusů, měření v rámci laboratorních prací; jedná se o praktickou činnost náročnou na aplikaci přesně stanovených postupů a zajištění bezpečnosti žáků.

➤ Zajištění finančních prostředků k návštěvám institucí zaměřených na polytechnické vzdělávání

V případě těchto organizací se často jedná o instituce sídlící ve větších městech; doprava je finančně i časově náročnější, snaha zlepšit přístup k návštěvě i dětem ze sociálně slabšího prostředí

➤ Podpora dalšího vzdělávání pedagogů

Snaha motivovat učitele k dalšímu vzdělávání a podpora získávání kompetencí k výuce technicky zaměřených předmětů.

➤ Rozvoj spolupráce základních škol se středními školami s obory technického zaměření

Možnost využití zázemí k výuce technických předmětů na středních školách; příležitost zejména pro školy s nevyhovujícími nebo chybějícími prostory školních dílen.

➤ Rozvoj spolupráce mezi školou a rodičovskou veřejností.

Prezentace škol směrem k veřejnosti a snaha o zapojení rodičů do procesu vzdělávání dětí.

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

➤ Šablony zaměřené na možnost dělení žáků do menších skupin (např. laboratorní práce a cvičení – měření, pokusy apod.)

➤ Tematické exkurze – návštěvy science center, technických muzeí apod.

➤ Možnost výběru mezi druhým cizím jazykem a předmětem zaměřeným na polytechnickou výchovu

Infrastruktura

- Nákup vybavení – pomůcky pro výuku přírodovědných předmětů (např. sady pro provádění pokusů a měření, mechanické a elektro stavebnice), nářadí a materiál pro práci ve školních dílnách včetně vybavení pracovními stoly

Aktivity spolupráce

- Organizační a finanční zajištění společných setkání učitelů s výměnou zkušeností – výstupem těchto akcí mohou být např. nápadníky osvědčených výrobků, pokusů apod.
- Projektové dny s výukou vedenou odborníky z technických škol – vzhledem k časové a organizační náročnosti lze doporučit jako blokově vedenou výuku
- Společné dílny a workshopy pro rodiče a děti – dobrým příkladem jsou společná setkávání rodičů, žáků a školy v adventním čase s výrobou jednoduchých ozdob
- Výstavy, soutěže a přehlídky výrobků žáků – umožní žákům prezentovat výsledky své práce a získat zpětnou vazbu od rodičů či kamarádů (ne pouze hodnocením učitele)

Indikátory opatření

- Počet aktivit, které směřují k rozvoji technických dovedností
- Počet tříd, ve kterých jsou vyučovány technické práce (dílny)

Opatření 1.2.3 : Rozvíjení podnikavosti a iniciativy dětí v předškolní výchově a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Děti se široce rozvíjejí v období předškolního věku. Předškolní zařízení pomáhají v jejich rozvoji svým vybavením, pedagogičtí pracovníci podporují tento rozvoj nejen v klíčových kompetencích, připravují děti cíleně na školní docházku, posilují jejich silné stránky, usměrňují negativní vlivy. Prostředí, ve kterém se děti vzdělávají, ovlivňuje tuto cestu rozvojem. Toto prostředí reflektuje moderní trendy ve vzdělávání, děti mají mnoho příležitostí být aktivní během akcí, které předškolní zařízení pořádají. Je důležité tyto aktivity podporovat (finančně i personálně) v rámci všech aktérů daného prostředí (nejen rodiči) a místní komunity.

Cíle opatření

- Zlepšení vybavenosti škol o možnosti vhodné k rozvoji podnikavosti a iniciativy dětí
- Zvýšení iniciativy dětí v předškolní výchově
- Zvýšení schopností pedagogů k rozvoji podnikavosti

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Akce předškolních zařízení pro veřejnost – finanční podpora, propagace, materiální zajištění, doprava
- Využití asistentů pedagoga či chůvy, dalšího personálu

Infrastruktura

- Vybudování, úprava a vybavení vhodných prostor (tělocvičny, prostory pro pořádání akcí pro veřejnost) - pokud nejsou v dané obci
- Nákup pomůcek a her pro přirozený rozvoj myšlení

Aktivity spolupráce

- Workshopy v reálném prostředí zaměřené na plnění společných úkolů
- Besedy s rodiči různých profesí, exkurze na pracoviště

Indikátory jednotlivých opatření

- Počet akcí směřujících k rozvoji podnikavosti a iniciativy dětí
- Podíl dětí v posledním ročníku předškolního zařízení s odkladem školní docházky

Opatření 1.2.4 : Rozvíjení podnikavosti a iniciativy žáků v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Je na čase změnit úlohu hodnocení v dnešní škole. Hodnocení by nemělo v žákovi vyvolávat strach, potřebu skrývat nedostatky nebo podvádět, nemá žákovi znechutit nebo uzavřít cestu k dalšímu poznávání. Žák má vědět, že on i učitel sledují společný cíl, jehož jeden bez druhého nemůže dosáhnout. Vedle tradičního známkování se nabízí možnost slovního hodnocení, oboustranná vzájemná vazba a žákovská sebehodnocení. Průkopníkem v tomto ohledu je v regionu Rychnovska ZŠ Mozaika.

Všechny ZŠ svým žákům po vyučování nabízejí tradiční školní družiny pro žáky do 3., popř. i 4. třídy, jejichž kapacita je však omezená. Školní kluby pro starší žáky prakticky neexistují – některé školy nabízí zájmové kroužky za úplaty, rychnovské školy se odkazují na dostatečnou nabídku volnočasových organizací. Smyslem školních klubů není větším školákům volný čas organizovat, ale naučit je volný čas si samostatně zorganizovat a smysluplně vyplnit. Nabídnout jim v bezpečném prostředí různé možnosti.

Školní parlament jako místo pro zapojení se žáků do spoluvytváření pravidel i celkové atmosféry školního kolektivu funguje bohužel pouze na 1 z 10 škol – v tomto konkrétním případě se parlament schází 1x za měsíc.

Jako příležitost k rozvoji podnikavosti a iniciativy dětí a žáků se na mnoha školách v regionu osvědčily akce, při nichž se škola otevírá veřejnosti a spolupracuje s ní (školní jarmarky a oslavy, dny otevřených dveří spojené s dalšími akcemi sportovního či kulturního rázu, akce pro seniory, charitativní programy apod.). Do určité míry specifická je situace v menších školách na venkově, kde je škola nedílnou součástí místní komunity a její podíl na životě obce je nezastupitelný.

Různorodost třídy prozatím někde znamená neúplné využití schopností a dovedností nejlepších žáků, naopak na slabé žáky jsou kladeny vyšší nároky, než jsou schopni zvládnout. Ideálním stavem je rozvoj žáka podle jeho dovedností a dosavadních získaných poznatků. Rozdělení třídy na dvě skupiny podle výkonu žáka pomůže lépe zpřístupnit obsah z hlediska potřeby a dovedností žáků. Půlené hodiny by se měly využívat např. v matematice a v českém jazyce.

Každý žák potřebuje pocit uznání a úspěšnosti. Výrazně intelektuálně zaostalému žákovi v běžné základní škole se ho může dostávat jen minimálně. Pro praktický život a odstranění pocitu méněcennosti jsou důležité speciální základní školy. Žáka vyučuje přímo vzdělaný pedagog pro tuto oblast (speciální pedagog) a ve škole se setkává s podobně intelektuálně vybavenými vrstevníky. Úlohy a pedagogův čas pro žáka s intelektuálním zaostáváním jsou ve speciální škole přiměřené jeho schopnostem a dovednostem.

Cíle opatření

- Personální i materiální podpora škol
- Rozvoj osobností pedagogů
- Zajištění dostupnosti kulturních akcí a exkurzí pro všechny děti a žáky z regionu
- Podpora oblastních setkávání, soutěží a školních akcí pro veřejnost

- Finanční podpora škol k rozdělení třídy při hodinách některých předmětů
- V případě výuky některých předmětů je efektivnější pracovat s menším počtem žáků. Toto se využívá např. při výuce cizích jazyků, je možné využít i v dalších předmětech (např. matematika).

Popis kroků k naplnění cíle - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Projektové bloky a dny na školách, tandemová spolupráce pedagogů – propojení vyučovacích předmětů (organizační zabezpečení – čas, vhodné prostory, motivování učitelé = rozšíření povědomí o těchto možnostech výuky, dostupná metodika a finanční ohodnocení) -
- Vzdělávání pedagogů mj. v oblasti alternativních metod hodnocení + sdílení mezi jednotlivými pedagogy a školami - <http://kvs.jobos.cz/pro-zs/nabidka-pro-zs14> a ostatně celá řada vzdělávacích programů od agentury JOB: <http://kvs.jobos.cz/pro-zs>
- Vzdělávání pedagogů v oblasti budování podnětného sociálně – komunikačního prostředí <http://kvs.jobos.cz/pro-zs/nabidka-pro-zs26>
- Budování školních parlamentů – nejen formálně, ale jako aktivních účastníků organizace školního života

Infrastruktura

- Zbudování, úprava a vybavení vhodných prostor

Aktivity spolupráce

- Regionální i školní akce, spolupráce mezi jednotlivými zařízeními regionu
- Exkurze do místních podniků, provázání na profese rodičů, besedy, workshopy
- Podnikatelská akademie - informace v rámci finanční gramotnosti, živnostenského úřadu, právní aspekty podnikání
- Podpora soutěží a her, provázání na místní tradice, tvorba regionálních her

Indikátory opatření

- Počet škol, ve kterých funguje školní parlament
- Počet žáků účastnících se projektových dnů na školách

Opatření 1.2.5 : Rozvíjení podnikavosti a iniciativy žáků v zájmové a neformální výchově a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Jakákoliv docházka dětí a žáků do zařízení zájmového a neformálního vzdělávání je pro ně přínosem z hlediska podnikavosti a iniciativy. Žáci poznají více typů kolektivů, nikoliv jen ten třídní, na který jsou dlouhodobě zvyklí. Ti, kteří nenavštěvují žádnou volnočasovou aktivitu, se častěji neumí prosadit, komunikovat s okolím, nejsou týmovými hráči.

Příležitosti k rozvoji vlastní iniciativy se jim dostane právě v mimoškolních aktivitách, naučí se je aktivně vyhledávat a zároveň je i využívat. Na druhé straně se naučí pracovat v kolektivu, vnímat názor druhého. V rámci zájmového a neformálního vzdělávání jsou často pořádány i vícedenní akce, na kterých se rozvoj podnikavosti a iniciativy nejvíce projeví.

Cíle opatření

- Zajištění propagace a financování zájmových organizací
- Podpora širší aktivity zájmových organizací

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Aktivity jednotlivých škol

- Pořádání akcí a organizace aktivit k rozvíjení podnikavosti a iniciativy žáků

Aktivity spolupráce

- Organizace společných akcí a aktivit k rozvíjení podnikavosti a iniciativy žáků
- Podpora soutěží, výstav

Indikátory opatření

- Počet společných akcí organizací zájmového a neformálního vzdělávání
- Počet účastníků vícedenních aktivit

Opatření 1.2.6 : Kariérové poradenství v základních školách

Odůvodnění výběru opatření

Běžnou praxí ve školách na řešeném území je využívání exkurzí a návštěv podniků. Většina z oslovených škol takové exkurze žákům nabízí a realizuje, často s dotační podporou. Žáci tak mají možnost seznámit se v praxi s náplní různých profesí a konkrétními požadavky souvisejícími s jejich výkonem. Další významnou aktivitou v kariérovém poradenství jsou návštěvy úřadu práce, kde si mohou upřesnit své představy i o profesích méně obvyklých. Rozhodnutí o výběru střední školy může pozitivně ovlivnit i návštěva veletrhu středních škol v regionu, který má v Rychnově nad Kněžnou svou tradici.

Celkově ale schází systematická práce s dětmi a žáky k odhalení a rozvoji jejich silných stránek a převzetí odpovědnosti či spoluodpovědnosti za svoje vzdělávání či portfolio, koncepční práce s osobností žáka a jeho rozvojem pro budoucí kreativitu a kompetence k uplatnění v měnícím se světě.

Cíle opatření

- Prohloubení stávající a otevírání nové spolupráce mezi školami a zaměstnavateli v regionu.

Naplněním tohoto cíle si žáci prohlubují své poznatky o požadavcích k výkonu různých, zejména technických profesí, které jsou v současnosti nejvíce žádané.

Popis kroků k naplnění cíle - aktivity

Aktivity spolupráce

- Projekty typu „den otevřených dveří“ – rodiče i žáci se mohou seznámit s konkrétní náplní práce v různých profesích a své poznání vzít v úvahu při výběru střední školy
- Doprava do podniků – zajištění finančních prostředků (tuto možnost pro školy lze chápat také jako příležitost pro firemní prezentaci)
- Provazování vzdělávání se životem po škole - exkurze do škol, do místních podniků, podnikatelská akademie aneb podnikání v praxi, projektové dny
- Zřízení kariérového poradce pro ZŠ, vzdělávání pedagogických pracovníků pro kariérové poradenství

Indikátory opatření

- Počet exkurzí a návštěv podniků za účelem volby povolání
Počet žáků účastnících se exkurzí a návštěv podniků

Opatření 1.2.7 : Rozvíjení kompetencí žáků v přípravě na pracovní uplatnění

Odůvodnění výběru opatření

Osvojením kompetencí k pracovnímu uplatnění si žáci zvyšují šance na úspěšný a spokojený profesní život. Mládež by měla mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v jednotlivých oborech a dále přehled o skutečné náplni jednotlivých oborů a profesí. Mládež by měla postupně získat přehled o vlastních schopnostech, o nadání, fyzických a psychických předpokladech apod., rozvíjet je a získávat pro ně vhodné další znalosti a dovednosti. K tomu by měly být nápomocné kromě školního vzdělávání i volnočasové aktivity.

Na Rychnovsku je v současné době největší poptávka po technických oborech, je tedy místně důležité podpořit a rozvíjet polytechnické vzdělávání. Současně však chybí zaměstnanci, podnikatelé a další pracovníci ve službách, řidiči, zdravotníci, učitelé. Je proto důležité, aby motivaci k výběru studijního a pracovního zaměření nebyly jen finanční výhody, ale i společenský význam a užitečnost vybrané profese a skutečný zájem o její vykonávání. K tomu by mělo vést i zájmové a neformální vzdělávání umožňující postupné poznání řady oborů a nezávazné ověření zájmu i schopností obor vykonávat.

Celkově ale schází systematická práce s dětmi a žáky k odhalení a rozvoji jejich silných stránek a převzetí odpovědnosti či spoluodpovědnosti za svoje vzdělávání či portfolio, koncepční práce s osobností žáka a jeho rozvojem pro budoucí kreativitu a kompetence k uplatnění v měnícím se světě.

Cíle opatření

- Zajištění vybavení a pomůcek pro přípravu žáků na pracovní uplatnění
- Zajištění finančních prostředků pro režijní výdaje zájmových kroužků
- Zpřístupnění neformální osobní a pracovní diagnostiky pro mládež
- Prohloubení stávající a otevírání nové spolupráce mezi školami a zaměstnavateli v regionu.

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Individuální aktivity:

- Profesně zaměřené zájmové kroužky
- Propagace potřebných profesí, náborové akce
- Testování, poradenství, práce s talenty

Infrastruktura

- Nákup vybavení a pomůcek pro zájmové kroužky

Aktivity spolupráce

- Vzájemná výměna zkušeností
- Sdílení psychologů, pedagogů, poradců v osobnostní a pracovní diagnostice

Indikátory opatření:

- Počet aktivit zájmového a neformálního vzdělávání se zaměřením na rozvoj pracovního uplatnění (workshopy, exkurze do podniků, besedy)

Opatření 1.2.8 : Rozvíjení zdravého a aktivního životního stylu žáků základních škol

Odůvodnění výběru opatření

Životní styl je důležitý faktor ovlivňující zdraví člověka. Zdravý životní styl v sobě zahrnuje mnoho faktorů, nejdůležitější jsou dostatek pohybové aktivity a správné stravovací návyky.

Pokud se týká pohybových aktivit žáků ZŠ, v území MAP je vybavenost sportovními zařízeními poměrně dobrá, většina škol má vlastní tělocvičnu i hřiště, chybí pouze v několika malých venkovských školách, které využívají sportovní zařízení jiných škol nebo dalších subjektů (zejména obcí). V posledních cca 20 letech v naší společnosti klesá zájem žáků o pohybové aktivity, čímž se snižuje jejich fyzická úroveň. Vyčleňuje se malá část žáků, kteří intenzivně sportují, popřípadě dosahují nadprůměrných výsledků apod. Nicméně většina z dnešních žáků má mnohem méně pohybu než generace jejich rodičů či prarodičů. Na vině je především konkurence digitálních médií, žáci tráví většinu volného času před televizory, počítači, mobilními telefony apod. Veškerá pohybová aktivita mnoha žáků se tak soustředí do pouhých dvou hodin tělesné výchovy týdně. Pokud chce škola využít další disponibilní hodiny pro výuku tělesné výchovy, často nastává problém s nedostatkem prostoru pro tuto výuku. Na venkově je obecně situace lepší, nicméně i zde se v posledních letech výrazně zhoršuje. Na venkově je obecně situace lepší, nicméně i zde se v posledních letech výrazně zhoršuje.

Úroveň stravovacích návyků žáků se na rozdíl od pohybových aktivit v posledních letech celkově spíše mírně zlepšuje. Situace však závisí na rodičích, zda jim jdou správným příkladem a své děti vedou ke správnému stravování. Ve školních jídelnách se vaří zdravěji než před r. 1990, i když není úroveň stravování všech škol stejná. V mnoha školách se ale dosud nacházejí bufety či automaty s nezdravými potravinami. Je třeba podporovat školní stravovací zařízení, rozvíjet možnosti pestrosti jídel, využívání regionálních potravin. Děti potřebují znát stravovací cyklus i od samého začátku - např. jak vznikají potraviny. Pro školy a žáky je zajímavé propojit nízkonákladové aktivity - např. školní zahrady. Naučit děti proces pěstování a zpracování zeleniny, bylinek, květin a propojení/zařazení do jídelníčku. To se týká i dalšího stravování - návštěva místních farem, podniků zpracování potravin.

Považujeme za podstatnou vyváženost rozvoje fyzického i psychického - v tomto smyslu by se mělo realizovat i uvedené opatření.

Cíle opatření

- Zajištění dostatečných kapacit a dostupnosti sportovních zařízení

Realizace prvního cíle je finančně náročnější, v konečném výsledku však jednodušší. Dostatek sportovních zařízení bude zajištěn rekonstrukcí a modernizací současných zařízení, průběžným doplňováním sportovního vybavení do tělocvičen i školních hřišť. Další možností, která již v rámci některých škol funguje v praxi, je využívání sportovních zařízení škol i pro veřejnost, především pro děti a mládež v časech mimo školní výuku - odpoledne, o víkendech, o prázdninách (tzv. otevřená hřiště). Žáci by měli více využívat i běžné venkovní prostory (louky, les).

- Zajištění kvalifikovaných učitelů a vychovatelů sportovních aktivit

V území je dostatek kvalifikovaných učitelů pro pohybové aktivity. Učitelé i další pracovníci ve školství by měli přistupovat k hodinám tělesné výchovy jinak, než v ostatních předmětech, které jsou většinou zaměřeny na vzájemné porovnávání a dosahování co nejlepších výsledků žáků. V rámci hodin tělesné výchovy ve školách by se měla uplatňovat větší variabilita, učitelé by měli přizpůsobit náplň tělesné výchovy i méně nadaným žákům, aby

je předem z pohybových aktivit neodrazovali.

➤ Zlepšení fyzické zdatnosti

Ještě náročnější bude naplnění třetího cíle. Zde je nutná vzájemná spolupráce rodiny i školy. Žáci by měli mít vzory v rodině, která je bude od dětství vést k pohybu, ať už formou her nebo rekreačního sportování. Pohybová aktivita by se měla rovněž rozvíjet v rámci školy nejen v hodinách tělesné výchovy, ale i při dalších školních a mimoškolních činnostech, jako jsou společné školní výlety, pohybové aktivity ve školní družině, pořádání sportovních akcí školou apod. Příkladem, který by měl motivovat děti i mládež ke sportu, je např. celostátní akce, jejímž spoluzakladatelem je bývalý žák rychnovské ZŠ i gymnázia a olympijský vítěz Roman Šebrle „Ozdnak všestrannosti“. Této akce se mohou zúčastnit žáci všech ZŠ v České republice. Podobně lze využít i další osobnosti při dalších aktivitách, které povedou k propagaci pohybu. Dále se v některých školách např. úspěšně realizuje projekt, v němž si mohou žáci v rámci školy vyzkoušet všechny sporty a nemusí se specializovat jen na jeden.

➤ Zlepšení stravovacích návyků žáků

Stravovací návyky žáků lze rovněž zlepšit ve spolupráci rodiny se školou. K jejich zlepšení by se měly realizovat různé besedy a přednášky pro rodiče a jejich děti i další veřejnost o zdravém životním stylu apod. Ty mohou být spojeny s různými ochutnávkami nebo soutěžemi ve vaření, aby inspirovali rodiče k přípravě zdravých pokrmů. Dále je třeba se více zaměřit na stravování ve školních jídelnách. Jídelny jsou vázány normami pro školní stravování a musí naplnit dvě základní podmínky - finanční limit na nákup potravin, z nichž bude oběd připraven a průměrnou měsíční spotřebu určitých druhů potravin na jeden oběd (tzv. spotřební koš). Žáci by však mohli vyjadřovat svůj názor a do určité míry zasahovat do výběru a skladby jídel (pak je předpoklad, že snědí i zdravé pokrmy a nebudou obědy vracet). Využívat by se měly především sezónní potraviny, vypěstované v regionu. Zajímavou aktivitou je např. vzájemná spolupráce místního zemědělce se školou.

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Projekt „Otevřené hřiště“
- Pořádání sportovního dne
- Školní výlety, aktivity ve školní družině
- Sportovní hry, turnaje mezi školami, olympiády málotřídních škol
- Projekt „Ovoce do škol“ nebo „Mléko do škol“, zapojení škol (jejich ŠJ) do programů (př. Zdravá škola,...)

Infrastruktura

- Oprava tělocvičny
- Doplnění vybavení tělocvičny
- Opravy školních jídelen
- Úpravy venkovních prostor

Aktivity spolupráce

- Využití sportovišť sousedními školami
- Sporty na zkoušku (akce pro rekreační a začínající sportovce)
- Vzájemná výměna zkušeností, doporučení osvědčených aktivit
- Besedy s dětmi a rodiči o zdravém stravování
- Návštěva ekocenter, zahrad, farmářů, podniků zpracovávajících potraviny

- Podpora dobrovolnictví, komunitních zahrad, školních zahrad

Indikátory opatření

- Počet modernizovaných sportovních zařízení
- Počet akcí, pořádaných v souvislosti se zlepšením pohybové výchovy žáků
- Počet akcí na podporu zdravého stravování

Opatření 1.2.9 : Rozvíjení zdravého a aktivního životního stylu v zájmové a neformální výchově a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Životní styl je důležitý faktor ovlivňující zdraví člověka. Zdravý životní styl v sobě zahrnuje mnoho aspektů, nejdůležitější jsou dostatek pohybové aktivity a správné stravovací návyky.

V území MAP je velká nabídka nejrůznější sportovních kroužků a dalších zájmových útvarů, které podporují pohybové aktivity dětí a mládeže. Sportovní činnosti však nenabízejí pouze organizace, které se zaměřují primárně na tělovýchovu a sport. I další neziskové organizace mají často ve své nabídce sportovní aktivity, ať už přímo formou pohybových kroužků, nebo nejrůznějších jednorázových akcí, jako jsou výlety a další víkendové akce nebo dětské letní tábory.

Přesto stále více dětí tráví volný čas u počítačových her, což narušuje jak jejich zdravý tělesný, tak i mentální vývoj. Ještě složitější je zavádění principů zdravého stravování. I když ve školních jídelnách a mnoha rodinách se dbá na vyváženou a zdravou stravu, ve volném čase děti i mládež stále podléhají nákupu cukrovinek, slazených nápojů a návštěvy fastfoodů v souvislosti se školním prostředím nebo docházkou. Stejně negativní je však i trend hubenosti, který vede zejména dívky k hladovění.

Je potřeba zvýšit osvětu a přístupnou a zábavnou formou upozorňovat děti a mládež na nebezpečí nezdravé výživy. Je potřeba udržet a rozšířit nabídku rekreačního sportu a dalších pohybových aktivit v zájmovém vzdělávání, přístupných dětem bez závislosti na jejich výkonnosti.

Cíle opatření

- Zajištění dostatečných kapacit a dostupnosti sportovních zařízení pro rekreační sport
- Zajištění kvalifikovaných lektorů sportovních aktivit
- Zvýšení motivovanosti dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu
- Zvýšení podílu pohybových aktivit v zájmových kroužcích

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Aktivity jednotlivých zařízení

- Zařazení pohybových aktivit do kroužků všech zájmových činností
- Kroužky vaření, besedy se známými kuchaři, lékaři, návštěvy restaurací
- Kroužky rekreačního sportu a turistiky, besedy se sportovci, návštěvy sportovních utkání

Infrastruktura

- Oprava sportovních zařízení
- Úprava volných ploch v obcích pro rekreační sport

Aktivity spolupráce:

- Vzájemná výměna zkušeností
- Pořádání besed, přehlídek, workshopů, kurzů se zaměřením na zdravé vaření a stravování
- Pořádání setkání, turnajů, sportovních dní, výletů se zaměřením na rekreační sport

Indikátory opatření

- Počet modernizovaných sportovních zařízení
- Počet akcí na podporu zdravého životního stylu

Cíl 1.3. Mladí lidé opouštějí povinné vzdělávání jako samostatně se rozhodující osobnosti s občanskými a sociálními kompetencemi a kulturním povědomím

Opatření 1.3.1 : Rozvíjení sociálních a občanských kompetencí dětí v předškolní výchově a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Dítě si během předškolních let především uvědomuje a postupně osvojuje základní hygienická a společenská pravidla a postupně se osamostatňuje v této oblasti. Obvykle má první zkušenost s pobytem a vztahy ve skupině vrstevníků. Jedná o přirozené prostředí pro rozvoj spolupráce a vzájemné pomoci napříč věkovými skupinami.

V tomto věku se život dítěte více propojuje s veřejným životem - besídky nejen pro rodiče i vystupování na akcích pro širokou veřejnost, spolupráce se zájmovými sdruženími (myšlivci, hasiči, apod.) nebo preventivní programy (policie, zdravotníci, hasiči).

Cíle opatření

- Zajímavější seznámení dětí se základními hygienickými a společenskými pravidly
- Profesionální a osobnostní rozvoj pedagogických pracovníků
- Zlepšení vybavenosti vhodné k rozvoji sociálních a občanských kompetencí v předškolních zařízeních

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Akce dětí pro veřejnost – finanční podpora, propagace, materiální zajištění, doprava
- Využití asistentů pedagoga či chůvy nebo dalšího personálu
- Rozšíření počtu kmenových zaměstnanců v případě, že to platná legislativa umožní

Infrastruktura

- Nákup vybavení a materiálu pro děti
- Úpravy vhodných prostor (tělocvičny, prostory pro pořádání akcí pro veřejnost, apod.)

Aktivity spolupráce

- Regionální i školní akce, soutěže, spolupráce mezi jednotlivými zařízeními regionu
- Projektové dny, exkurze, besedy

Indikátory opatření

- Počet akcí směřujících k rozvoji sociálních a občanských kompetencí dětí

- Počet účastníků akcí směřujících k rozvoji sociálních a občanských kompetencí dětí

Opatření 1.3.2 : Rozvíjení sociálních a občanských kompetencí žáků v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Nejdůležitější osobou ve škole při rozvoji sociálních a občanských kompetencí bývá třídní učitel. Ten je obvykle základem dobré školy, pilíř pro třídy dětí, signál pro rodiče, vizitka dobrého vedení a východisko pro pověst školy. Zároveň ve svojí třídě vede i pravidelné třídnické hodiny. Na 2. stupni ZŠ je otázka samostatných pravidelných třídnických hodin aktuálnější než na 1. stupni. Pro 1. stupeň je charakteristická spíše nepravidelnost a alternativní formy třídnických hodin (např. komunitní kruh). Velkým přínosem jsou pak TH na obou stupních ZŠ v rámci inkluzivního vzdělávání. Naprostá většina škol by uvítala její pevné zakotvení v rozvrhu, ale nikoli na úkor počtu hodin vzdělávacích předmětů. Přínos takových třídnických hodin lze spatřovat především v možnosti utvářet a pěstovat dobré vztahy v třídním kolektivu (spolupráce, empatie, asertivita...).

Školní parlament jako místo pro zapojení se žáků do spoluvytváření pravidel i celkové atmosféry školního kolektivu funguje bohužel pouze na 1 z 10 škol – v tomto konkrétním případě se parlament schází 1x za měsíc. Zájem o demokratické žákovské struktury je na školách zatím jen dílčí.

Další příležitosti jsou vzory a osobnosti s příběhem a jejich zapojení do vzdělávání. Jako příležitost k rozvoji podnikavosti a iniciativy dětí a žáků se na mnoha školách v regionu osvědčily akce, při nichž se škola otevírá veřejnosti a spolupracuje s ní (školní jarmarky a oslavy, dny otevřených dveří spojené s dalšími akcemi sportovního či kulturního rázu, akce pro seniory, charitativní programy a sbírky, vystoupení zástupců školy na veřejných akcích apod.).

Cíle opatření

- Podpora výchovy k demokratické kultuře a demokratickému myšlení na straně pedagogů i veřejnosti
- Podpora skupinové práce jako přirozeného prostoru pro osvojení a rozvíjení sociálních a občanských kompetencí
- Podpora spolupráce a rozvoje pedagogiky občanských kompetencí a spolupráce s institucemi a projekty, které ji posilují
- Globální a rozvojové vzdělávání - metody pro pedagogy
- Zařazení pevné třídnické hodiny do rozvrhu
- Dovybavení škol o prostory vhodné k rozvoji sociálních a občanských kompetencí
- Podpora oblastních setkávání, soutěží a školních akcí pro veřejnost

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Projektové bloky a dny na školách, tandemová spolupráce pedagogů – propojení vyučovacích předmětů
- Realizace třídnických hodin - legislativa, organizační zabezpečení – čas, motivování a erudování učitelé; metodika práce se třídou = nastavení cílů práce se třídou, výběr her a technik, vedení diskuze ve třídě, koučování třídního kolektivu, nastavení třídních pravidel a sankcí, budování identity a rituálů třídního kolektivu; Práce s časopisem Třídní učitel a vedení třídy <http://send.cz/casopis/1187/tridni-ucitel-a-vedeni-tridy>
- Vzdělávání pedagogů v oblasti budování podnětného sociálně – komunikačního prostředí např. <http://kvs.jobos.cz/pro-zs/nabidka-pro-zs26>

Infrastruktura

- Zbudování, úprava a vybavení vhodných prostor

Aktivita spolupráce

- Podpora regionálních i školních akcí, spolupráce mezi jednotlivými zařízeními regionu, spolupráce s veřejností
- Exkurze, besedy a semináře k zakládání a podpoře žákovských parlamentů, k seznámení se s organizacemi v ČR, v EU
- Podpora dobrovolnictví

Indikátory opatření

- Počet aktivit, které směřují k rozvoji sociálních a občanských kompetencí
- Počet škol, které mají v rozvrhu třídnickou hodinu

Opatření 1.3.3 : Rozvíjení sociálních a občanských kompetencí žáků v zájmové a neformální výchově a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Většina z organizací, které se zabývají zájmovým a neformálním vzděláváním, svým žákům ve věku 4-15 let nabízí aktivity založené na činnosti v týmu, tj. již ze své podstaty přirozeně rozvíjí příslušné sociální kompetence dětí a mládeže. Některé organizace se svými aktivitami zapojují i do života komunit a obcí (např. dobrovolné brigády, kulturní a sportovní akce pro veřejnost, ochrana přírody, pomoc handicapovaným), čímž výrazně podporují občanské kompetence nejen svých klientů.

Přínosem těchto organizací je vedle smysluplného organizovaného využití volného času dětí a mládeže v chráněném prostředí i to, že děti a mládež dostávají různorodé podněty a jsou vedeny k tomu, aby si svůj další volný čas samostatně a smysluplně vyplnily. Ne vždy a všude se jej daří naplnit. Důraz by měl být kladen nejen na individuální, ale i na veřejnou prospěšnost zájmových aktivit.

Cíle opatření

- Podpora skupinových aktivit jako přirozeného prostoru pro osvojení a rozvíjení sociálních a občanských kompetencí
- Představení dobrovolné práce jako přirozené formy zapojení do veřejného života
- Podpora dalšího rozvoje oborů ZUŠ a projektů k zapojení ZUŠ

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Aktivita jednotlivých škol

- Vzdělávání vedoucích kroužků v oblasti budování podnětného sociálně – komunikačního prostředí

Aktivita spolupráce

- Akce spolupráce mezi jednotlivými zařízeními regionu
- Dobrovolnická činnost

Indikátory opatření

- Počet společných akcí organizací zájmového a neformálního vzdělávání
- Počet hodin dobrovolnické činnosti

Opatření 1.3.4 : Rozvíjení kulturního povědomí a vyjádření dětí v předškolní výchově a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Školská zařízení v Rychnově n. K a blízkém okolí mají k dispozici širokou nabídku různých vzdělávacích akcí (nejen kulturních, ale i sportovních, bezpečnostních, zdravotních apod.), které také bohatě využívají. V zařízeních vzdálených od centra regionu je situace jiná.

Mnohdy se nabízí možnost konat kulturní akce přímo ve školských zařízeních, avšak pouze za účasti určitého minimálního počtu diváků (nelze tedy využít pro menší kolektivy). Pro školská zařízení umístěná dále od centra regionu není snadné kulturní nabídky využít, neboť účast je podmíněna většími finančními náklady na dopravu, které hradí rodiče, a dostatečným počtem doprovázejících pedagogických pracovníků. Řešením někdy bývá spolupráce mezi více menšími školskými zařízeními (společná objednávka autobusu apod.). V rámci rovnosti šancí je potřebné finančně podpořit účast dětí ze vzdálenějších škol na kulturních akcích.

Všechna vzdělávací zařízení v regionu v rámci svých možností spolupracují s místními organizacemi volného času, knihovnami a spolky a stávající spolupráci považují za uspokojivou. Řada mateřských škol v regionu pořádá akce, při nichž se škola otevírá veřejnosti a spolupracuje s ní (besídky, tvořivé dílny, plesy, školní oslavy, vystoupení na veřejných akcích a charitativních programech apod.). Součástí takových programů bývá i předání či prodej vlastních výrobků, hudební či taneční vystoupení dětí. Dostávají tak prostor pro uplatnění vlastní podnikavosti a iniciativy a rozvoj sociálních a občanských kompetencí obecně.

Většina předškolních zařízení v regionu má dostatečné možnosti dát dětem prostor pro kulturní sebevyjádření (hudební, taneční, výtvarné, pohybové), přesto část z nich uvítá materiální či personální podporu v této oblasti, organizování místních akcí (setkání, soutěže apod.) pro děti předškolního věku a dvěma školám chybí vhodné prostory pro tyto aktivity (dle dotazníku MAP). Některé menší školy na základě rozvoje aktivit dětí a zpestření výuky identifikovaly potřebu pořídit vlastní keramickou pec a materiál.

Budování základního povědomí o místním, národním, resp. evropském kulturním dědictví je zakotveno v Rámcovém vzdělávacím programu a má své stálé místo ve školních vzdělávacích plánech jednotlivých institucí. V regionálním měřítku pak vzdělávání probíhá dle možností i formou exkurzí, propojení s místními kulturními aktivitami (jejichž pořádání je opět samozřejmě podmíněno možnostmi finančními i personálními jednotlivých škol a tyto možnosti jsou omezené, často se nedostává finančních prostředků na pořádání takových akcí anebo jen málokdy).

Cíle opatření

- Zajištění dostupnosti kulturních akcí a exkurzí pro děti z regionu
- Dovybavení škol o prostory vhodné k rozvoji výše uvedených kompetencí (tělocvičny, prostory pro pořádání kulturních akcí)
- Podpora oblastních setkávání, soutěží a školních akcí pro veřejnost
- Výchova k regionální identitě

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Zaměstnání asistentů pedagoga či chůvy,
- Rozšíření počtu kmenových zaměstnanců v případě, že to platná legislativa umožní

- Finanční podpora pro odlehlejší školská zařízení

Infrastruktura

- Šablony na nákup speciálního vybavení a materiálu pro děti mladší 3 let,
- Zbudování, úprava a vybavení vhodných prostor

Aktivita spolupráce

- Regionální i školní akce, spolupráce mezi jednotlivými zařízeními regionu
- Tvoření pracovních listů o důležitých místech, známých osobnostech regionu
- Vzájemné návštěvy, seznamování s místními realitami formou her a soutěží

Indikátory opatření

- Počet návštěv kulturních zařízení jednotlivých předškolních zařízení
- Počet dětí předškolního zařízení, které se zúčastní soutěží a dalších akcí pořádaných pro veřejnost

Opatření 1.3.5 : Rozvíjení kulturního povědomí a vyjádření žáků v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Školská zařízení v Rychnově n. K. a blízkém okolí mají k dispozici širokou nabídku různých vzdělávacích akcí (nejen kulturních, ale i sportovních, bezpečnostních, zdravotních apod.), kterou také bohatě využívají. Někdy se ze strany rodičů dokonce objevují připomínky, že obdobné aktivity probíhají na úkor řádné výuky a není žádoucí přidávat další. V zařízeních vzdálených od centra regionu je situace jiná.

Mnohdy se nabízí možnost konat kulturní akce přímo ve školských zařízeních, avšak pouze za účasti určitého minimálního počtu diváků (nelze tedy využít pro menší kolektivy). Pro školská zařízení umístěná dále od centra regionu není snadné kulturní nabídky využít, neboť účast je podmíněna většími finančními náklady na dopravu, které hradí rodiče, a dostatečným počtem doprovázejících pedagogických pracovníků. Řešením někdy bývá spolupráce mezi více menšími školskými zařízeními (společná objednávka autobusu apod.). V rámci rovnosti šancí by bylo žádoucí účast žáků ze vzdálenějších škol na kulturních akcích finančně podpořit.

Všechna vzdělávací zařízení v regionu v rámci svých možností spolupracují s místními organizacemi volného času, knihovnami a spolky a stávající spolupráci považují za uspokojivou. Řada škol v regionu pořádá akce, při nichž se škola otevírá veřejnosti a spolupracuje s ní (školní jarmarky a oslavy, dny otevřených dveří spojené s dalšími akcemi sportovního či kulturního rázu, akce pro seniory, charitativní programy apod.). Součástí takových programů bývá i předání či prodej vlastních výrobků, hudební či taneční vystoupení dětí a žáků. Dostávají tak prostor pro uplatnění vlastní podnikavosti a iniciativy a rozvoj sociálních a občanských kompetencí obecně.

Většina ZŠ v regionu má dostatečné možnosti dát dětem prostor pro kulturní sebevyjádření (hudební, taneční, výtvarné, pohybové), přesto by část z nich uvítala materiální či personální podporu v této oblasti. Dvěma školám chybí vhodné prostory pro tyto aktivity. Některé menší školy by uvítaly pořízení vlastní keramické pece.

Budování základního povědomí o místním, národním, resp. evropském kulturním dědictví je zakotveno v rámcovém vzdělávacím plánu a dle sdělení členů PS má své stálé místo ve školních vzdělávacích plánech jednotlivých institucí. V regionálním měřítku pak vzdělávání probíhá dle možností i formou exkurzí (jejichž pořádání je opět samozřejmě podmíněno možnostmi finančními i personálními jednotlivých škol).

Cíle opatření

- Dovybavení škol o pomůcky, projekty a licence vhodné k rozvoji kulturního povědomí a vyjádření žáků, zlepšení přísunu novinek a spolupráce v této oblasti

- Zajištění dostupnosti kulturních akcí a exkurzí pro všechny děti a žáky z regionu
- Podpora místních/regionálních setkávání, soutěží a školních akcí pro veřejnost
- Podpora výměnných programů se zahraničními školami a zahraničních exkurzí

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Vzdělávání pedagogů v oblasti rozvíjení kulturního povědomí

Infrastruktura

- Zbudování, úprava a vybavení vhodných prostor (chybějící tělocvičny, vnitřní i venkovní prostory pro setkávání a kulturní programy)

Aktivity spolupráce

- Regionální i školní akce, spolupráce mezi jednotlivými zařízeními regionu (personální zajištění – dozor, finanční zajištění a ohodnocení zainteresovaných osob) -
- Výměnné programy a zahraniční exkurze
- Dobrovolnické práce
- Podpora tradiční oslav a tradic

Indikátory opatření

- Počet návštěv kulturních zařízení jednotlivých ZŠ
- Počet žáků ZŠ, které se zúčastní soutěží a dalších akcí pořádaných pro veřejnost

Opatření 1.3.6 : Rozvíjení kulturního povědomí a vyjádření žáků v zájmové a neformální výchově a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Rozvoj kulturního povědomí je jednou z priorit při výchově a vzdělávání dětí do 15 let. K rozvoji kulturního vyjádření přispívají především největší organizace zájmového vzdělávání, jako jsou ZUŠ Rychnov n. K. a DDM, které mají v nabídce množství nabídek pro umělecké vyjádření dětí a mládeže (hudební, taneční, výtvarné, pohybové). O něco menší je rozsah nabídky vzdělávání směřujícího k rozvoji kulturního povědomí dětí a mládeže. Organizované návštěvy výstav, koncertů a divadelních představení narážejí na nedostatek času a finančních prostředků zájmových organizací a také na menší zájem dětí, které dávají přednost vlastní umělecké tvorbě.

Menší roli v naplnění tohoto opatření hrají ostatní zájmové organizace zaměřené spíše na neformální výchovu a rozvoj jiných kompetencí.

Cíle opatření

- Zajištění dostupnosti kulturních akcí pro všechny děti a mládež z regionu
- Podpora oblastních setkávání, soutěží a akcí pro veřejnost

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Individuální aktivity

- Fundraising
- Veřejné prezentace tvorby

Infrastruktura

- Zbudování, úprava a vybavení vhodných prostor pro setkávání a kulturní programy

Aktivita spolupráce

- Organizace kulturních představení, exkurzí, besed s umělci, workshopů, atp.
- Podpora místních tradic
- Uskutečnění návštěv, výměnných programů a stáží v kulturních a uměleckých institucích

Indikátory opatření

- Počet společných kulturních akcí organizací zájmového a neformálního vzdělávání
- Počet dětí a žáků účastnících se kulturně zaměřených činností (hudební, taneční, výtvarné).

Cíl 1.4. Pedagogický tým působí pod dobrým vedením a strategií školy za podpory zřizovatele

Opatření 1.4.1 : Dostatečný počet pedagogů umožňující individuální přístup k dětem v předškolním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Je důležité zajistit dostupnost vzdělávání všem dětem bez rozdílu schopností, místa bydliště, sociálního postavení rodičů. Nejde přitom jen o rozmístění a kapacitu zařízení předškolní výchovy, ale i o počty a profesionalitu jejich pedagogických pracovníků, vychovatelů a dalšího personálu. I když neplatí přímá úměra mezi počtem pracovníků a kvalitou MŠ, dá se říci, že více učitelů umožní individuálnější přístup k dětem. V tomto smyslu je však počet pedagogických pracovníků ve státních MŠ nedostatečný. Podle platné legislativy o mateřských školách závisí počet pedagogů a jejich úvazek na kapacitě školy a skutečném počtu dětí. Přitom časová náročnost řady výkonů nezávisí na počtu zúčastněných dětí. Pokud tedy např. nastoupí do MŠ méně dětí, dochází k problémům nedostatku počtu pedagogů např. v případě vzájemné zastupitelnosti při školení, nemoci, v doprovodech na sportovní a kulturní aktivity, ale i při např. nařízených překryvech pedagogů uprostřed provozní doby a povinných přestávkách.

Nastaven je nyní systém PHmax - hodnota PHmax je u mateřských škol a školních družin odvozena od počtu jejich tříd, respektive oddělení, a u základních a středních škol od počtu žáků ve třídě. Rozpis rozpočtu bude provádět přímo MŠMT. Krajské úřady na jeho výši nebudou mít takový vliv jako v minulosti, kdy velikost rozpočtu stanovovaly pomocí svých krajských normativů. Ohrožen je potřebný počet pedagogů při nízké míře generační obměny a atraktivitu.

U soukromých poskytovatelů vzdělávání jsou bez finanční podpory státu vysoké náklady na mzdy a provoz hrazeny převážně rodiči, případně sponzory. Bylo by vhodné připravit pro tato zařízení různé dotační možnosti, které v závislosti na kvalitě poskytovaného vzdělání tato zařízení finančně podpoří.

Cíle opatření

- Zajištění dostatečných finančních prostředků na individuální ohodnocení pedagogických i nepedagogických pracovníků bez závislosti na počtu svěřených dětí
- Snížení počtu odcházejících učitelů, motivace specifickými benefity pro současné i nově příchozí učitele
- Zvýšení prestiže práce ve vzdělávání

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Vzdělávací akce pro pedagogické pracovníky – práce s dětmi - např. se speciálními vzdělávacími potřebami, 2letými dětmi, cílení na klíčové kompetence apod.
- Motivační odměňování pedagogických pracovníků
- Propagační aktivity
- Fundraising

Infrastruktura

- Není relevantní

Aktivity spolupráce

- Vzájemné návštěvy předškolních zařízení – sdílení dobré praxe, podpora výměny zkušeností, ukázky práce s dětmi
- “Sdílený” speciální pedagog, psycholog a další specializované profese v předškolním vzdělávání

Indikátory opatření

- Počet pedagogických pracovníků v předškolních zařízeních
- Průměrný počet dětí na jednoho pedagogického pracovníka v předškolních zařízeních regionu
- Poměr nově přichozích pedagogických pracovníků v produktivním věku k počtu odešlých

Opatření 1.4.2 : Dostatečná kapacita a odborné personální pedagogické a výchovné zajištění individuálního přístupu k žákům v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Více učitelů vzhledem k počtu žáků umožňuje zajistit individuálnější přístup a kvalitnější výuku. V poslední době se stále více projevuje nedostatek pedagogů, nicméně chybí finanční prostředky na navýšení kapacit (omezeno vyhláškou MŠMT). Velkým problémem jsou i zástupy při nepřítomnosti učitele, kdy není dostatek možností, kde najít dočasný zástup. Profese učitele ani jiného výchovného pracovníka v současné době není příliš atraktivní, jeho prestiž je na nižší úrovni. Z dlouhodobého hlediska je nutné budovat pozitivní klima ve školách jak mezi žáky, mezi učiteli a společností jako takovou např. zapojením rodičů a samotných žáků do chodu školy.

V mnoha případech kvalitní učitelé/vychovatelé odcházejí do lépe placených profesí. Zde vyvstává potřeba změny způsobu financování škol. I z tohoto důvodu je potřeba podporovat vzdělávání pedagogů a výchovných pracovníků, zvyšovat jejich kvalifikaci a v neposlední řadě i jejich prestiž ve společnosti. To jsou jedny z možných způsobů, jak pedagogy a výchovné pracovníky motivovat v jejich profesi popř. zabránit syndromu vyhoření.

Tato situace odchodu již v území do určité míry nastává, učitelé odcházejí za lépe placeným zaměstnáním k jiným zaměstnavatelům např. ŠKODA AUTO a.s.. Chybí především učitelé technických a přírodovědných předmětů, v některých případech i cizích jazyků. Problematická situace se nejvíce projevuje na menších odlehlých školách. Je nutné pro ně vytvořit motivační programy, dát větší prostor pro seberealizaci a možnosti kariérního růstu. Přicházejí noví učitelé, kteří se často teprve učí praktické informace o svém povolání. Nejsou zcela připraveni např. na administrativní úkoly, na vzdělávání inkluzivní dětí apod. Základní školy potřebují více spolupracovat s pedagogickými školami, ve kterých studují budoucí učitelé. Potřebují specifikovat své požadavky na přicházející pracovníky z těchto škol tak, aby byli více připraveni na praxi.

Cíle opatření

- Snížení počtu odcházejících učitelů, zvýšení motivace pro současné i nově příchozí kvalitní učitele do základních škol regionu.
- Změna způsobu financování a hodnocení učitelů a dalších pedagogických pracovníků v základním školství a zohlednění např. jejich aktivity, odborné zdatnosti
- Zvýšení prestiže ve společnosti - práce pedagogických pracovníků
- Profesní a osobnostní rozvoj pedagogických pracovníků

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Vzdělávací akce pro pedagogické a výchovné pracovníky - odborné, pedagogické, výchovné atd. semináře/přednášky/kurzy/besedy apod.
- Využití motivačních prvků pro pedagogické pracovníky - např. vzdělávání, odměňování, společenská prestiž

Aktivity spolupráce

- Vzájemné návštěvy základních škol – podpora výměny zkušeností, ukázky práce s žáky, mentoring, párová výuka apod.
- "Sdílený" speciální pedagog, psycholog
- Přednášky, workshopy na téma komunikace, osobní portfolio pedagogického pracovníka, výchova specifických skupin žáků a další témata
- Aktivity - propagační, akce pro veřejnost, zapojení žáků, rodičů ZŠ, SŠ a zaměstnavatelů do organizace aktivit
- Rozvoj vzdělávacích plánů - ŠAP, ŠVP

Indikátory opatření

- Celkový počet pedagogického personálu ve všech ZŠ v území
- Počet nově příchozích učitelů ZŠ

Opatření 1.4.3 : Dostatečná kapacita pedagogického a výchovného personálu umožňující individuální přístup k dětem a žákům v zájmovém a neformálním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

V území působí pedagogický a výchovný personál v zájmovém a neformálním vzdělávání především v ZUŠ a v DDM. Počet těchto pracovníků je odpovídající počtu zájemců, nicméně je třeba konstatovat, že např. v DDM většina pracovníků nejsou přímo zaměstnanci DDM, ale vedení kroužků vykonávají nad rámec svého hlavního zaměstnání. Ve složitější situaci se nacházejí i členové zájmových sdružení a spolků, kteří také zajišťují výchovu dětí a mládeže. Jejich činnost je obvykle nehonorována a výchova dětí tak závisí pouze na dobrovolnosti a zájmu starších členů.

V menších obcích je situace komplikovanější. Dostupnost větších měst s rozšířenější nabídkou zájmové činnosti je problematické i vzhledem k omezené veřejné dopravě. Nabídku zájmové činnosti tak dětem zajišťuje buď přímo škola, což není z psychologického hlediska optimální, nebo dobrovolníci z místních zájmových spolků. Prioritou tohoto opatření je tak nalézání finančních prostředků pro tuto činnost.

Pokud se týká nabídky zájmového a neformálního vzdělávání pro děti méně nadané, je situace na území značně omezená, spíše nedostatečná. Pouze nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Centrum 5KA provozované OD5K10, z.s. nabízí volnočasové aktivity pro mladé lidi ze sociokulturně znevýhodněného prostředí ve věku 11-26 let. Centrum Orion nabízí zájmové kroužky dětem se SVP, ale nedochází zde k jejich začleňování do společnosti vrstevníků. Tato situace je dána nedostatkem pedagogů a asistentů, kteří by mohli v součinnosti s lektory zájmových kroužků poskytovat odpovídající podporu dětem podle jejich individuálních potřeb a tím zavádět společné vzdělávání i do této oblasti v rámci jejich činnosti. Nabídka zájmového a neformálního vzdělávání pro děti méně nadané je značně omezená, až nedostatečná

Cíle opatření

- Zajištění finančních prostředků pro zajištění provozu organizací zájmového a neformálního vzdělání v dostatečném rozsahu
- Zajištění kvalifikovaných lektorů a jejich asistentů v zájmovém vzdělávání a odpovídajících prostor

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Fundraising pro zajištění provozu zařízení
- Výchova vlastních lektorů mládežnických kroužků z vlastních absolventů

Aktivity spolupráce

- Sdílení lektorů
- Vzdělávací akce pro lektory, asistenty a další osoby zajišťující neformální vzdělávání a zájmovou činnost
- Podpora vzdělávání - přednášky, besedy, platformy - příklady dobré praxe, osobní portfolio, plánování

Indikátory opatření

- Celkový počet pedagogů a vychovatelů ve všech zařízeních zájmového a neformálního vzdělávání
- Počet nově příchozích pedagogů a vychovatelů

Cíl 1.5. Lidé a učitelé ve vzdělávacích institucích jsou otevření změnám, spolupráci a jsou osobnostmi a vzory

Opatření 1.5.1 : Systematické vzdělávání pedagogických a výchovných pracovníků v předškolní výchově a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Je potřeba zajistit, aby byli plně kvalifikovaní všichni pedagogičtí pracovníci v předškolním vzdělávání na území Rychnovska. Všichni pracovníci mají podle oficiální statistiky odpovídající kvalifikaci pro výkon svého povolání (až na ojedinělé výjimky). Tuto kvalifikaci je třeba udržovat, prohlubovat své znalosti v nových přístupech vzdělávání. Známkou rozvíjejícího se vzdělávání je pravidelné další vzdělávání pedagogů i dalších pracovníků formou kurzů, seminářů a workshopů. Učitelé průběžně poptávají vzdělávací aktivity. Ty se pořádají ve velkých městech, kam se musí dojíždět. Aktivity, které se občas pořádají, se velmi rychle obsadí. Problém tak vzniká s dojezdovou vzdáleností dostupností, je potřeba zajistit dostatečnou nabídku vzdělávacích možností přímo na našem území. Často není ani možný zástup za chybějící učitele. Spektrum zájmu o vzdělávací aktivity má široký záběr - od legislativních změn, přes práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami až po výtvarné, hudební,

pohybové a další činnosti. Je třeba podpořit, motivovat učitelky mateřských škol k vysokoškolskému studiu speciální pedagogiky se zaměřením na speciální pedagogiku předškolního věku. Podpořit ředitele mateřských škol k možnosti poskytování podmínek pro studující učitelky – především jejich zastupitelnost

Cíle opatření

- Rozšíření možnosti dostupného vzdělávání pro učitelky MŠ

Toto vzdělávání by mělo probíhat ideálně přímo v území, nejlépe v odpoledních hodinách. Z hlediska dopravní dostupnosti je nejlepší centrum území - Rychnov n. K.. Při sestavování vzdělávací nabídky lze využít závěrů jednotlivých expertních skupin a také dalších aktérů (viz akční plán).

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Vzdělávací akce pro učitele
- Využití přínosných forem vzdělávání v běžné mateřské škole - návštěva, exkurze, seminář
- Kvalitní a rychlá diagnostika dětí učitelem nebo specialistou (např. SVP, nadané)

Infrastruktura

- Není relevantní

Aktivity spolupráce

- Vzájemné návštěvy předškolních zařízení – podpora výměny zkušeností
- Teambuildingové aktivity
- Mentoring, hospitace

Indikátory opatření

- Počet vzdělávacích akcí pro učitele
- Počet účastníků vzdělávacích akcí

Opatření 1.5.2 : Systematické vzdělávání pedagogických a výchovných pracovníků v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Až na ojedinělé výjimky mají všichni pracovníci podle oficiální statistiky odpovídající kvalifikaci pro výkon svého povolání. Je potřeba zajistit, aby byli plně kvalifikovaní všichni pedagogičtí pracovníci v základním vzdělávání na území Rychnovska.

Kromě základní kvalifikace je však nutné průběžné vzdělávání učitelů. Tato pravidelné vzdělávací aktivity lze řešit formou jedno- i vícedenních kurzů, přednášek, seminářů a workshopů. Vzdělávací aktivity jsou mj. naplní hned několika současných šablon pro ZŠ, a ty, které se osvědčily, by měly pokračovat i v dalších letech.

V území je velká poptávka po průběžných vzdělávacích aktivitách, nicméně často chybí finanční prostředky na zástup učitelů. V malých školách s několika učiteli to ani není realizovatelné. Problém je s dostupností, je tak potřeba především zajistit dostatečnou nabídku vzdělávacích možností přímo na Rychnovsku. V regionu působí několik vzdělávacích organizací i kvalitních lektorů. Přednostně by se tak měla využívat vzdělávací zařízení z Rychnovska, nebo alespoň z Královéhradeckého kraje. Na druhé straně by vzdělávací aktivity měly být pro pedagogy i ostatní pracovníky přínosné, věnovat se aktuálním tématům, takže není nutné využívat každou nabídku,

kteřá je škole předložena. Školy je třeba propojit se vzděláváním na pedagogických oborech, iniciativách ke změnám a projektům zdokonalujícím pedagogické kompetence.

Vzdělávání učitelů by mělo být zaměřeno na nové trendy a dále podle konkrétního oboru (např. v matematice se jedná o slovní úlohy, geometrii či praktické ukázky práce s pomůckami a počítačovými programy zlepšující kvalitu výuky). Chybí větší návaznost na praktické nebo regionální úlohy.

Cíle opatření

- Rozšíření možnosti finančně dostupného vzdělávání pro učitele ZŠ

Toto vzdělávání by mělo probíhat ideálně přímo v území. Vzdělávání je určeno učitelům napříč všemi předměty. Semináře jsou koncipovány dle potřeb území.

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Semináře a workshopy zaměřené na práci s didaktickými pomůckami nebo výukovými programy
- Využití alternativních forem vzdělávání v běžné základní škole

Aktivity spolupráce

- Vzájemné návštěvy základních škol – podpora výměny zkušeností, hospitace, párová výuka, mentoring
- Platforma vzdělávání, příklady dobré praxe, sdílení a doporučení kvalitních výukových materiálů
- Společné vzdělávání, setkávání a workshopy zaměřené na osobnostní rozvoj-umění komunikace, osobní plánování

Indikátory opatření

- Počet vzdělávacích akcí pro učitele
- Počet účastníků vzdělávacích akcí

Opatření 1.5.3 : Systematické vzdělávání pedagogických a výchovných pracovníků zájmového a neformálního vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Podobně jako v dalších opatřeních této priority i z hlediska vzdělávání lektorů je situace značně rozdílná podle typu vzdělávacího zařízení. Zatímco učitelé v základních uměleckých školách a také pedagogové volného času v domech dětí a mládeže musí splňovat předepsané pedagogické vzdělání, aby mohli tuto činnost vykonávat, pracovníci dalších organizací neformálního vzdělávání, např. zájmových spolků obvykle žádné požadované vzdělání mít nemusí.

Přesto je v zájmu těchto organizací i jejich žáků, aby příslušní pracovníci měli odpovídající znalosti pro svou činnost. Vzhledem k tomu, že tuto činnost lektorů zájmových spolků vykonávají mimo svůj hlavní pracovní poměr a dobrovolně, je pro ně složité najít čas a prostředky k účasti na potřebných kurzech. Proto je potřeba, aby se vzdělávací aktivity odehrávaly co nejbližší jejich bydlišti a v odpoledních hodinách.

Cíle opatření

- Podpora soustavného vzdělávání pracovníků všech typů zařízení pro zájmové a neformální vzdělávání na území Rychnovska.

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Aktivity jednotlivých zařízení

- Individuální odborné vzdělávání lektorů zájmového vzdělávání

Aktivity spolupráce

- Vzájemné návštěvy zařízení zájmového a neformálního vzdělávání – podpora výměny zkušeností
- Organizace a finanční zajištění vzdělávacích aktivit pro lektory

Indikátory opatření

- Počet společných vzdělávacích akcí
- Počet účastníků vzdělávacích akcí

Opatření 1.5.4 : Spolupráce škol, rodičů a dalších aktérů předškolní výchovy a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Spolupráce všech aktérů ve vzdělávání je efektivním způsobem, zvláště na našem území malých obcích, jak je možné regionálně podpořit předškolní zařízení, jak se podílet na vzdělávání dětí, jak dětem ukázat fungující komunitní život. Předškolní zařízení spolupracují hlavně s rodiči. Spolupráce je individuální nebo plošná (např. při pořádání akcí), záleží na konkrétních aktérech. Rodiče malých dětí se obvykle zajímají o to, v jakém prostředí a s jakými osobami dítě tráví velkou část dne, rodiče jsou aktivnější. Obecně je hladká spolupráce v případě menších předškolních zařízení (kde je jednodušší domluva na konkrétním typu spolupráce). Rodiče většinou rádi spolupracují s pedagogy.

Zároveň učitelé spolupracují i mezi sebou navzájem, pravidelně si vyměňují zkušenosti na oficiálních setkáních, zejména MŠ v rámci jednoho regionu (města, sousední obce) se scházejí na setkáních a akcích.

Cíle opatření

- Zlepšení spolupráce a pravidelná a systémová výměna zkušeností mezi pedagogy předškolních zařízení
- Lze navázat na již fungující setkání a využít dobrých zkušeností z předchozích let.
- Nastavení pravidelných informačních setkávání s rodiči.
- Za přínosné lze považovat i realizaci nejrůznějších školních a mimoškolních aktivit, do kterých by byli zapojeni rodiče. Důležitá je i zpětná vazba pro rodiče, organizování různých besed, dotazníkových šetření apod.
- Navyšování aktivit setkávání, výměny zkušeností apod. mezi všemi aktéry – tj. škola, rodina, veřejnost, spolky odborníci a pod.

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Vzdělávací akce pro rodiče a veřejnost, síťování rodičovské veřejnosti
- Pravidelné schůzky s rodiči

Infrastruktura

- Není relevantní

Aktivity spolupráce

- Sdílení dobré praxe učitelů/ředitelů škol (neformální výměna zkušeností většinou mezi stejně velkými MŠ na úrovni ředitelů i učitelů);

- Spolupráce škol s rodiči (společné akce a podíl spolků při MŠ, předškolních zařízení na pořádání akcí – zahradní slavnosti, výlety, Den dětí, Den země, Čarodějnice, apod.),
- Kooperační aktivity předškolních zařízení se ZŠ - např. návštěvy předškoláků v 1. třídách ZŠ, společné akce MŠ a ZŠ (spojené školy pod jedno ředitelství, ZŠ zvou mateřinky na divadelní představení a opačně, společné čtení, Mikulášská příprava 9. třídou pro děti MŠ, imatrikulace, využívání tělocvičen základních škol, keramických dílen apod.)

Indikátory opatření

- Počet aktivit, které realizovala předškolní zařízení ve spolupráci s jinými subjekty
- Počet učitelů, účastnících se pravidelných setkání mezi různými předškolními zařízeními

Počet rodičů účastnících se akcí pořádaných předškolními zařízeními

Opatření 1.5.5 : Spolupráce škol, rodičů a dalších aktérů základní školní výchovy a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Spolupráce na úrovni jednotlivých ZŠ je většinou dobrá, spolupráce mezi školami a rodiči je na různé úrovni, záleží vždy na konkrétní osobě, jak je spolupráci nakloněná. Lepší spolupráce bývá obecně v menších ZŠ. Intenzivní spolupráce obvykle probíhá v rámci sousedních škol ohledně vymezení spádových obvodů ZŠ (důležitá je zejména při přechodu žáků na 2. stupeň ze škol, které mají pouze I. stupeň). V menších obcích bývá dobrá spolupráce i mezi školou a místními spolky, které organizují zájmové a neformální vzdělávání.

Spolupráce s rodiči by měla zahrnovat pravidelná informační setkávání, a také realizaci nejrůznějších školních a mimoškolních aktivit, do kterých by byli zapojeni rodiče. Prospěšná je i zpětná vazba pro rodiče, organizování různých besed a dalších akcí, pořádaných školou pro rodiče.

Jak vyplynulo i z jednání pracovních skupin, dalším typem užitečné spolupráce je vzájemná koordinace mezi školou a dopravcem v regionu. Školní autobusy často nenavazují na konec výuky a žáci musí trávit čas v lepším případě ve školní družině, v horším pak dlouhé hodiny bez dozoru po městě.

V oblasti matematické gramotnosti však školy spolupracují minimálně nebo vůbec. Silnou stránkou je snaha většiny rodičů se školou spolupracovat a podílet se u svého dítěte na rozvoji v matematické gramotnosti. To se však týká především žáků 1. stupně. Žáci 2. stupně jsou z větší části schopni připravovat sami a tím aktivita rodičů i v ohledu spolupráce se školou klesá.

Cíle opatření

- Zachování a prohloubení spolupráce a pravidelné výměny zkušeností mezi jednotlivými školami
- Lze navázat na již fungující setkání a využít dobrých zkušeností z předchozích let.
- Rozvoj spolupráce mezi školou a rodiči.
- Za přínosné lze považovat i realizaci nejrůznějších školních a mimoškolních aktivit, do kterých by byli zapojeni rodiče. Důležitá je i zpětná vazba pro rodiče, organizování různých besed, dotazníkových šetření apod.

Popis kroků k naplnění cíle - aktivity

Aktivity spolupráce

- Sdílení dobré praxe učitelů/ředitelů škol (neformální výměna zkušeností většinou mezi stejně velkými ZŠ na úrovni ředitelů i učitelů);

- Rozvíjení spolupráce se spřízněnými školami v oblasti profesionálního rozvoje pedagogů: společně zvat přednášející, pořádat společná setkání učitelů stejného ročníku, zapojit se do otevřeného dialogu, využívání kombinované odborné znalosti - aktivity spolupráce MŠ, ZŠ a SŠ a dalších vzdělávacích zařízení.
- Pořádání pravidelných setkání profesionálních vzdělávacích komunit učitelů sdílejících své zkušenosti.
- Vzájemná výměna pomůcek, návštěvy v pracovních dílnách, práce na školním pozemku.
- Síťování - navazování partnerské spolupráce, sdílení dobrých praxí a výměně zkušeností prostřednictvím mezioborových konzultací.
- Spolupráce škol s rodiči (společné akce a podíl spolků při ZŠ na pořádání akcí – výlety, Den dětí, Den země, projektové dny, apod.)
- Neformální setkávání rodičů a pedagogů pro zlepšování vzájemných vztahů a rozvoje spolupráce (např. realizace ukázkových hodin pro rodiče v dopoledních hodinách, seznamování rodičů s prací dětí prostřednictvím workshopů – neformální třídní schůzky, které jsou spojeny s kulturní nebo sportovní akcí školy.)
- Realizace konzultačních dnů/schůzky tripartity (pedagog, rodič, žák).
- Společné akce školy, rodičů a dětí - podpora regionální identity: děti vyrábějí občerstvení, děti vystupují se svými vystoupeními – tance, divadlo, zahradní slavnosti, zahájení, ukončení školního roku, Den dětí/matek, vánoční/ /mikulášská besídka, rodiče a veřejnost jsou zváni na piknik v lese, příznivci zajišťují ochutnávku exotických jídel, rodiče pomáhají organizovat akce pro veřejnost, chystají občerstvení na akce, vedou zájmové kroužky, účastní se exkurzí a pobytů v přírodě jako asistenti.
- Podporování místních iniciativ a charitativních programů, besedy v organizacích sociál. služeb
- Pořádání společných mimoškolních aktivit a kulturních akcí.

Indikátory opatření

- Počet aktivit, které realizovaly ZŠ ve spolupráci s jinými subjekty
- Počet účastníků akcí pořádaných pro žáky a jejich rodiče

Opatření 1.5.6 : Spolupráce pracovníků zařízení zájmového a neformálního vzdělávání, rodičů a dalších aktérů zájmové a neformální výchovy a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Spolupráce v rámci jednotlivých zařízení zájmového a neformálního vzdělávání obvykle probíhá velmi dobře, charakter činnosti předpokládající dobrovolnost, zájem a nadšení lektorů i žáků vyžaduje co nejširší spolupráci i velmi různých subjektů – obce, rodičů, dětí, podnikatelů i samotné vzdělávací organizace.

Mezi sebou navzájem spolupracují především organizace stejného zaměření, a to na organizování setkání, soutěží, táborů a dalších společných aktivit. Organizace často spolupracují i s mateřskými, základními nebo středními školami poblíž sídla zařízení. U některých organizací probíhá i zahraniční spolupráce prostřednictvím programu ERASMUS. V zájmových zařízeních v malých obcích obvykle probíhá intenzivnější spolupráce s rodiči než ve větších, „anonymních“ organizacích.

Obecně však kvalita a rozsah spolupráce záleží v jednotlivých organizacích vždy na konkrétních osobách, jejich zájmu a schopnostech komunikace a prezentace.

Cíle opatření

- Zachování dosavadních osvědčených forem spolupráce a pravidelné výměny zkušeností mezi jednotlivými zařízeními
- Rozvoj pravidelné spolupráce mezi zařízeními neformálního vzdělávání a rodiči
- Rozvoj pravidelné spolupráce mezi organizacemi neformálního a zájmového vzdělávání a podnikateli

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Aktivity spolupráce

- Sdílení dobré praxe lektorů (neformální výměna zkušeností)
- Zapojení rodičů do činnosti zájmových organizací (společné pořádání akcí - výlety, Den dětí, Den země, apod.),
- Zapojení podnikatelů do zájmového a neformálního vzdělání (sponzoring, fundraising, propagace)
- Projektové víkendy
- Podpora tradiční oslav a tradic, místních odborníků
- Podpora dobrovolnické práce

Indikátory opatření

- Počet akcí, které uspořádala zařízení zájmového a neformálního vzdělávání ve spolupráci s jinými subjekty
- Počet účastníků akcí, které uspořádala zařízení zájmového a neformálního vzdělávání pro rodiče a děti

Priorita 2. Smysluplný, spolupracující a funkční systém vzdělávání s moderním obsahem

Prioritou je získat pozitivní odpovědi na otázky, jak probíhá vzdělávání, co je jeho obsahem a co je k dispozici tomuto procesu. Prioritní k dosahování vize jsou kroky ve směru zmenšování skupin dětí a žáků při procesu vzdělávání a jiné organizaci procesů vzdělávání směrem k individualizaci ve vhodných momentech, podporu spolupráce mezi školami, pedagogy a otevřenosti škol navenek i v atmosféře uvnitř. Školy jako takové by měly postoupit směrem k naplnění odpovědnosti rodičů za vzdělávání a rozvoj dětí svou otevřeností a profesionalitou. Systém vzdělávání by měl více rozvinout propojení s reálným životem, měl by se stát více transparentní a srozumitelný, jasný v odpovědnostech a robustnější v podpoře chodu škol, měl by významně podpořit spolupráci škol se společností v rozvoji flexibility a kreativity v regionu a podporovat neselektivitu a inspiraci.

Cílem priority je stav, kdy proces vzdělávání probíhá individualizovaně, v malých skupinách v duchu osobní odpovědnosti, neselektivně a prakticky v otevřených a spolupracujících školách, které dostávají odbornou podporu a fungují v přehledném a jasném systému

Cíl 2.1: Procesy a nastavení systému vzdělávání podporují změny, odpovědný a tvůrčí přístup k dětem, spolupráci a rozvoj metod vzdělávání

Opatření 2.1.1 : Zavádění alternativních a individuálně zacílených metod výuky v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Jinými metodami a organizací výuky se zabývají zejména alternativní školy. Z těchto důvodů jsou někdy nazývány školy hrou, protože se obvykle skutečně snaží o přiblížení učiva formou hry, diskuse, problémových úkolů a podobně. Stejně jako ostatní školy mají povinnost plnit závazný rámcový vzdělávací program. Mezi nejznámější patří programy: Začít spolu, Montessori, Zdravá škola, Waldorf apod.

Na některých školách v území MAP Rychnovsko jsou využívány různé alternativní metody a formy školní práce: Hejného metoda výuky matematiky, genetická metoda čtení, čtením a psaním ke kritickému myšlení, tvůrčí psaní, integrované vyučování, projektová výuka, problémové metody, samostatná práce, svobodná tvůrčí práce, činnostní a skupinové učení, vyučování v blocích či tematických celcích, kooperativní vyučování, výuka v pracovních a herních koutcích, používání koberců, prvky dramatické výchovy, didaktické hry, učení se v životních situacích, zájmové vyučování.

Pokud se týká využívání výše uvedených alternativních učebních plánů či zavádění jejich prvků na území MAP Rychnovsko lze konstatovat z dostupných zdrojů, že tyto alternativy nabízí pouze jedna základní škola. Jedná se o program Začít spolu.

Ostatní školy využívají některé variabilní metody a formy výuky, např. genetickou metodu čtení. Nadále převažují klasické vzdělávací systémy s využíváním frontální výuky.

Postup pedagogického pracovníka by měl být takový, aby moderní výukové metody pomohly učinit učení pro žáky příjemnější, zajímavější a zábavnější a hlavně, aby se vzdělávající se jedinci dobře připravili na učení, aby jim učení bylo příjemné, aby nebylo zbytečné a oni znali jeho smysl a využití, a aby se zkvalitnily jejich znalosti, dovednosti, případně návyky, postoje a přesvědčení. Pro všechny pedagogické pracovníky je stále výzvou to, aby učení nebylo stereotypní, aby všechny nabyté vědomosti, dovednosti a kompetence využíval v budoucím osobním, rodinném, profesním životě.

Nové metody reagují na tyto otázky: Je nutné použít výkladu? Nemohli by sami žáci něco zjistit sami? Když sami pracují, tak jak postupují? Znájí pravidla, aby postupovali úspěšně a stejně? Mohou být hodnoceni již v průběhu jejich práce? Za co konkrétně budou hodnoceni? Nemohli by žáci sami také hodnotit sebe nebo druhé? Nemohli by něco, co pochopili nebo co jim bude zadáno, učit ostatní?

Zavádění nových metod výuky by mohlo zlepšit zájem žáků i o předměty, které u nich nepatří k nejoblíbenějším (např. matematika). Prozatím se uplatnění nových metod v ploše využívá minimálně, i když jsou tu i místní lídři mezi pedagogy.

Cíle opatření

- Využívání variabilních a alternativních pedagogických přístupů za účelem individualizace
- Vedení škol by vhodným způsobem mělo motivovat nejen začínající, ale i zkušené učitele k seznamování s moderními metodami a formami vzdělávání nebo s využíváním prvků alternativních učebních plánů. Za tímto účelem by bylo možné využít mentoringu, jako formy poradenství směřující k vyšší kvalitě a efektivitě výchovně vzdělávacího procesu. Dále by bylo vhodné připravit pro učitele dostupnou vzdělávací nabídku, která by se zaměřila na danou problematiku.
- Zajištění materiálních podmínek pro jejich realizaci ve vyučovacím procesu

- Zavádění některých inovativních metod či alternativních vyučovacích přístupů s sebou přináší i nároky na materiální vybavení. Některé pomůcky lze pořídit v rámci materiálního zajištění podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Vzdělávání pedagogů v oblastech souvisejících s nově uplatňovanými metodami a formami práce nebo s alternativními pedagogickými přístupy a jejich implementací do vzdělávacího procesu

Realizace tohoto cíle je možná formou týmových výměn zkušeností, stáží, externích školení či účasti v projektech dalšího vzdělávání ESF. V rámci Šablon mají některé školy ve svých aktivitách Sdílení zkušeností, které lze zacílit do těch škol, které se variabilními a alternativními vzdělávacími systémy zabývají dlouhodobě. Zde je třeba navázat spolupráci se školami, které mají v dané oblasti zkušenosti. Dále lze navrhnout seminář na toto téma v rámci plánování vzdělávacích aktivit MAP.

Popis kroků k naplnění cíle - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Realizace projektových dnů
- Vzdělávání pedagogů – kurzy a školení Hejného metody, kurz realizace projektového dnu, školení Metody aktivního učení
- Nahlédnutí pedagoga do hodin jednotlivých předmětů, vyučovaných podle alternativní metody
- Multimediální podpora výuky: Aktivizace žáků prostřednictvím hlasovacích systémů, E-learningový kurz, program pro plánování exkurzí, elektronický plán výuky, implementace prezentací a multimediálních objektů do výuky, inovace vzdělávání pomocí internetové výuky, multimédia a interaktivní studijní materiály, počítačem podporovaná výuka, software jako nástroj k vytváření názorných výukových materiálů, projektově orientovaná výuka, tvorba a využití digitálního videa atd.
- Alternativní metody při zvládnutí konfliktů

Aktivity spolupráce

- Vzájemná výměna zkušeností – setkávání pedagogů
- Stáže v partnerské škole, workshopy v rámci portfolia vzdělávání učitele
- Akce pro podporu otevřené atmosféry školy a komunity
- Aktivity pro podporu demokracie na školách

Indikátory opatření

- Počet žáků účastnících se alternativního programu výuky

Opatření 2.1.2 : Zavádění alternativních a individuálně zacílených metod výuky v zájmovém a neformálním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Smyslem zájmového vzdělávání je podpořit zájem dětí a žáků o okolí, naučit je novým dovednostem, přinést nové impulzy, přátelství, spolupráci. K naplnění tohoto smyslu je individuální přístup lektorů při výuce nezbytný.

Tak jako v předškolním a základním vzdělávání však není individuální práce s dětmi a mládeží v zájmovém a neformálním vzdělávání příliš rozšířená, a to jak z důvodu nedostatku prostředků (lektorů času, peněz) tak i z důvodu nezájmu lektorů i žáků (ustálené postupy, časová dotace, jednotné tempo výuky, snaha o úspěch). Nejvýraznějšími představiteli těchto postupů jsou sportovní kluby, jejichž zaměřením na úspěch a výkon neumožňuje

zapojení fyzicky méně zdatných dětí, vytěsňuje je mimo kolektiv a poškozují trvale jak jejich životní styl, tak i psychiku.

To se netýká většiny ostatních zájmových spolků, kde účast na vzdělávání je motivována zajímavým trávením volného času, a ne výkonem a úspěchem.

Cíle opatření

- Zajištění nabídky zájmového i sportovního vzdělávání pro děti všech schopností a výkonu
- Využívání dobře fungující praxe ve volnočasových institucích pro předávání zkušeností s inkluzí

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Aktivity jednotlivých zařízení

- Vzdělávání pedagogů a vychovatelů v oblasti alternativních metod

Aktivity spolupráce

- Vzájemná výměna zkušeností mezi organizacemi v oblasti alternativních metod
- Otevření sportovně zaměřených kroužků pro rekreační sport
- Exkurze do místních podniků, podpora začínajících podnikatelských aktivit dětí v rámci místních oslav

Indikátory opatření

- Počet osob se speciálně vzdělávacími potřebami v zařízeních zájmového a neformálního vzdělávání

Cíl 2.2: Prostředí vzdělávání se zázemím a vybavením je oporou jeho procesů a změn v kreativité, kapacitě a kvalitě

Opatření 2.2.1 : Dostatečná kapacita a variabilita mateřských škol a dalších předškolních zařízení ve spádovém území bydliště

Odůvodnění výběru opatření

Na většině území je dostatečná kapacita mateřských škol, jejich kapacita je aktuálně naplněna přibližně z 90 %. Přitom existuje poměrně vysoká nerovnoměrnost mezi velikostmi spádových území jednotlivých mateřských škol. Cca 1/3 obcí na svém území školu nemá a je povinna smluvně zajistit možnost docházky dětí svých občanů do škol v jiných obcích. Z důvodu spádovosti a lokálních populačních změn.

Obce se školami, které jsou v oblastech s vyšším zalidněním, budou řešit nedostatek své kapacity rozšířením prostor. Výstavba nové MŠ se zatím nepřipravuje, je však možné, že v průběhu příštích let vzniknou nová státní či nestátní zařízení zejména v obcích, které v současné době školku nemají, a nenaleznou smluvní školu pro své občany.

Přestože rodiče dětí, mnohdy vítají možnost alternativního vzdělávání pro své děti, tato zařízení prozatím v regionu chybí (jednu dobu na Jahodově fungoval lesní klub).

Dalšími uvažovanými možnostmi jsou firemní mateřské školy ve větších firmách (např. ŠKODA AUTO v Kvasinách), o které je doposud malý zájem. V některých obcích Rychnovska jsou mateřská či rodinná centra, dále jsou otevřeny 4 dětské skupiny v Rychnově. Je však třeba zdůraznit, že i většina „tradičních“ mateřských škol využívá mnoho alternativních. Je však třeba zdůraznit, že i většina „tradičních“ mateřských škol využívá mnoho alternativních vzdělávacích metod. Mateřské školy v regionu sledují současné trendy ve vzdělávání a zařazují nové prvky do svých vzdělávacích programů - např. alternativní vzdělávání Montessori, program Začít spolu, apod. V současné době vede Sbor Jednoty bratrské v Rychnově nad Kněžnou jednání o vzniku nové církevní nízkokapacitní mateřské školy v centru Rychnova nad Kněžnou. Půjde o nespádovou MŠ, pro kterou bude nutné nejdříve rekonstruovat

prostory zakoupené sborem. Předběžný termín případného otevření je stanoven na 1. 1. 2025. Dle průzkumu sboru je o církevní školku mezi rychnovskými rodiči dlouhodobý zájem. Sbor plánuje MŠ s jednou třídou o maximální kapacitě 20 dětí a chce navázat na více než 500 letou historii vzdělávání Jednoty bratrské. Celkovou orientaci a impulzy ke změnám přinese mapování potřeb předškolního vzdělávání na našem území a naplnění koncepce spádovosti MŠ ve spolupráci s jejich zřizovateli, která se ovšem ještě plně nerealizovala.

Cíle opatření

- Zvýšení kapacity předškolních zařízení, místně, tam kde je třeba
- Zajištění bezpečné a finančně přístupné hromadné dopravy dětí do spádových škol
- Vzájemná zastupitelnost škol při zajištění prázdninového, ranního a večerního provozu nebo nenadálých situací
- Podpora zřízení alternativních vzdělávacích zařízení v systému státních MŠ a jejich zapojení do regionálního vzdělávání

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Není relevantní

Infrastruktura

- Rozšíření počtu či kapacity tříd předškolních zařízení
- Podpora vzniku nespádových MŠ

Aktivity spolupráce

- Setkávání zřizovatelů a ředitelů na úrovni ORP, vzájemné předávání zkušeností (vznik platformy, setkávání dle potřeby, např. 1x za rok)
- Koordinace rozvoje předškolních zařízení, koncepce spádovosti, zastupitelnosti, variability
- Školní autobusy

Indikátory opatření

- Kapacita MŠ a dalších předškolních zařízení
- Naplněnost MŠ a dalších předškolních zařízení
- Variabilita – počet typů vzdělávacích zařízení

Opatření 2.2.2 : Dostatečná kapacita a variabilita základních škol a souvisejících služeb pro žáky dětí a rodiče v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Jedním z cílů projektu je dostupné vzdělání v rámci celého území, tj. všech obcí MAP Rychnovska. Přítomnost škol je jedním ze základních předpokladů rozvoje území. Obce, které mají na svém území školu, jsou obvykle stabilizované ve svém vývoji, zatímco obce, v nichž se škola nenachází, jsou závislé na jiných zřizovatelích a prozatím se nepodílejí na kvalitě vzdělávání. Cca 1/3 obcí na území ORP Rychnov školu nemá a v budoucnu ji neplánuje zřídit. Na druhou stranu je v území takový počet základních škol, že jejich kapacita je naplněna přibližně ze dvou třetin, v několika příštích letech se očekává ještě mírný nárůst naplnění kapacity škol. Ten je spojen s razantním rozvojem průmyslu v okolí obce Kvasiny a vysokým nárůstem zaměstnanců firem v okolí. Cílem tohoto opatření je tedy stabilizovat současnou kapacitu těchto zařízení.

Na našem území se nacházejí státní základní školy, často spojené s MŠ nebo jsou to malotřídky.

Je zde 1 ZŠ Mozaika o.p.s., která funguje jako nestátní neziskové zařízení pro děti od šesti do patnácti let; 1 ZŠ speciální Neratov, 1 ZŠ a Praktická škola Rychnov nad Kněžnou. Současným jevem ve společnosti je nespokojenost rodičů s metodami státního školství, ti stojí za zakládáním nových škol nebo tříd při státních školách na jiných územích ORP. Můžeme očekávat takový postup rozšíření variability ZŠ i na území ORP v příštích letech. Především v horské části území je u malých obcí bez škol složitá dopravní dostupnost do místa školy. Frekvence jízd autobusů neodpovídá potřebám žáků a jejich ukončení vyučování/kroužků. Je potřebné zajistit žákům kvalitní a častou dopravní obslužnost do spádové školy.

Dalším okruhem aktivit jsou související služby, kam patří - např. stravování, školní družiny, školní kluby apod. Školní družiny jsou ve většině případů poskytovány pouze dětem na 1. stupni. Jejich kapacita je omezená, zájem rodičů o tuto službu převyšuje nabídku míst ve školní družině. Tuto situaci mohou řešit školní kluby, často chybí personální zajištění, prostory a finanční prostředky na jejich zřízení, které je potřeba najít, popř. dotovat. Stravování ve školách se snaží přizpůsobit moderním přístupům ve stravování. Odbornost zaměstnanců školních jídelen se zvyšuje pouze ojediněle. Chybí variabilita možností stravování ve školách - např. rodiče uvítají zřízení možnosti nabídky školních svačin, vytváření jídelníčku podle zdravého životního stylu, jeho pestrost, seznamování strávníků se zahraničními specialitami - dny zahraniční kuchyně, české regionální speciality. Je potřeba motivovat zaměstnance formou školení, workshopů, provázaností s předměty souvisejícími - např. prvouka, pracovní činnosti (vaření, pěstitelské práce, pravidla správného stolování apod.).

Školy nabízejí kroužky jako mimoškolní aktivity, ve kterých se žáci mohou realizovat. Tyto kroužky fungují při škole. Je však nutný dostatek finančních prostředků na realizaci těchto aktivit.

Cíle opatření

- Udržení současné kapacity základních škol
- Celková kapacita v ZŠ je dostatečná, případné mírné navýšení je možné v lokalitách s vyšším nárůstem počtu žáků (okolí Kvasin). Důležitá je také spolupráce obcí při zajišťování spádovosti, při zajištění počtu míst pro obce, které nemají školu. Kde je potřeba podpořit rozšíření kapacity škol - v oblastech s vyšší zalidněností/zaměstnaností.
- Zřízení dopravy do škol ze všech obcí pro žáky ZŠ.
- Obsahem cíle je finanční podpora pro zřízení autobusové linky z obcí a dalších lokalit (okrajových částí obcí apod.) s delší vzdáleností do ZŠ a zajištění dalších požadavků, které s dopravou souvisí – doprovod dětí v těchto autobusech apod.
- Podpora kapacity školních družin, klubů
- Školní družiny zaznamenávají vyšší poptávku po svých službách. Důležité je podpořit navýšení kapacit (personální zajištění, prostory, vybavení), zakládání školních klubů a hledání možných dotačních příležitostí na jejich podporu.
- Provazování vzdělávání se životem po škole
- Školy si uvědomují, že si žáci potřebují více uvědomovat propojení svého života se skutečným pracovním životem a s jeho povinnostmi, možnosti dalšího vzdělávání po ZŠ, možnosti pracovních aktivit po škole a svého uplatnění.
- Podpora variability školního stravování

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Školení pro zaměstnance školních jídelen
- Podpora zdravého jídelníčku v jídelnách - pestrost jídel, zahraniční/staročeské regionální speciality

Infrastruktura

- Rozšíření kapacity tříd, školních družin, klubů
- Založení školních klubů

Aktivita spolupráce

- Školní autobusy - podpora hromadné dopravy žáků z obcí do škol
- Setkávání zřizovatelů a ředitelů na úrovni ORP, vzájemné předávání zkušeností (vznik platformy, setkávání min 1x za rok)
- Koordinace rozvoje ZŠ, koncepce spádovosti, workshopy na téma vzdělávacích plánů (ŠAP, ŠVP)
- Podpora rozšiřování školních družin, zřizování školních klubů - zbudování, úprava a vybavení vhodných prostor
- Regionální i místní školní akce, spolupráce mezi jednotlivými zařízeními regionu
- Finanční podpora pro potřebná školská zařízení

Indikátory opatření

- Kapacita všech ZŠ, školních družin
- Naplněnost ZŠ, školních družin
- Počet neumístěných dětí
- Počet zřízených školních klubů
- Počet podpořených zařízení pro školní stravování

Opatření 2.2.3 : Dostatečná kapacita a variabilita zařízení zájmového a neformálního vzdělávání a souvisejících služeb pro děti a rodiče

Odůvodnění výběru opatření

Na území MAP Rychnovsko se nachází základní umělecká škola a detašované pracoviště ZUŠ ve Vamberku, která má sídlo mimo naše území, dále dvě střediska volného času, a to Děčko v Rychnově n. K. a Dům dětí a mládeže ve Vamberku. Zájem o tato zařízení se v posledních letech nesnižuje, celkový počet účastníků jejich aktivit dokonce mírně roste. Tři čtvrtiny účastníků tvoří žáci ZŠ a zbytek děti MŠ a ostatní (většinou osoby, které již ukončily povinnou docházku). Kapacity v těchto zařízeních nejsou oficiálně stanovovány, maximální počty jsou obvykle přizpůsobeny aktuální poptávce. Počet zájmových kroužků závisí na možnostech i na okamžitém zájmu účastníků. Většinu zaměstnanců tvoří externí pracovníci.

Kromě ZUŠ a DDM se touto formou vzdělávání na území Rychnovsko zabývají nestátní neziskové organizace působící v nejrůznějších oblastech zájmové činnosti. V nich práce s dětmi a mládeží probíhá jako dobrovolná činnost a závisí na aktuálním personálním, technickém a finančním zajištění a možnostech. Zájmových spolků je v obcích regionu celá řada, převládají sportovně zaměřené organizace, velkou tradici v území má i hasičský a rybářský sport.

Cíle opatření:

- Udržení současné kapacity i variability zařízení zájmového a neformálního vzdělávání
- Zlepšení dostupnosti z obcí, v nichž se zařízení zájmové činnosti nenachází

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Fundraising pro zajištění provozu zařízení

Aktivity spolupráce

- Mobilní klub - autobus, který by objížděl malé obce v regionu v pravidelných intervalech a nabízel volnočasové aktivity pro děti
- Vytvoření koncepce rozvoje zájmových a neformálních zařízení
- Finanční a organizační podpora soutěží, přehlídek a exkurzí členů zájmových organizací a spolků
- Sdílení lektorů, prostor a režijních výdajů

Indikátory opatření

- Kapacita zařízení zájmového a neformálního vzdělávání
- Naplněnost zařízení zájmového a neformálního vzdělávání
- Variabilita – počet druhů zařízení

Opatření 2.2.4 : Nákup vybavení a pomůcek pro zařízení zájmového a neformálního vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Podobně jako budovy, mají zařízení zájmového a neformálního vzdělávání různý stupeň kvality vybavení. I na nákup a údržbu pomůcek a vybavení mají organizace často pouze omezené finanční prostředky. Podle dotazníkového šetření mezi zařízeními neformálního a zájmového vzdělávání je to právě nedostatečné vybavení, které nejvíce omezuje rozvoj jejich organizace a většině z nich by výrazně pomohlo, kdyby měli více finančních prostředků na jeho nákup. Častým přáním je zlepšení počítačového vybavení a pořízení dostatečného počtu speciálních pomůcek pro ten který zájmový obor.

Cíle opatření

- Zlepšení vybavení zařízení zájmového a neformálního vzdělávání

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Infrastruktura

- Modernizace prostor a nákup vybavení pro zájmové a neformální vzdělávání

Aktivity spolupráce

- Sdílení prostor a vybavení pro zájmové vzdělávání
- Společné projekty výstavby a vybavení prostor pro zájmové vzdělávání

Indikátory opatření

- Počet nově vybavených zařízení

Opatření 2.2.5 : Modernizace zařízení zájmového a neformálního vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Prostory zájmového a neformálního vzdělávání mají různý stavebně-technický stav. Zřizovatelé mají často omezené finanční prostředky na jejich opravu a údržbu, a to zejména ta zařízení, které jsou provozována neziskovými organizacemi s malým finančním zajištěním ze strany obcí, kde jsou děti občany. Zájmové spolky zajišťují často svou činnost v prostorách nevhodných pro delší pobyt a pohyb dětí a mládeže i pro vzdělávací aktivity.

Nevyhovující prostory a vybavení jsou tak často limitujícím faktorem dalšího rozvoje vzdělávací činnosti neziskových organizací.

Cíle opatření

- Zlepšení prostorového zázemí a vnitřního vybavení zařízení zájmového a neformálního vzdělávání

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Infrastruktura

- Zajištění bezbariérovosti zařízení zájmového vzdělávání
- Modernizace vybavení pro zájmové vzdělávání
- Rekonstrukce prostor k poskytování zájmového vzdělávání

Aktivity spolupráce

- Sdílení prostor a vybavení pro zájmové vzdělávání
- Společné projekty výstavby a vybavení prostor pro zájmové vzdělávání

Indikátory opatření

- Počet modernizovaných zařízení

Opatření 2.2.6: Modernizace škol a školských zařízení v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Budovy základních škol v regionu jsou většinou v poměrně dobrém technickém stavu, část z nich využila v předchozích letech dotace EU či tuzemských zdrojů (nejčastěji na modernizaci pláště budovy vč. zateplení).

V příštích letech školy plánují především úpravy venkovního prostředí (hřiště, zahrady), již však se sníženou možností využít dotace z evropských prostředků. V této souvislosti by školám velmi pomohlo, pokud by byl vyhlášen národní program na podporu modernizací a úprav venkovních prostor. Základní školy dále uvažují stavební úpravy kmenových učeben a také úpravy učeben informatiky. Posledně jmenované úpravy lze podpořit z evropských prostředků.

Cíle opatření

- Modernizace ZŠ v souladu se současnými potřebami

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Infrastruktura

- Bezbariérovost ZŠ
- Rozšíření kapacity učeben
- Modernizace kmenových a odborných učeben
- Úpravy venkovních prostranství

- Rekonstrukce pláště budovy
- Modernizace jídelen a sociálních zařízení

Indikátory opatření

- Počet modernizovaných ZŠ

Opatření 2.2.7 : Nákup vybavení a pomůcek pro školy a školská zařízení v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Vybavenost ZŠ jednotlivými pomůckami a zařízeními je poměrně dobrá, mnohem více byly v posledních letech využity prostředky EU. Přesto je potřeba vybavení průběžně doplňovat a obnovovat. Velké nároky jsou zejména na nejrůznější informační technologie, které rychle zastarávají a je potřeba je často obměňovat. V každé škole jsou k dispozici dataprojektory a interaktivní tabule. Školy disponují s minimálně jednou počítačovou učebnou. Vybavenost základních škol do značné míry souvisí s možnostmi zřizovatelů a jejich financováním provozu těchto zařízení.

Cíle opatření

- Zlepšit vybavení všech ZŠ

Je potřeba průběžně vybavovat školy moderními pomůckami. V současné době je základem kvalitní počítačové či interaktivní vybavení, ke kterému patří např. vybavení jednotlivých tříd tablety. K nim jsou k dispozici výukové programy "šité přímo na míru" pro tablety. Žáci jsou pak lépe motivováni k výuce. Odpovídající vybavení však nejsou pouze moderní komunikační technologie, ale také vybavení laboratoří, technických a přírodovědných učeben, venkovních pracovišť apod.

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Vzdělávací akce pro učitele na využití interaktivních tabulí, počítačů, metod jak pracovat s novými/netradičními pomůckami

Infrastruktura

- Vybavení kmenových tříd, vybavení odborných učeben a odborných kabinetů - např. SW, pomůcky
- Vybavení venkovních prostor ZŠ, družin
- Vybavení tělocvičen, zařízení společného stravování

Indikátory opatření

- Počet ZŠ, které si pořídily nové vybavení a pomůcky

Opatření 2.2.8 : Nákup vybavení a pomůcek pro mateřské školy a další předškolní zařízení

Odůvodnění výběru opatření

Z průzkumů potřeb předškolních zařízení také vyplývá, že předškolní zařízení potřebují modernizovat své vybavení ve všech směrech - pro aktivity, pro spaní, pro pracovní koutky na rozvoj dovedností – zde se jeví jako vhodné propojení se školními zahradami. Vzhledem ke snižujícímu se věku dětí vyvstává otázka zajištění dostatečné bezpečnosti při těchto pracovních aktivitách. Stávající vybavení potřebují zařízení průběžně doplňovat a obnovovat. Zvyšují se nároky zejména na nejrůznější informační technologie, které rychle zastarávají. Vzrůstá zájem o nákup

pomůcek pro děti mladší 3 let tak, jak tyto děti ve školce přibývají a postupně dochází k doplňování moderními didaktickými pomůckami (dle možností zřizovatelů a jejich financování provozu).

Cíle opatření

- Zvýšení úrovně počítačového či interaktivního vybavení
- Pořízení vybavení a obnovy venkovních prostor - zahrad (nízká životnost dřevěných prvků – nutná častá obměna).
- Přizpůsobení vybavení, příp. rozšíření pro větší věkové rozpětí dětí

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Infrastruktura (konkrétní přehled záměrů je uveden ve strategickém rámci – seznamu projektových záměrů)

- Vybavení kmenových tříd
- Vybavení venkovních prostor

Indikátory opatření

- Počet předškolních zařízení, která si pořídila nové vybavení a pomůcky

Opatření 2.2.9 : Modernizace mateřských škol a dalších předškolních zařízení

Odůvodnění výběru opatření

Stav všech mateřských škol na našem území odpovídá historické době vzniku své budovy. Není zde žádná moderní budova, která by byla nově postavena. V naší oblasti podhůří a hor byly školy postaveny v minulém století. Většina je jich bariérových. Z pohledu bezbariérovosti školy si zřizovatelé a ředitelé dokáží (do určité míry) poradit a zapojit se zapojením do výuky, pokud je u nich dítě, které tuto bezbariérovost potřebuje. Na druhou stranu udělat plně bezbariérový přístup školy je tak finančně náročné, že bez velkých dotačních příležitostí je to těžko dosažitelné. V současné době již nejsou a nebudou žádné takové dotační příležitosti napřímo přes MMR, pouze jen přes MAS, často je bezbariérová úprava stavebně velmi obtížná. Školy uvítají možnosti modernizovat své prostory - ať vnitřní, tak venkovní, nejen ve spojení na současné klíčové kompetence, ale i na další oblasti např. ve spojitosti se zdravým životním stylem - sportovní/dopravní hřiště a zahrady, školní jídelny, družiny nebo na druhou stranu šatny, sociální zařízení apod.

Cíle opatření

- Modernizace předškolních zařízení v souladu se současnými potřebami

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Infrastruktura - realizace záměrů uvedených ve Strategickém rámci

- Bezbariérovost předškolních zařízení
- Modernizace kmenových tříd a dalších prostor
- Úpravy venkovních prostranství
- Rekonstrukce budov předškolních zařízení
- Modernizace šaten, jídelen a sociálních zařízení

Indikátory opatření

- Počet modernizovaných předškolních zařízení

Cíl 2.3: Systém vzdělávání podporuje inkluzivní vzdělávání a potřeby každého žáka

Opatření 2.3.1 : Podpora žáků ohrožených školním neúspěchem v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Školní neúspěšnost je vnímána subjektivně. Může se týkat každé rodiny, kde je školák. Existuje několik rovin pohledu na to, kdo je žák ohrožený školním neúspěchem – škola, učitelé, žák, rodinné prostředí, vztahy.

Vždy je potřeba odhalit příčinu školního selhávání. Žádoucí je zapojení klíčových subjektů dle potřeby – žáka, učitele, rodičů, školního psychologa, klinického psychologa, pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogického centra, dětského lékaře, psychiatra, orgánu sociálně-právní ochrany dětí, atd. Diagnostikuje se, zda je příčina odstranitelná a kdo se na jejím odstranění má či může podílet. Základní snahou je omezit výskyt vnějších rizikových faktorů, které snižují motivaci žáků ke vzdělávání (např. nedostatečná motivace k plnění domácích povinností, nedostatečná podpora z rodinného prostředí, nezáměr o další osobnostní rozvoj žáka, nezáměr rodiny o spolupráci se školou atd.).

Výuka v hodinách, učebnice a další podpůrný materiál musí být vhodný pro děti a žáky s různými stupni obtížnostmi, aby se mohli v hodinách zapojovat všichni žáci. Je potřeba dát žákovi zažít úspěch v hodinách pro zlepšení jeho zájmu, zvýšení jeho motivace. Mnohé výukové materiály nejsou koncipovány tak, aby žák ohrožený školním neúspěchem mohl řešit úlohy odpovídající jeho dovednostem. Je potřeba rozšiřovat tuto nabídku, sdílet nebo i vytvářet zdroje, které takový přístup umožňují. V mnoha případech si učitelé potřebují prohlubovat své znalosti ve výuce - učit se novým metodám, novým přístupům ve výuce. Každý potřebuje předcházet školnímu neúspěchu žáků - jak oni sami, tak rodiče a učitelé. Je potřeba, aby pracovala celá rodina, nejen samotný žák, který je ohrožen školním neúspěchem, na minimalizaci školního neúspěchu.

Cíle opatření

- Motivace žáků ke zvýšení zájmu o vzdělávání a další osobnostní rozvoj
- Stěžejním faktorem je vztah učitele a žáka. Fundovaná diagnostika žáka ze strany učitele v oblastech, kdy žák selhává (ústní projevy, písemné či jiné), v jakých předmětech, u jakého pedagoga, jaké jsou reakce třídy, emoce samotného žáka.
- Zajištění kvalifikovaných učitelů a poradenských odborníků
- Je třeba prohlubovat odbornost pedagogů díky školením, sdílením dobré praxe apod. v oblastech speciální pedagogiky, psychologie, diagnostiky (tvorba individuálních vzdělávacích plánů a jiné).
- Podpora spolupráce rodiny a školy
- Pro prevenci možné školní neúspěšnosti je zásadní vzájemná spolupráce rodiny a školy. Žáci by měli mít vzory v rodině – odnášet si z ní motivaci ke vzdělávání, uvědomovat si důležitost učení, mít zájem o to, co se učí.
- Spolupráce s vydavateli - měla by podpořit učebnice a pracovní sešity s různými stupni obtížností

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Individuální doučování žáků se slabším prospěchem
- Budování vztahu učitel – žák

- Uspořádání školy podle věku a speciálních potřeb žáka - adekvátní vyučování pro všechny
- Příprava individuálních plánů, podpůrných plánů
- Školní i mimoškolní doučování
- Školní kluby
- Vytvoření pozice školního psychologa, mentoring, koučink, párová výuka
- Vzdělávání pedagogů a jejich osobní portfolio – styly učení, psychohygiena, apod.
- Konzultované kontroly domácí přípravy
- Tripartitní schůzky (učitel-rodíč-žák)
- Konzultace pro žáky a jejich rodiče
- Setkávání, besedy s žáky a jejich rodiči

Aktivity spolupráce

- Setkávání pedagogů, příklady dobré praxe, vzájemná výměna zkušeností
- Společný školní psycholog
- Workshopy pro otevřenou atmosféru školy
- Semináře a workshopy s praktickými postupy, jak podporovat žáka při neúspěchu ve vzdělání
- Semináře a workshopy se zaměřením na řešení problémových situací

Indikátory opatření

- Počet seminářů, zaměřených na podporu žáků ohrožených neúspěchem ve školním vzdělání
- Počet žáků, kteří ukončí ZŠ předčasně

Opatření 2.3.2 : Podpora žáků mimořádně nadaných a talentovaných v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Nadaného žáka můžeme chápat v nejširším slova smyslu jako takového žáka, který má schopnost těžit ze svých předností a kompenzovat své nedostatky. Lze ho charakterizovat více schopnostmi. Kromě intelektu je to především tvořivost a produktivita myšlení, motivace či snaha projevit v určité oblasti výjimečné výkony a výsledky.

Současné tendence inkluzivního vzdělávání (integrace žáků do hlavního proudu) berou v úvahu také začleňování nadaného či talentovaného žáka. Je třeba přizpůsobit výuku všem skupinám žáků, tedy i nadaným tak, aby bylo dostatečně stimulující pro jeho další vzdělávání. Dva základní principy, o které se může podpora v běžné třídě s nadaným žákem opírat je princip individualizace a současné diferenciací vyučovacího procesu.

Na území MAP školy vůbec či nezřetelně identifikují nadané žáky. Největší pozornost je těmto žákům věnovaná v uměleckých školách či nižším stupni 8letého gymnázia. Jedna základní škola se věnuje nadaným žákům v rámci organizaci školy tím způsobem, že na 2. stupni v každém ročníku pracuje jedna třída, do které žáci nastupují po úspěšném zvládnutí přijímacího řízení. V ostatních školách mají zabezpečení výuky pro mimořádně nadané žáky ve svých školních vzdělávacích programech, některé školy nemají přístup k nadaným žákům dostatečně ujasněný. Podpora nadaných žáků není všestranná, většinou je zúžena pouze na zadávání speciálních úloh. Mnozí žáci často sami iniciativně využívají nějakou mimoškolní aktivitu, účastní se vědomostních soutěží a podílejí se na reprezentaci školy (převládají účasti na školních olympiádách a soutěžích).

Jak péči o handicapované žáky, tak péči a podpoře o nadané žáky předchází vytváření podmínek pro kvalitní výuku (např. vybírat pro výuku takové učebnice, které jsou koncipovány s úlohami pro různé stupně obtížnosti, např. aby

žák s vynikajícím prospěchem mohl řešit úlohy nad rámec běžných výstupů). V republice vznikají kluby pro nadané děti, učitelé se potřebují seznámit s postupy, jak pracovat s materiály, které tyto kluby nabízejí.

Cíle opatření

- Zajištění kvalifikovaných pedagogů

Připravenost pedagogů je rozhodující v oblasti odborných znalostí, ale i pedagogických kompetencí. Vítaná je kooperace se školskými poradenskými zařízeními, a to zejména při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu (plán pedagogické podpory).

- Zajištění poradenských odborníků

Hlavním úkolem školských poradenských zařízení je zjišťování vzdělávacích potřeb talentovaných žáků, navrhnout vhodné postupy při vzdělávání a tím výrazně pomoci rodičům a učitelům.

- Zajištění podmínek (infrastruktura, vzdělávací proces, materiály) pro podporu žáků nadaných či mimořádně nadaných

Finančně náročnější, ale s výrazným motivačním aspektem (kombinace vnější a vnitřní motivace).

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Semináře a workshopy - individuální vzdělávací plán, pedagogická diagnostika
- Mentoring, učitel učiteli oporou, párová výuka, rozpracování vzdělávacího plánu školy
- Projekty – Inkluzivní škola
- Podpora speciálních skupin nebo tříd pro nadané žáky
- Projektové dny, podnikatelská akademie, místně zakotvené učení
- Úprava organizačních forem výuky – organizační změny v chodu školy (vznik a využívání knihoven a laboratoří pro samostudium), projekty, vzdělávací prostupnost tříd, vznik výukových skupin napříč ročníky. Zapojení externích odborníků do výuky.
- Art ateliéry, komunitní zahrada, podpora povědomí o místních úspěšných lidech

Aktivity spolupráce

- Spolupráce s institucemi – Centrum nadání, Mensa ČR, STaN, o. s.
- Konzultace s odborníky z VŠ
- Tlak na nakladatelství - vytvoření učebnic a pracovních sešitů s různým stupněm obtížnosti
- Konference, dílny, odborné semináře – sdílení zkušeností
- Víkendové a letní programy (pořádané některými školami)
- Mobilní speciální pedagog, psycholog (terénní služby)
- Asistence pro nadané žáky
- Technické vybavení školy – nadaní žáci mohou mít zvýšené nároky na technické zázemí - sdílení v rámci kroužků a mimoškolních aktivit i pro jiné žáky než z vlastní školy. Zakoupení nových odborných publikací, encyklopedií, populárně-naučných knih, vzdělávacího softwaru, didaktických her, zahraničních publikací. Vybavení mohou do jisté míry financovat také rodiče např. formou sponzorského daru.
- Nabídka odpoledních školních aktivit, spolupráce se spolky – škola by měla být připravena nabídnout kvalitní kroužky, které se budou lišit od sportovní a umělecké zájmové činnosti (např. kroužek matematiky – rozvoj logiky, šachový kroužek, klub deskových her, internetové kurzy,...); rozšířit nabídku volitelných předmětů (chemie, fyzika, přírodopis, cizí jazyky); organizovat vzdělávací letní tábory nebo víkendové

akce pro rodiny s nadanými dětmi; zahraniční jazykové pobyty.

Indikátory opatření

- Počet akcí, které povedou k podpoře mimořádně nadaných žáků
- Počet žáků, kteří mají individuální studijní plán
- Počet žáků účastnících se krajských a celostátních kol soutěží, olympiád apod. ve školních předmětech

Opatření 2.3.3 : Pedagogicko-psychologické poradenství pro žáky, rodiče a základní školy

Odůvodnění výběru opatření

Pedagogicko-psychologická poradna (PPP) poskytuje speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické poradenství při výchově a vzdělávání žáků. Tyto služby jsou poskytovány dětem a žákům ve věku 3 až 19 let, dále i jejich rodičům a učitelům. Služby poraden jsou bezplatné.

Pedagogicko-psychologická poradna je školské poradenské zařízení, jehož posláním je pomoc konkrétnímu dítěti, jeho rodičům a případně učitelům. Středobodem poradenských služeb je dítě (v některých případech i zletilý klient). Psychologové a speciální pedagogové nabízejí pomoc při řešení výukových problémů, výchovných problémů a při prevenci sociálně patologických jevů. Pozornost rovněž věnují osobním problémům klientů a problémům vztahovým. Pomáhají s řešením problémů v třídních kolektivech. Soustředí se rovněž na oblast kariérového poradenství a krizové intervence.

Speciální pedagogové ve spolupráci s psychology provádí nápravu specifických poruch učení (dyslexie, dysortografie, dysgrafie, dyskalkulie) a rovněž nápravu grafomotorických dovedností.

Pracovníci pedagogicko-psychologické poradny se snaží o vyřešení těchto problémů v rámci celého systému - tedy školního i rodinného prostředí. Snaží se nalézt metody, jakými dítěti, klientovi pomoci, odlehčit mu od jeho potíží. Někdy se klientem stává celá školní třída, ve které se vyskytují obtíže např. v mezilidských vztazích. Na vlastní žádost může být klientem i celá rodina v rámci široce pojaté rodinné terapie. V nabídce poradny jsou odborné semináře určené pedagogickým pracovníkům mateřských, základních i středních škol.

Na území ORP Rychnov nad Kněžnou se nachází jedna pedagogicko-psychologická poradna, tak jak je to běžné i v jiných bývalých okresních městech.

Cíle opatření

- Zkvalitnění klimatu škol

Školní klima má mimo jiné vliv na sociální chování žáků, ale také na jejich motivaci k výkonu, na průběh učení i na učební výsledky. Dobré školní klima však prospívá nejen žákům, ale působí rovněž na psychické rozpoložení učitelů, na jejich pracovní spokojenost, ovlivňuje existenci školy. Proto je nezbytné vytvořit podmínky pro včasné odhalování problémů ve vzdělávání, v psychickém a sociálním vývoji žáků. Snahou pedagogicko-psychologického poradenství je efektivní poskytování podpůrných opatření pro děti a žáky s obtížemi ve vzdělávání a vytváření podmínek pro primární prevenci a předcházení tak dalšímu rozvoji jejich problémů.

- Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Pedagogicko-psychologická poradna se věnuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima. PPP poskytuje metodické vedení pedagogů na jednotlivých školách.

Hlavní činností poradny je zajišťovat:

- psychologickou a speciálně pedagogickou diagnostiku a intervenci
    - Motivace žáků k překonávání obtíží ve výuce pomocí informační, poradenské a metodické činnosti
- Motivace je jednou ze základních podmínek *efektivního učení*. Nedostatek motivace k učení bývá nejčastějším důvodem selhávání ve škole. Pozitivního motivačního přesvědčení je možné dosáhnout pomocí přislíbené odměny. Vhodnou formou vnější odměny může být poskytnutí časově ohraničené oblíbené činnosti. Účelně používaná motivace vede žáka ke zdravé sebedůvěře, aktivnímu přístupu k životu a schopnosti seberegulace a autoevaluace. Nutná je vzájemná spolupráce rodiny, školy a v případě nutnosti i poradenského zařízení.

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Semináře - individuální vzdělávací plány a práce s nimi
- Využívání odborníků z PPP přímo ve školách

Aktivity spolupráce

- Školení a semináře pro pedagogy na téma „Inkluze“, „Podpůrná opatření“ apod.
- Besedy pro rodiče žáků, přednášky pro učitele

Indikátory opatření

- Počet žáků využívajících služeb pedagogicko-psychologické poradny
- Průměrná čekací lhůta na objednání do pedagogicko-psychologické poradny

Opatření 2.3.4 : Speciálně pedagogické poradenství pro žáky, rodiče a základní školy

Odůvodnění výběru opatření

Speciálně pedagogické poradenství pro žáky, rodiče a základní školy zajišťuje speciálně pedagogické centrum (SPC). SPC jsou odbornými pracovišti rezortu školství. Nejčastěji bývají zřízena při některé speciální škole a dělí se na centra pro jednotlivé druhy postižení. V centru zpravidla pracuje tým ve složení speciální pedagogové, psycholog, logoped, sociální pracovníce, někdy rehabilitační pracovník atd. SPC usiluje o to, aby byla poskytnuta optimální podpora dětem integrovaným v běžných mateřských, základních i středních školách.

Speciálně pedagogické centrum poskytuje poradenské služby zejména při výchově a vzdělávání žáků s mentálním, tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, vadami řeči, souběžným postižením více vadami nebo autismem. Jedno centrum poskytuje poradenské služby v rozsahu odpovídajícím jednomu nebo více druhům znevýhodnění. Na území ORP Rychnov nad Kněžnou dlouhá léta nebylo žádné speciálně pedagogické centrum, což znamenalo pro rodiče dětí s různým druhem zdravotního postižení velké znevýhodnění. Za potřebnou péči vždy museli a mnoho rodičů stále musí dojíždět do center nacházejících se v Hradci Králové, Ústí nad Orlicí nebo v Náchodě. Teprve od září 2016 v Rychnově nad Kněžnou zahájilo činnost nově otevřené speciálně pedagogické centrum logopedické při pedagogicko-psychologické poradně, které zajišťuje potřebné služby pro děti a žáky s narušenou komunikační schopností. Pro děti s mentálním, tělesným, zrakovým postižením nebo autismem stále na území Rychnovska speciálně pedagogické centrum není zřízeno. Na území ORP Rychnov nad Kněžnou se nachází jedno speciálně pedagogické centrum, v současné době s jedním speciálním pedagogem - logopedem. Od září 2017 má sice dojít k navýšení pracovníků SPC o dalšího speciálního pedagoga, s částečným úvazkem psychologa a sociální pracovnící, přesto tento stav nelze považovat za dostačující.

Cíle opatření

➤ **Inkluzivní vzdělávání vedoucí k inkluzi ve společnosti**

Speciálně pedagogické centrum napomáhá zajistit, aby žáci se speciálně vzdělávacími potřebami byli ve všech směrech považováni za plnohodnotné a rovnoprávné členy společnosti, což je hlavním cílem inkluze. Je třeba intenzivnější spolupráce mezi poradenskými pracovišti a školou. Přínosné by bylo, kdyby pracovníci SPC mohli být v mnohem častějším kontaktu při řešení obtíží konkrétních žáků. To by ovšem znamenalo více poradenských pracovníků, kteří se mohou věnovat přímé práci s klienty a vyjíždět do škol.

➤ **Rozšíření sítě speciálně pedagogických center na území ORP Rychnov nad Kněžnou**

Je potřeba zlepšit dostupnost speciálně pedagogických center, provádět osvětovou činnost s cílem zvýšení informovanosti veřejnosti o činnosti SPC. Je třeba vytvořit předpoklady pro systémové personální navýšení SPC. Požadavky na zvýšení počtu pracovníků SPC na Rychnovsku vychází především ze změny role SPC jako garanta poskytování poradenských služeb, zodpovědného za zpracování doporučení pro poskytování podpůrných opatření pro rozsáhlou cílovou skupinu dětí, žáků a studentů se zdravotním znevýhodněním.

➤ **Zajištění kvalifikované péče o děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami**

Obsahem tohoto cíle je realizace vzdělávacích seminářů pro pracovníky SPC, úzká spolupráce SPC se školami, spolupráce při zajišťování vhodných podmínek vzdělávání dětí a žáků se SVP, navrhování doporučení k poskytování podpůrných opatření a individualizace výuky podle potřeb žáků. Dále je třeba podpořit výjezdy učitelů speciálních škol do „klasických“ škol s cílem podpory pedagogů vyučujících žáky se SVP.

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Využívání odborníků z SPC přímo ve školách
- Prohlubování vzdělávání v rámci školního poradenství

Aktivity spolupráce

- Školení a semináře pro pedagogy na téma „Inkluze“, „Podpůrná opatření“, všeobecně na téma vzdělávání specifických skupin dětí
- Workshopy na téma komunikace, řešení konfliktů

Uvedené aktivity vychází z předpokladu, že potřeby mohou být nejlépe naplňovány v součinnosti školy, vládních organizací a dalších poskytovatelů služeb; plánovací proces řízený celým týmem, který vede k vytvoření a uskutečnění individualizovaného plánu podpory postaveného na silných stránkách dítěte a rodiny.

Indikátory opatření

- Počet druhů služeb podle zaměření speciálně-pedagogického centra
- Kapacita speciálně-pedagogického centra (nebo počet žáků, které využili jejich služby)

Cíl 2.4: Finančně stabilní a optimalizovaná síť škol

Opatření 2.4.1 : Optimalizace provozu mateřských škol a dalších předškolních zařízení

Odůvodnění výběru opatření

Provoz mateřských škol je nastaven tak, aby zajistil péči o děti během pracovního dne, obvykle v době, kdy jsou rodiče v zaměstnání v jednosměnném provozu a nemohou se starat o své dítě. Toto neodpovídá současné situaci,

kdy čím dál tím větší počet rodičů pracuje ve strojírenských firmách regionu s třísměnným provozem. Ti pak řeší školní docházku a zabezpečení péče o své děti s velkými obtížemi.

Provozní doba předškolních zařízení je však podřízena legislativním předpisům vztahujícím se k pracovní době učitelů, jejich zastupitelnosti, počtu učitelů vzhledem k naplněnosti školy atp. Obvykle tak školy nemohou vyhovět potřebě rodičů.

Obdobným problémem je omezení provozu MŠ v prázdninových měsících, o státních svátcích, víkendech a dalších volných dnech školek, které rodiče nemohou v dostatečné míře pokrýt svou dovolenou anebo pracují v jiné než pracovní dny. Přestože jistě není vhodné, aby malé děti trávily v předškolních zařízeních čas celodenně a celoročně je potřeba skloubit zajištění péče o děti s nutností finančního zajištění rodiny a s profesním uplatněním rodičů. Problematiku je třeba více propojovat se zaměstnavateli.

Tuto situaci může řešit kromě změny legislativy i otevření nových a na státní legislativě nezávislých předškolních zařízení. Prostor se otevírá např. pro firemní MŠ pro děti zaměstnanců a s pracovní dobou přizpůsobenou jejich pracovní době, aby rodiče mohli chodit do práce. Stejně služby doplněné navíc i o doprovod a dopravu dětí do zájmových zařízení by mohly zajistit i dětské skupiny. Nejsystémovějším řešením však bude změna legislativních předpisů a umožnění individuálních úprav rozsahu pracovní doby předškolních zařízení v souladu s potřebami rodičů.

Cíle opatření

- Rozšíření počtu předškolních zařízení nezávislých na státní legislativě
- Rozšíření pracovní doby MŠ v souladu s pracovním vyčerpáním rodičů

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Opatření k rozšíření pracovní doby předškolních zařízení

Infrastruktura

- Výstavba a vybavení prostor podnikových MŠ a dalších předškolních zařízení

Aktivity spolupráce

- Setkávání zřizovatelů a ředitelů na úrovni ORP, vzájemné předávání zkušeností (vznik platformy, setkávání 1x za rok)
- Koordinace provozu předškolních zařízení ve výjimečných situacích mezi zřizovateli
- Sdílení pracovníků, prostor a finančních prostředků k zajištění delšího provozu předškolních zařízení
- Tlak na změny legislativy

Indikátory opatření

- Počet předškolních zařízení otevřených mimo běžnou dobu jednosměnného provozu (prázdniny, odpoledne po 16 hod. apod.)
- Počet alternativních zařízení – firemních MŠ, dětských skupin, atp.

Opatření 2.4.2 : Finanční stabilizace a udržitelnost mateřských škol a dalších předškolních zařízení

Odůvodnění výběru opatření

Finanční situace MŠ je z velké části závislá na státních prostředcích, které jsou nárokové a není možné je vlastní iniciativou ovlivnit. Se snižujícím se počtem dětí ve škole dostávají mateřské školy méně finančních prostředků na svůj provoz ze státního rozpočtu. Přitom režijní náklady škol nejsou přímo úměrné počtu dětí, existuje celá řada výdajů, které musí být vynaloženy i u podlimitních škol bez ohledu na počet zapsaných dětí. Další potřebné finanční prostředky tak musí doplnit ze svých rozpočtů zřizovatelé, tedy především obce. Výše podpory ze strany obcí závisí na možnostech jejich rozpočtu, nárocích dalších výdajových položek, prioritách zastupitelstva atp. Především v malých obcích je dofinancování mezd učitelů v případě, že je MŠ podlimitní, velkým zásahem do rozpočtu a pokud ke změně financování škol nedojde, budou se stále potýkat s nedostatkem financí na provoz a pro personál. Jakékoliv další výdaje potřebné pro zvýšení kvality a pestrosti programu škol (např. divadla, návštěvy vzdělávacích subjektů - ekocentra, muzea, apod., náklady na dopravu) jsou pak přenášeny na rodiče, jejichž finanční možnosti a zájem o tyto nadstavbové aktivity nejsou stejné.

Pro obce jako zřizovatele i samotné mateřské školy bude mnohem přínosnější, že došlo ke změně způsobu financování škol systémem PHmax, kde finanční prostředky jsou vázány na počet tříd a ne na počet dětí ve třídě jako dosud.

Rezervy jsou v podpoře předškolních zařízení ze strany dalších regionálních subjektů, především podnikatelských. Školy by měly být ve své propagaci, fundraisingu, sponzoringu, dobrovolnictví apod. aktivnější, vhodné by bylo proškolení zástupců škol v těchto způsobech získávání podpory. Problematika projektového managementu je pro vedení předškolních zařízení náročná, v některých případech nevolí dotační podporu právě z důvodu přílišné náročnosti. Nabízí se však spolupráce více škol či spolupráce s obcí a jinými subjekty - např. sdílení pracovní pozice koordinátora dotačních příležitostí, projektového a finančního manažera, atp.

Cíle opatření

- Změna způsobu financování škol
- Zvýšení efektivity financování škol
- Zvýšení aktivity škol a jejich zřizovatelů při zajištění financování škol

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Semináře k fundraisingu
- Propagační akce
- Podpora dobrovolnictví a sponzoringu

Aktivity spolupráce

- Sdílení projektového manažera a finančního manažera
- Školení ve fundraisingu/sponzoringu
- Tlak na legislativní změny
- Společné studie a koncepce financování školství
- Publicita problematiky

Indikátory opatření

- Podíl finančních prostředků do předškolního vzdělávání na celkovém rozpočtu obce
- Počet vyškolených osob pro získávání dotací

Opatření 2.4.3 : Finanční stabilizace a udržitelnost zařízení v základním vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

V základním vzdělávání se financování kalkuluje dle počtu dětí, avizovaná reforma v roce 2018 změnila financování dle počtu tříd. Zvláště u malých obecních škol se obce potýkají s problematickým/nedostačujícím financováním na provoz a pedagogický personál.

Školní zařízení rády umožní dětem bezplatné aktivity pro kvalitnější a pestré vzdělávání. Tyto vyšší finanční náklady jsou v současné době také přenášeny na rodiče, kteří platí tyto aktivity (např. divadla, návštěvy vzdělávacích subjektů - ekocentra, muzea, apod., náklady na dopravu). Nestátní školy mají tento podíl financování aktivit vyšší, platí vyšší příspěvky na provoz a pedagogický personál.

Školy mají možnost využít dotačních možností - účastí na projektech. Nicméně i tak školní zařízení potřebují prohloubit své znalosti na aktivní fundraising, sponzoring, apod., potřebují proškolení v těchto způsobech získávání podpory a umět je využívat. Zásadním sponzorem je ŠKODA AUTO a.s. Kvasiny, která sponzoruje školy na blízkém území svého závodu. Projektový management je pro vedení školních zařízení náročný, v některých případech nevolí dotační podporu právě z důvodu přílišné náročnosti. Školní zařízení uvítají podporu v tomto směru např. sdílení pracovní pozice koordinátora dotačních příležitostí pro území Rychnov nad Kněžnou, který jim bude konzultovat v dotačním managementu školství, upozorňovat na dotační příležitosti.

Cíle opatření

- Spolupráce škol a dalších zařízení

Podpora většího společného sdílení - prostor, pomůcek, personálu, znalostí, aktivit.

- Změna legislativního opatření

Pro školy má velký finanční rozdíl, pokud se bude výše finančních prostředků na každou ZŠ odvíjet od počtu tříd v ZŠ a nikoliv podle počtu žáků (udržitelnost školy i při menším počtu žáků).

- Využití dalších zdrojů podpory – státní, obecní, nenárokové granty jiných subjektů, fundraising, sponzoring
- V určitých případech se dají finanční zdroje kombinovat, např. při dofinancování venkovských ZŠ.

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Jednotlivé aktivity

- Vyhledávání dotačních příležitostí (+ fundraising, sponzoring)
- Konzultace s odborníkem (projektovým manažerem) v projektovém managementu.
- Zajištění kvalifikovaného člověka na zpracování projektů

Zejména menší školy nemají kompetentní pracovníky, kteří by měli čas a vědomosti na zpracování projektových žádostí.

Aktivity spolupráce

- Využití dotačního odborníka (projektového manažera) pro více ZŠ
- Sdílení prostor, pedagogů, dopravy do škol a na akce
- Podnikatelská akademie - přednášky a workshopy pro žáky, pro učitele
- Semináře a workshopy v oblasti fundraisingu, sponzoringu ve školství - pro žáky, pro učitele

Indikátory opatření

- Podíl obecních a jiných finančních prostředků na rozpočtu škol

Opatření 2.4.4 : Finanční stabilizace a udržitelnost zařízení zájmové a neformální výchovy a vzdělávání

Odůvodnění výběru opatření

Státní organizace, jako jsou ZUŠ a DDM jsou závislé především na státních prostředcích, které jsou nárokové. Výše finančních prostředků pro tyto organizace je závislá na počtu žáků. S předpokládaným snižujícím se počtem dětí tak budou uvedená zařízení dostávat méně finančních prostředků na platy pedagogů a vychovatelů ze státního rozpočtu.

Zájmové organizace – spolky a sdružení nezískávají přímé dotace a jsou tak závislé na jiných formách financování. Obvykle využívají kombinaci několika zdrojů – nenárokové státní dotace od MŠMT, příp. MPSV apod. (dle povahy zařízení), dále dotace od města či obce, kde se nacházejí. Kromě toho využívají i příspěvky od rodičů, sponzorské příspěvky nebo provozují dobrovolnickou činnost. Dotační prostředky ze státních zdrojů pokryjí spíše základní provoz organizací, další rozvoj jejich činností závisí na ostatních příspěvcích.

Cíle opatření

- Změna systému financování zájmového a neformálního vzdělávání

Popis kroku k naplnění cílů - aktivity

Aktivity jednotlivých zařízení

- Fundraising
- Propagace vlastní činnosti, zapojování obcí, rodičů, podnikatelských subjektů

Aktivity spolupráce

- Společný fundraising, marketing, PR, společné projekty a dotační podpora a vzdělávání v těchto aktivitách
- Sdílení režijních výdajů – odborný personál, nájmy, doprava

Indikátory opatření

- Počet systémů spolupráce zájmových spolků

4. Akční plán MAP a roční akční plány

Databáze akcí a aktivit, ať již ve fázi záměru, probíhajícího projektu nebo činnosti, změny nebo již realizované aktivity je postupně vedena ve formě tabulek umožňujícím záznam o vývoji každé z nich. Jejich výtah slouží k předávání Strategického rámce investic, Ročních akčních plánů a dalších parametrizovaných výstupů.

4.1. Prioritizace témat při posouzení souladu pro intervence z IROP a OP VVV

Aktivity jsou schvalovány vždy jako RAP na dané období, SR MAP při jeho předání a při významných evaluacích celého strategického dokumentu. Roční akční plány jsou tak výběrem položek plánovaných a schválených ŘV k naplňování na určité období. První RAP na rok 2018 byl již ke dni aktualizace v roce 2019 a 2020 naplněn. Další akční plány byly stanoveny na období 2018-2020 jako podklad pro vytyčení implementačních aktivit a investiční seznamy pro SR MAP. V počátku roku 2021 bude schvalován RAP na rok 2021 a část roku 2022 a to zejména kvůli zásahům nouzového stavu a uzavření škol a života, kdy předpokládáme, že v jarních měsících již bude situace přehlednější. Další RAP bude vymezen na období 2022 a 2023 a další na konci roku 2023 pro stanovení prioritizace společných aktivit MAP v očekávaném projektu MAP IV.

Prioritizace je součástí procesu výběru a doporučení ŘV MAP jak pro investiční, tak neinvestiční záměry škol, organizací i spolupráce v rámci území MAP. Výběr na doporučení v RAP a SR MAP schvaluje vždy ŘV po případném opětovném projednání v pracovních skupinách MAP.

5. Implementační část

5.1 Principy MAP

Tvorba a realizace MAP respektuje základní principy komunitně řízeného plánování. Principy MAP vycházejí z definice uvedené v Postupech MAP a odráží osvědčené postupy vycházející z příkladů dobré praxe (např. činnost místních akčních skupin, komunitní plánování sociálních služeb, apod.).

Komunitní plánování je postup, který umožňuje:

- aby se lidé mohli svobodně účastnit rozhodování o důležitých otázkách života společnosti,
- aby přijímaná usnesení zodpovědných orgánů odrážela vůli a potřeby obyvatel regionu,
- aby plánované kroky a řešení co nejlépe využívaly dostupné zdroje, případně nacházely nové zdroje a přinášely co největší užitek a spokojenost.

5.1.1 Princip spolupráce

V rámci MAP spolu plánují a spolupracují minimálně tři strany: zřizovatelé, poskytovatelé a uživatelé:

- Zřizovateli jsou míněny především obce a kraje, příp. soukromoprávní zřizovatelé škol zapsaných v rejstříku škol, a zřizovatelé dalších vzdělávacích zařízení.

V území MAP Rychnov n. K. se jedná o 32 obcí, z toho zřizovatelem škol je 22 z nich, dále o Královéhradecký kraj, který je zřizovatelem jedné speciální ZŠ a dva soukromé subjekty (1 speciální ZŠ a 1 běžná ZŠ).

- Poskytovateli jsou jednotlivé MŠ a ZŠ a dále pak organizace mimoškolního vzdělávání.

V území MAP se jedná o 27 MŠ, 25 ZŠ, jednu ZUŠ a DDM v Rychnově n. K. a Vamberku a další mimoškolní organizace.

- Za uživatele jsou považováni děti a žáci MŠ a ZŠ, rodiče a zaměstnavatelé.

5.1.2 Princip zapojení dotčené veřejnosti do plánovacích procesů

Při zapojování dotčené veřejnosti a při výměně informací s ní rozlišujeme čtyři stupně spolupráce s veřejností: zajištění přístupu veřejnosti k informacím, aktivní informování občanů, konzultace s občany (oboustranná komunikace za účelem sběru připomínek, zjištění postoje veřejnosti k dokumentu) a spoluúčast veřejnosti na plánování. Jednotlivé části se vzájemně doplňují a vytvářejí provázaný systém. Při zapojování spolupracujících subjektů a další veřejnosti do místního akčního plánování mají své místo všechny tyto části.

V území MAP ORP Rychnov n. K. se mohla veřejnost (především rodiče žáků mateřských a základních škol) účastnit dotazníkového šetření ke stavu vzdělanosti. Zároveň se rodiče mohli zapojit do zpracování dokumentu v rámci činnosti pracovních skupin MAP. Informace o zpracování MAP a možnosti připomínek dokumentu byly průběžně zveřejňovány na webových stránkách www.sdruzenisplav.cz.

5.1.3 Princip dohody

Výsledný MAP je svého druhu dohoda, ve které se (přínejmenším) tři strany (viz princip spolupráce) navzájem shodnou na prioritách v oblasti vzdělávání pro příslušné území MAP. Svobodný a informovaný souhlas musí být výsledkem svobodné rozpravy a demokratické spolupráce. Dohoda musí být nejen o záměrech, ale také o způsobu a postupu realizace odsouhlasených aktivit.

V území MAP ORP Rychnov n. K. byly všechny zásadní kroky při tvorbě MAP formulovány na základě široké diskuze v území - priority, cíle a opatření byly opakovaně projednávány v rámci pracovních skupin, akční plán byl sestavován se všemi významnými aktéry vzdělanosti v území (MŠ, ZŠ, organizace zájmového a neformálního vzdělávání). Dokumenty schvaloval Řídící výbor MAP, který byl složen ze zástupců všech skupin vzdělávacích institucí.

5.1.4 Princip otevřenosti

Vzdělávání je celoživotní proces, který se neodehrává jen v prostředí školy, ale jeho stále významnější část představuje vzdělávání mimo školu, tj. neformální a informální vzdělávání. Jedním ze základních předpokladů k efektivnímu propojování procesů ve vzdělávání je jejich otevřenost. Tvorba a realizace MAP respektuje zásady rovných příležitostí a možnosti aktivní participace všech dotčených zájmových skupin. Otevřenost přispívá k budování důvěry a rozvoji spolupráce mezi partnery, uznání výstupů dílčích aktivit a podpoře přenositelnosti příkladů dobré praxe mezi MAP navzájem.

5.1.5. Princip SMART

Cílem MAP je především stanovit priority vzdělávání a následně se soustředit na jejich realizaci. Realizace je proveditelná, proto je sestavena jako tzv. SMART:

S – specifická, s popisem konkrétních opatření a kroků.

M – měřitelná, tj. s uvedenými indikátory, které jsou měřitelné a vypovídající.

A – akceptovaná, tj. projednávána v partnerství MAP, odsouhlasená s jasně vymezenými kompetencemi i povinnostmi.

R – realistická, tj. odrážející skutečné potřeby, plán je proveditelný a zdroje dostupné.

T- termínová, kdy navrhovaná opatření mají svůj jasný termín.

5.1.6 Princip udržitelnosti

Tvorba MAP není účelovou aktivitou, ale slouží k nastavení a rozvoji dlouhodobých procesů spolupráce aktérů v oblasti vzdělávání na místní úrovni. Plánování je opakující se proces, ve kterém je sledován průběh realizace, dochází k vyhodnocování cílů a přijímání nových opatření a plánů, které povedou k nápravě či dalšímu zlepšení a rozvoji.

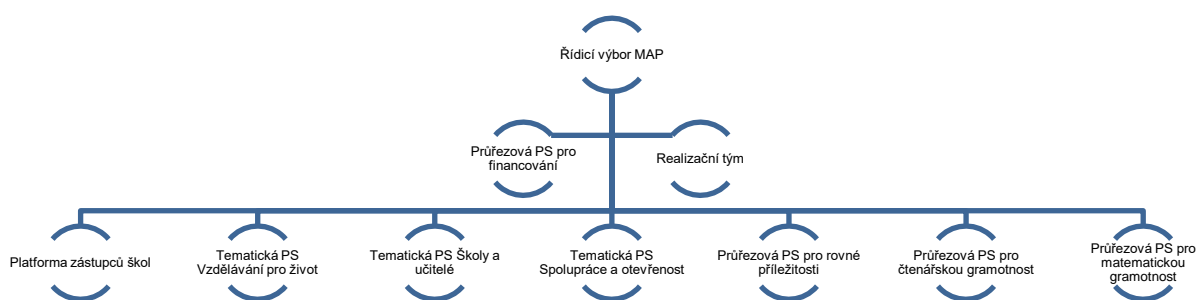
5.1.7 Princip partnerství

Partnerství je vztah mezi dvěma nebo více subjekty, který spočívá ve spolupráci těchto subjektů při přípravě a následné realizaci plánu. Obsahem spolupráce partnerů je společná tvorba, koordinace, organizace, řízení, monitorování a vyhodnocování plánu. Partnerství je založeno na sdílené odpovědnosti a na demokratických principech rozhodování při tvorbě a řízení plánu. Podíl partnerů na společném plánu nemusí být stejný. Účast musí být opodstatněná a nezastupitelná. Jejich přínos pro tvorbu či realizaci plánu musí spočívat v zajištění aktivit, bez jejichž realizace by nebylo dosaženo cílů a zároveň je nemůže zajistit sám vlastními zdroji a silami jediný subjekt.

5.2 Organizační struktura MAP

Na realizaci projektu MAP se podílí několik platforem. Jejich vztah je níže znázorněn graficky.

Tab. 50 Graf - Organizační struktura MAP 2

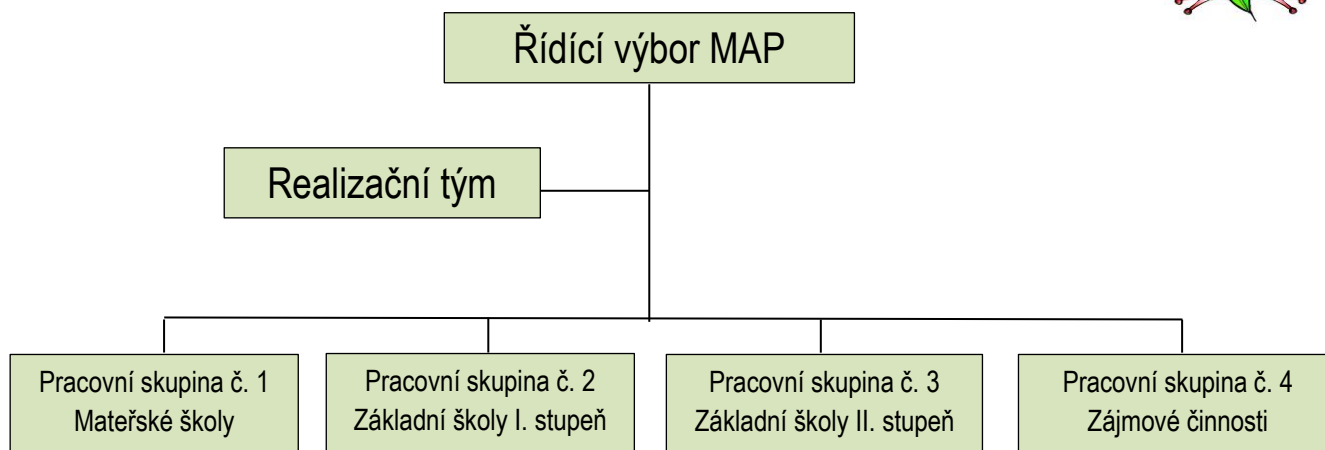
Tab. 51 Graf - Organizační struktura MAP 1

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

5.2.1 Realizační tým

Realizační tým MAP má zodpovědnost za realizaci projektu a jeho výstupy, rovněž zabezpečuje činnost řídicího výboru a dalších organizačních struktur MAP. Mezi základní úkoly realizačního týmu patří:

- Zajišťování potřebných podkladů pro jednání ŘV pro jeho návrhy a diskusi
- Monitorování průběhu realizace projektu MAP
- Spolupráce při relevantních aktivitách MAP s odborným garantem MAP
- Organizování společných vzdělávacích a informačních aktivit v rámci MAP
- Účast (na doporučení odborného garanta) na aktivitách souvisejících s přímou podporou škol a dalších vzdělávacích zařízeních v oblasti řízení kvality vzdělávání
- Pravidelné vyhodnocování realizovaných aktivit a dosahování cílů MAP.

Tým tvoří zaměstnanci Sdružení SPLAV, z.s. K listopadu 2020 to byli: Mgr. Petr Kulíšek, Renata Horáková, Mgr. Jana Fajfrová, Ing. Vendula Fečková a Matěj Horák.

5.2.2 Řídící výbor

Řídící výbor je hlavním pracovním orgánem partnerství MAP. Projednává podklady a návrhy k přípravě a realizaci MAP. Též schvaluje všechny důležité dokumenty, zejména Strategický rámec MAP do roku 2023 a také konečnou podobu celého dokumentu MAP. Role ŘV je přímo spjatá s procesem plánování, tvorbou a schvalování MAP. Řídící výbor tvoří zástupci klíčových aktérů ovlivňujících oblast vzdělávání na území MAP. Řídící výbor MAP:

- Představuje platformu, kde se odehrává spolupráce všech relevantních aktérů ve vzdělávání v území MAP.
- Projednává a připomínkuje podklady a návrhy k přípravě, realizaci a evaluaci MAP.
- Schvaluje dokumenty vytvářené v rámci projektu, zejména strategický rámec MAP, investiční priority a finální MAP.
- Zřizuje pracovní skupiny a jmenuje do nich členy.
- Zprostředkovává přenos informací v průběhu jednotlivých fází realizace projektu v rámci území.
- Podílí se na plnění dalších úkolů spojených s procesem plánování, tvorby a schvalování MAP.

Předsedkyní Řídícího výboru MAP je Ludmila Cabalková, vedoucí Odboru školství, kultury, mládeže a tělovýchovy Města Rychnov n. K. Výbor má 21 členů.

Tab. 52. Seznam členů řídicího výboru k listopadu 2020

Jméno	Organizace/obec
Mgr. Petr Kulíšek	zástupce realizačního týmu MAP
Ing. Dominik Žitný	Královéhradecký kraj
Jana Drejslová	Město Rychnov nad Kněžnou
Bc. Vlastimil Zachoval	Obec Javornice
Josef Novotný	Obec Záměl
Ludmila Cabalková	Město Rychnov nad Kněžnou
Bc. Josef Šimerda	Odbor sociálních věcí MěÚ RK
Mgr. Martin Vrkoslav	ZŠ Vamberk
Mgr. Jiří Kalousek	ZŠ a MŠ Voděradý
Mgr. Luboš Klapal	ZŠ Solnice
Ivana Hlaváčková	ZŠ a MŠ Lukavice
Mgr. Kamila Zemanová	ZŠ Mozaika
Mgr. Petr Kačírek	Gymnázium F. M. Pelcla, Rychnov nad Kněžnou
Martin Vlasák	OD 5 K 10, z.s.
Zdeněk Kheil	Junák – český skaut, středisko Stetson Rychnov nad Kněžnou, z. s.
Lucie Hudousková	Městská knihovna RK
Mgr. Kamila Hájková	ZUŠ Rychnov n. K.
Ing. Petra Černá	NPI ČR Hradec Králové
Ing. arch. Kateřina Holmová	Sdružení SPLAV, z.s.
Ing. Jan Hostinský	DSO Mikroregion Rychnovsko
Ing. Hana Kasperová	Úřad práce, Rychnov nad Kněžnou

5.2.3 Pracovní skupiny

Řídící výbor zřídil k jednotlivým tematickým oblastem MAP pracovní skupiny. V MAP 2 to bylo sedm pracovních skupin, v MAP 1 čtyři pracovní skupiny.

Hlavní činností členů pracovních skupin v MAP 2 je:

- vyhledávání lídrů a dalších zájemců o téma,
- sběr, rozvíjení a připomínkování námětů a aktivit ve Strategickém dokumentu MAP,
- návrhy vzdělávacích aktivit, kulatých stolů a seminářů dle potřeb území,
- dohled a poskytování zpětné vazby na zavádění implementačních aktivit.

Seznam aktivních členů pracovních skupin v MAP 2:

PS Vzdělávání pro život - rozvoj potenciálu dětí a žáků pro život v moderním světě

Petra Matějčková, Krajská hospodářská komora KHK

Iva Bořková, Gymnázium F. M. Pelcla, Rychnov n. K.

Jiří Vrba, Od5k10, z.s.

Jiří Zeman, elimedia.cz

Lenka Hanzalová, Od5k10, z.s.

Ludmila Cabalková, Město Rychnov n. K.

PS Školy a učitelé - rozvoj potenciálu škol a zájmových organizací

Milan Kotek, ZŠ Javornická, Rychnov n.K.

Veronika Prilová, Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov n. K.

Barbora Heřmanová, Základní škola Mozaika, o.p.s.

Markéta Pražáková, Pedagogicko-psychologická poradna, Rychnov n. K.

Radka Polívková ZŠ, Masarykova, Rychnov n.K.

Renata Hovorková, ZŠ Javornická, Rychnov n.K.

Miroslava Reinberg Dvořáková, ZŠ Javornice

PS Spolupráce a otevřenost - rozvoj spolupráce škol a otevřenosti k regionu a komunitě

Petra, Matějčková, Krajská hospodářská komora KHK

Hana Zakouřilová, P.R.O., z.s.

Miluše Doležalová, Přírodovědecká fakulta Univerzity Hradec Králové

Jiří Zeman, elimedia.cz

Martin Vlasák, Od5k10, z.s.

PS pro rovné příležitosti

Ladislav Martinek, SPC Rychnov n.K.

Eva Tomášová, SPC Rychnov n.K.

Barbora Heřmanová, Základní škola Mozaika, o.p.s.

Markéta Pražáková, PPP Rychnov n.K.

Jarmila Liebichová, MŠ Láň, Rychnov n.K.

Lia Tlustá, Koordinační centrum pro cizince

PS pro financování

Milúše Doležalová, projektová manažerka Přírodovědecká fakulta Univerzity Hradec Králové
 Jiří Zeman, elimedia.cz
 Vladimír Bukovský, Skuhrov nad Bělou
 Luboš Klapal, ZŠ Solnice

PS pro rozvoj matematické gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka

Veronika Prilová, Vyšší odborná škola a Střední průmyslová škola, Rychnov n. K.
 Michaela Bubeníčková, Základní škola Mozaika, o.p.s.
 Denisa Konvalinová, Základní škola Mozaika, o.p.s.
 Tatjana Vrbová, ZŠ Masarykova, Rychnov n. K.
 Lenka Jenišťová, ZŠ a MŠ Doudleby n. O.

PS pro rozvoj čtenářské gramotnosti a rozvoj potenciálu každého žáka

Kamila Zemanová, Základní škola Mozaika, o.p.s, Rychnov n. K.
 Jiří Macoun, ZŠ Rokytnice v Orli.horách
 Vlasta Šibíková, ZŠ Vamberk
 Jarmila Liebichová, MŠ Láň, Rychnov n. K.
 Tatjana Vrbová, ZŠ Masarykova, Rychnov n. K.

Seznam aktivních členů pracovních skupin v MAP 1:

Pracovní skupina č. 1 - Mateřské školy

Základní škola a mateřská škola Kvasiny – učitelka MŠ Alena Neugebauerová
 Městská knihovna Rychnov n. K. – knihovnice Lucie Hudousková
 Mateřská škola Láň Rychnov n. K. – učitelka MŠ Pavlína Zahradníková
 Základní škola a mateřská škola Javornice – vedoucí učitelka Věra Dusilová
 Obec Záměl – starosta obce Josef Novotný
 Mateřská škola Sluníčko Rychnov n. K. – ředitelka Jana Chvojková
 Pedagogicko-psychologická poradna Rychnov n. K. – Nora Martincová
 Veřejnost, rodič – Jana Šuláková
 SPC RK – speciální pedagogický logoped – Eva Tomášová
 Skupina se aktivně podílela na SWOT analýze v oblasti předškolního vzdělávání a na přípravě otázek pro veřejnost.

Pracovní skupina č. 2 - Základní školy I. stupeň

Základní škola Mozaika, o.p.s. Rychnov n. K. – speciální pedagog Barbora Heřmanová
 Základní a mateřská škola Lukavice – ředitelka Alena Kroužková
 Základní škola a mateřská škola Doudleby nad Orlicí – ředitel František Klapal
 Městská knihovna Rychnov n. K. – knihovnice Lucie Hudousková
 Základní škola Javornická Rychnov n. K. – zástupce ředitele Jiří Janovec
 Centrum Orion – ředitelka centra Ilona Mikušová
 Obec Javornice – starosta Vlastimil Zachoval

SPC RK – speciální pedagogický logoped – Eva Tomášová

Pedagogicko-psychologická poradna Rychnov n. K. – Nora Martincová

Jiří Zeman – veřejnost - rodič

Skupina řešila hlavně problémy inkluze a s ní související vybavenosti škol a dostatku pedagogických pracovníků.

Pracovní skupina č. 3 - Základní školy II. stupeň

Základní a mateřská škola Slatina nad Zdobnicí – ředitelka Drahoslava Tůmová

Základní škola Javornická Rychnov n. K. – ředitel Milan Kotek

Základní škola Vamberk – ředitel Martin Vrkoslav

Město Rychnov n. K. – místostarostka Jana Drejslová

ZŠ MOZAIKA o.p.s. – učitelka Dora Dragounová, Kamila Zemanová

VOŠ a SPŠ RK – ředitelka Dana Havranová

Krajská hospodářská komora Královéhradeckého kraje – Petra Matějčíková

Úřad práce – poradce Alena Martincová, poradce IPS Eva Buňatová

Skupina se zabývala především řešením otázek přípravy žáků na budoucí povolání, spolupráci se zaměstnavateli v regionu, otázkou rozšiřování polytechnické výchovy.

Pracovní skupina č. 4 - Zájmové činnosti

ZUŠ Rychnov n. K. – ředitel Pavel Kovaříček

SRR ČPS Rychnov n. K. – předseda Vladimír Hulman

DDM Rychnov n. K. – ředitel Josef Solár

Veřejnost a bývalá starostka obce Libel – Božena Šedová

JUNÁK RK – člen rady – Veronika Kafuňková

OD5k10, z.s. – předseda spolku Martin Vlasák, p. Vrba

MěÚ Rychnov nad Kněžnou, Odbor sociálních věcí – Josef Šimerda

P.R.O.,z.s, podpora rozvoje osobnosti – předsedkyně Hana Zakouřilová

Skupina se zabývala především dostupností možností formálního vzdělávání – dopravní obslužností apod.

Během realizace MAP 1 byli do projektu zapojeni i experti - odborníci na vybraná témata. Celkem se jednalo o 16 osob, které tvořili 6 expertních skupin - Předškolní výchova, Čtenářská gramotnost, Matematická gramotnost, Inkluze, Technické kompetence a Sociální a občanská kompetence.

Seznam expertů zapojených do MAP 1:

- Bc. Vladimír Bukovský
- Ludmila Cabalková
- Mgr. Martin Černoch
- Věra Dusilová
- Mgr. Jana Ehlová
- Jana Chvojková
- Mgr. Eva Klecandrová
- Mgr. Radek Krčmář

- Mgr. Blanka Moravcová
- Mgr. Eva Nouzová
- Ing. Veronika Prilová
- Mgr. Pavla Samotánová
- Mgr. Eva Tomášová
- Mgr. Romana Všetická
- Mgr. Pavlína Zahradníková
- Mgr. Kamila Zemanová

5.2.4 Partnerství

Partnerství zahrnuje širokou platformu spolupracujících subjektů včetně škol. Základními subjekty, které tvoří partnerství v území MAP Rychnov n. K., jsou Řídicí výbor MAP, Realizační tým a Pracovní skupiny MAP. Do místního Partnerství MAP jsou na základě Memoranda o Spolupráci dále zapojeni všichni zájemci o rozvoj kvality vzdělání v území MAP Rychnov n. K.

5.3 Rozvoj a aktualizace MAP

Rozvojem a aktualizací MAP se rozumí prohlubování procesu společného místního akčního plánování, kdy stoupá míra zapojení škol a společného plánování v území. Dochází k aktualizaci dokumentace MAP a k tvorbě akčních plánů v partnerství všech zapojených subjektů.

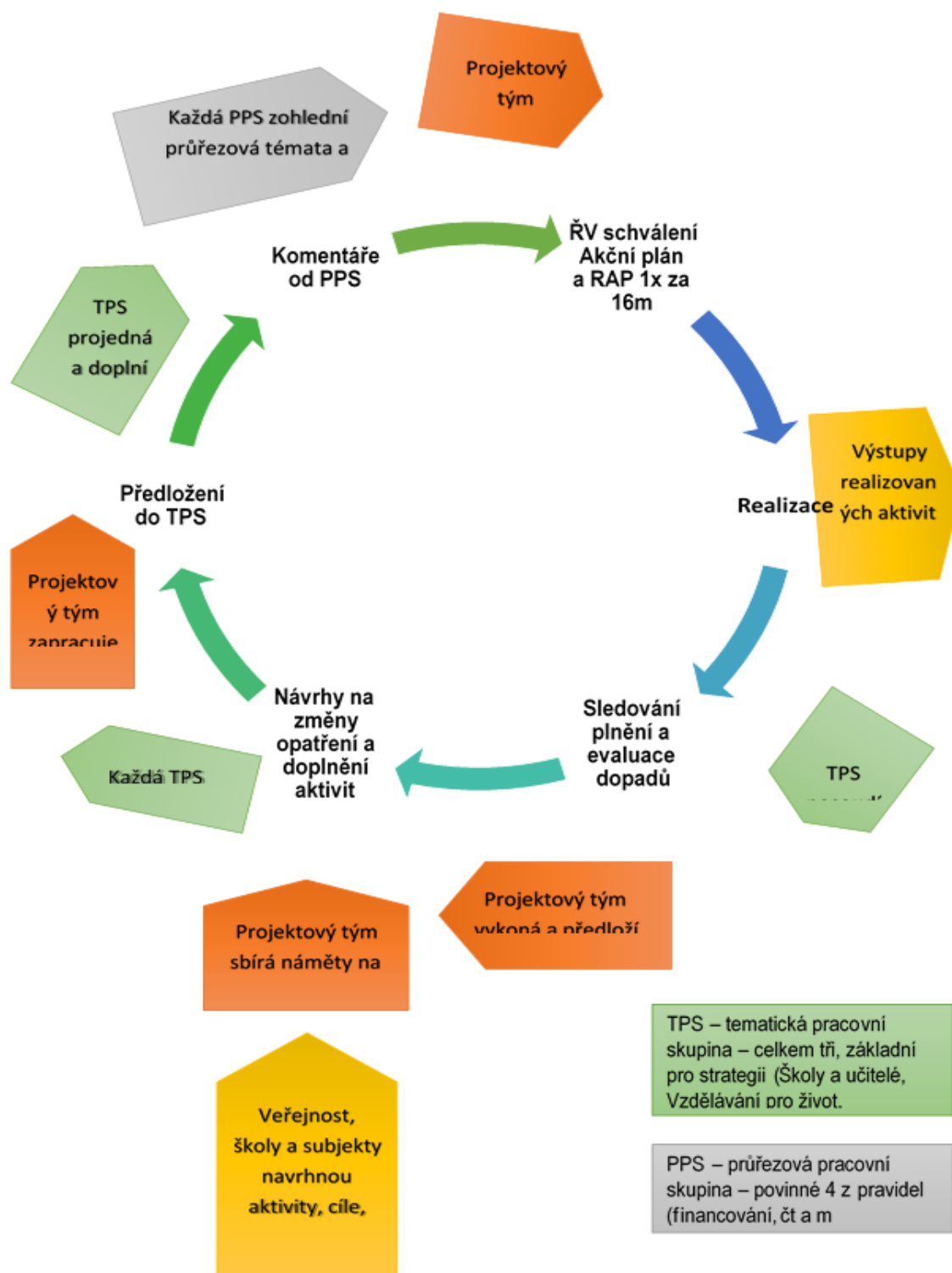
Do MAP na Rychnovsku jsou zapojeny všechny mateřské i základní školy v území prostřednictvím zpracovaného komunikačního plánu a kroků konzultačního procesu.

Poslední aktualizaci Strategického rámce a akčního plánu – tedy sebraných záměrů ve vzdělávání – schválil Řídicí výbor v červnu 2020.

Tab. 53. Graf - Schéma vstupů a procesů aktualizace MAP

5.4 Monitoring a vyhodnocení realizace MAP

V MAP 1 probíhal monitoring průběžně. Evaluace vždy po 12 měsících trvání projektu, tedy 2x, v souladu s Metodikou pro vnitřní evaluaci projektů PO 3 OP VVV.

V MAP 2 je vnitřní evaluace prováděna cca v půlročních intervalech realizačním týmem MAP společně s ostatními subjekty řídicí struktury. V polovině trvání projektu byl pak systém vnitřních evaluací doplněn o vnější evaluaci provedenou odborným subjektem. Realizační tým dále každoročně zpracovává sebehodnotící zprávu dle výše uvedené metodiky. Doporučení vzešlá z evaluací jsou následně převzata do procesů MAP.

5.5 Popis způsobů a procesů zapojení dotčené veřejnosti do MAP

Dotčení aktéři, kteří jsou zapojeni do procesu zpracování strategického rámce MAP, jsou popsáni v kapitole 2.2.1. ve Specifické části analýzy.

Veřejnost byla zapojena do tvorby MAP především formou on-line dotazníkového šetření, které bylo určeno pro rodiče dětí a žáků mateřských a základních škol v roce 2017. Zúčastnilo se jej více než 170 respondentů. Další dotazníkové on-line šetření se uskutečnilo v roce 2020.

Dále se mohla zapojit účastí v pracovních skupinách MAP a na vzdělávacích akcích.

Informace o činnosti MAP jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách Sdružení SPLAV, z.s. www.sdruzenisplav.cz a facebookových stránkách [MAPnaRychnovsku](https://www.facebook.com/MapnaRychnovsku). Aktuální informace o průběhu projektu byly prezentovány na nejrůznějších akcích pořádaných MAS (Valné hromady MAS, vzdělávací akce, apod.).

Kromě výše uvedeného dotazníkového šetření pro veřejnost zpracovatel uskutečnil další dotazníková šetření – pro zástupce mateřských škol, základních škol a také pro organizace v oblasti zájmového a neformálního vzdělávání v roce 2019.

6. Roční akční plán MAP Rychnovsko na rok 2020/21

V rámci ročního akčního plánu (RAP) budou realizovány i další aktivity spolupráce mezi vzdělávacími subjekty na území MAP Rychnov n. K., jako např. vzájemná výměna zkušeností mezi učiteli MŠ a ZŠ na Rychnovsku (sdílení dobré praxe), společné vzdělávání a také společné pořádání aktivit škol s rodiči či jinými subjekty.

Aktivity RAP jsou vyznačeny dle období v přehledné databázové tabulce v příloze dokumentu. Jsou projednávány častěji než samotná evaluace strategického dokumentu ŘV MAP.

7. Návaznost místního akčního plánování

Proces místního akčního plánování je dlouhodobý proces, který v sobě zahrnuje i období intenzivnější práce projektově zajištěného týmu (díky projektům OP VVV). První projekt MAP procesy pomohl v území nastartovat, vyzkoušet, motivovat cílové skupiny a otestovat metody a postupy. Zároveň založil způsob a spolupráci na řešení společného akčního plánu a vytýčení priorit. Návazný projekt MAP 2 tyto procesy koriguje dle zkušeností a vývoje a přizpůsobuje je novým podmínkám a souvislostem v území.

Výsledky procesu Místního akčního plánování na Rychnovsku

Více než dvouletý proces MAP 1 dovedl místní akční plánování k následujícím výstupům podstatným pro kontinuitu:

- A. **Zviditelnění tématu a možnosti aktivního přístupu pro cílové skupiny** – řadou vzdělávacích aktivit, komunitních setkání, konferencí, prezentací v institucích, dotazníkových šetření byli zástupci z cílových skupin přímo či potažmo informováni o otevřeném procesu hodnocím vzdělávání v regionu a navrhovali aktivity k naplnění vytyčených cílů. Nedostatkem bylo doposud to, že komunikace s některými skupinami byla omezena „úzkým hrdlem“ komunikačního kanálu (informační prostup od vedení škol dovnitř školy a k rodičům) nebo nedosáhla přes úsilí patřičného efektu (oslovení rodičů, veřejnosti) a je třeba po analýze přizpůsobit metody cílovým skupinám.
- B. **Proces společného plánování a jeho přínosy** – pracovní skupiny a realizační tým byli zapojeni do přípravy společného plánování a zástupci všech vzdělávacích organizací z území MAP, žáci i rodiče byli osloveni, aby navrhovali aktivity směřující k společně vytyčeným cílům. Hlavním přínosem je doposud povědomí o tom, že se proces děje a obce a vedení škol v něj mají důvěru (až na obecnou kritiku zátěže projektovým řízením). Na započatý proces je možno navázat dalším doplňováním a aktualizací, která je již chápána jako nedílná součást kvalitního společného plánování. Na druhé straně nebyl doposud dostatečně využit potenciál společné tvorby konkrétních projektů spolupráce mezi aktéry vzdělávání v území.
- C. **Kvalitně zpracované analýzy situace vzdělávání v území** – v průběhu realizace byla postupně zpracována a doplněna robustní analýza podmínek a stavu vzdělávání včetně respondenčně úspěšných dotazníkových šetření, která tvoří dobrý základ pro porovnávání v čase. Na šetření je možno navazovat další analytické práce a konkrétnější dotazování a rozvíjet hlubší zachycený kontext jevů a změn. Lze je také uplatnit v monitoringu.
- D. **Prvky spolupráce** – spolupráce v regionálním vzdělávání jako doposud málo naturalizovaný fenomén byla jedním z hlavních cílů procesů MAP od počátku. Její rozvoj je odvislý do značné míry jak od úspěchu zapojení cílových skupin do informování, tak od míry vzájemně důvěryhodné komunikace problémů a počtu zapojených osob. V dosavadním období projektu se podařilo plně zapojit vzdělávací instituce, méně pak již jednotlivé pedagogy, lídry, rodiče a NNO. Z tohoto faktu vyplývá i malá a tematicky omezená škála navržených aktivit spolupráce na základě sběru a zpětné vazby zástupců v PS a ŘV. Prvky spolupráce, na které lze navazovat jsou: dobré jméno pořádaných vzdělávacích aktivit pro různé cílové skupiny, spolupráce s OŠ ORP v oslovování vedení škol, spolupráce se školami a dalšími organizacemi v animaci „šablon“ nebo šíření informací, zapojení expertů z regionu do podpory PS, MAS jako nositel projektu má dobrou spolupráci s dalšími organizacemi v území a realizuje souběžně související projekty, realizátoři MAP a KAP v kraji otevřeně sdílejí zkušenosti a informace. Základní pravidla a vůle ke spolupráci jsou přijaty ve společném memorandu, které je ovšem chápáno více formálně a bude prospěšné jej více sdílet jako základní bázi pro definici cílů a metod spolupráce, dosáhnout přijetí obsahu memoranda v území u různých typů organizací.
- E. **Akční plán a jeho využití v dalším období** – v návaznosti na společné stanovení priorit probíhal sběr námětů, projektových záměrů a námětů v několika vlnách, jeho prioritizaci pak řešil ŘV MAP. Následně proběhl i výběr a upřesňování vhodných společných aktivit. Tabulky Akčního plánu jsou v následném období podkladem pro doplnění a aktualizaci, je logické očekávat průběžné sledování vývojové stopy a naplňování aktivit. V projektu MAP I vznikl základní set aktivit, zejména postavený na zájmech a představách jednotlivých aktérů, se stoupajícím zapojením a spoluprací budou aktivity přibývat.
- F. **Nastavené mechanismy v místním akčním plánování rozvoje vzdělávání** – byly použity potřebné a jednorázové mechanismy strategického plánování a následně uspořádání Akčního plánu. Trvalé mechanismy nebyly doposud popsány a dlouhodobě definovány díky nedostatku metodického vedení a předávání dobré praxe od ŘO OP VVV.

Následný čtyřletý projekt rozvíjí místní akční plánování směrem k jeho většímu přijetí v území a nastolení vyšší míry dobrovolné a otevřené spolupráce a koordinace rozvoje vzdělávání jak v území, tak na krajské úrovni.

Místní akční plán ve vzdělávání v území ORP Rychnov nad Kněžnou schválil Řídící výbor MAP dne 28. 11. 2020

.....

Ludmila Cabalková,
předsedkyně Řídícího výboru MAP

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY